

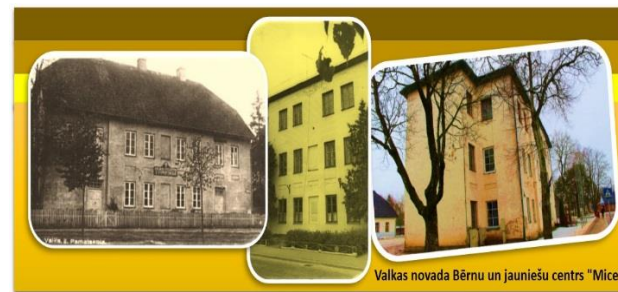


VALKAS NOVADS



APSTIPRINĀTS
ar Valkas novada domes 2018.gada 31.maija
sēdes lēmumu (protokols Nr.6, 2.§)

Valkas novada izglītības attīstības programma 2018.–2022. gadam





VALKAS NOVADS



Izstrādāja: Latvijas Kultūras akadēmijas Zinātniskās pētniecības centrs
pēc Valkas novada domes pasūtījuma



Latvijas Kultūras akadēmija Zinātniskās pētniecības centrs
Ludzas iela 24, Rīga, LV-1003
www.lka.edu.lv



Valkas novada domes IKSJ nodaļas Izglītības un kultūras daļa
Semināra iela 9, Valka, Valkas novads, LV-4701
www.valka.lv

Valka, 2018



SATURS

- VALKAS NOVADS LATVIJAS MĒROGĀ 6
- VALKAS NOVADA TERITORIJA..... 7
- IEVADS..... 8
- 1. VALKAS NOVADA IZGLĪTĪBAS ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS 2018.–2022. GADAM IZSTRĀDES METODOLOĢISKAIS PAMATOJUMS..... 10
- 2. VALKAS NOVADA IZGLĪTĪBAS ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS 2018.–2022. GADAM SASAISTE AR TIESĪBU NORMATĪVAJIEM AKTIEM, CITIEM ATTĪSTĪBAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTIEM UN TAJOS NOTEIKTAJĀM IZGLĪTĪBAS POLITIKAS PRIORITĀTĒM
14
- 2.1. Programmas sasaiste ar nacionāla līmeņa ilgtermiņa un vidējā termiņa teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem 16
- 2.2. Programmas sasaiste ar nacionāla līmeņa vidējā termiņa izglītības, sporta un jaunatnes politikas plānošanas dokumentiem ... 17
- 2.3. Programmas sasaiste ar reģionāla līmeņa ilgtermiņa un vidējā termiņa teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem 19
- 2.4. Programmas sasaiste ar vietēja līmeņa ilgtermiņa un vidējā termiņa attīstības plānošanas dokumentiem..... 20
- 2.5. Programmas sasaiste ar iepriekšējiem Valkas pilsētas izglītības politikas plānošanas dokumentiem 24
- 3. VALKAS NOVADA IZGLĪTĪBAS NOZARES ESOŠĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS 26
- 3.1. Valkas novada vispārējs raksturojums 26
- 3.1.1. Teritoriālais aspekts..... 26
- 3.1.2. Sociāli-demogrāfiskais aspekts..... 27
- 3.1.3. Infrastruktūras aspekts 28
- 3.2. Izglītības nozares raksturojums..... 29



VALKAS NOVADS



3.2.1.	Pirmsskolas izglītība	29
3.2.2.	Vispārējā pamatizglītība un vidējā izglītība	35
3.2.3.	Profesionālas ievirzes izglītība.....	57
3.2.4.	Interesešu izglītība un mūžizglītība	59
3.2.5.	Sporta joma	61
3.2.6.	Citas izglītības jomas un sadarbības partneri	62
3.3.	Iesaistīto pušu viedoklis par izglītības nozari Valkas novadā	63
3.3.1.	Izglītojamo vecāku viedokļi	63
3.3.2.	Vispārīzglītojošo skolu skolotāju un vadības viedokļi	64
3.3.3.	Pirmsskolas izglītības iestāžu pedagogu un vadības viedokļi	75
3.4.	Valkas novada izglītības nozares pārvaldība	83
3.4.1.	Organizatoriskais modelis.....	83
3.4.2.	Finansējums	84
3.4.3.	Komunikācija, informācija un sadarbība	91
3.5.	Valkas novada izglītības nozares novērtējums.....	92
3.5.1.	Galvenās izglītības nozares attīstības problēmas	92
3.5.2.	SVID analīze	93
4.	VALKAS NOVADA IZGLĪTĪBAS ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS 2018.–2022. GADAM STRATĒĢISKĀ DAĻA	95
4.1.	Izglītības nozares galvenās vērtības	95
4.2.	Valkas novada izglītības attīstības programmas 2018.–2022. mērķis.....	95
4.3.	Identificēto Valkas novada izglītības nozares attīstības problēmu un rīcības virzienu saikne	96



VALKAS NOVADS



4.4. Valkas novada izglītības attīstības programmas stratēģiskā karte	97
4.5. Rīcības plāns 2018.–2022. gadam	99
4.6. Rezultātu novērtēšanai sasniedzamie rezultatīvie rādītāji	109
4.7. Valkas novada izglītības nozares pārvaldības un finansējuma perspektīva	111
4.8. Izglītības attīstības programmas realizācijas uzraudzības un ietekmes novērtēšana	115
SAĪSINĀJUMI	116
Pielikums nr. 1. VALKAS NOVADA IZGLĪTĪBAS NOZARES INVESTĪCIJU PLĀNS	117
Pielikums Nr.2. OPTIMĀLĀ VISPĀRĒJĀS IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU TĪKLA MODEĻA IZVEIDE LATVIJĀ (Priekšlikumi vidusskolu tīkla optimizācijai. Vidzemes reģions. Valkas ietekmes areāls.)	118



VALKAS NOVADS



VALKAS NOVADS LATVIJAS MĒROGĀ

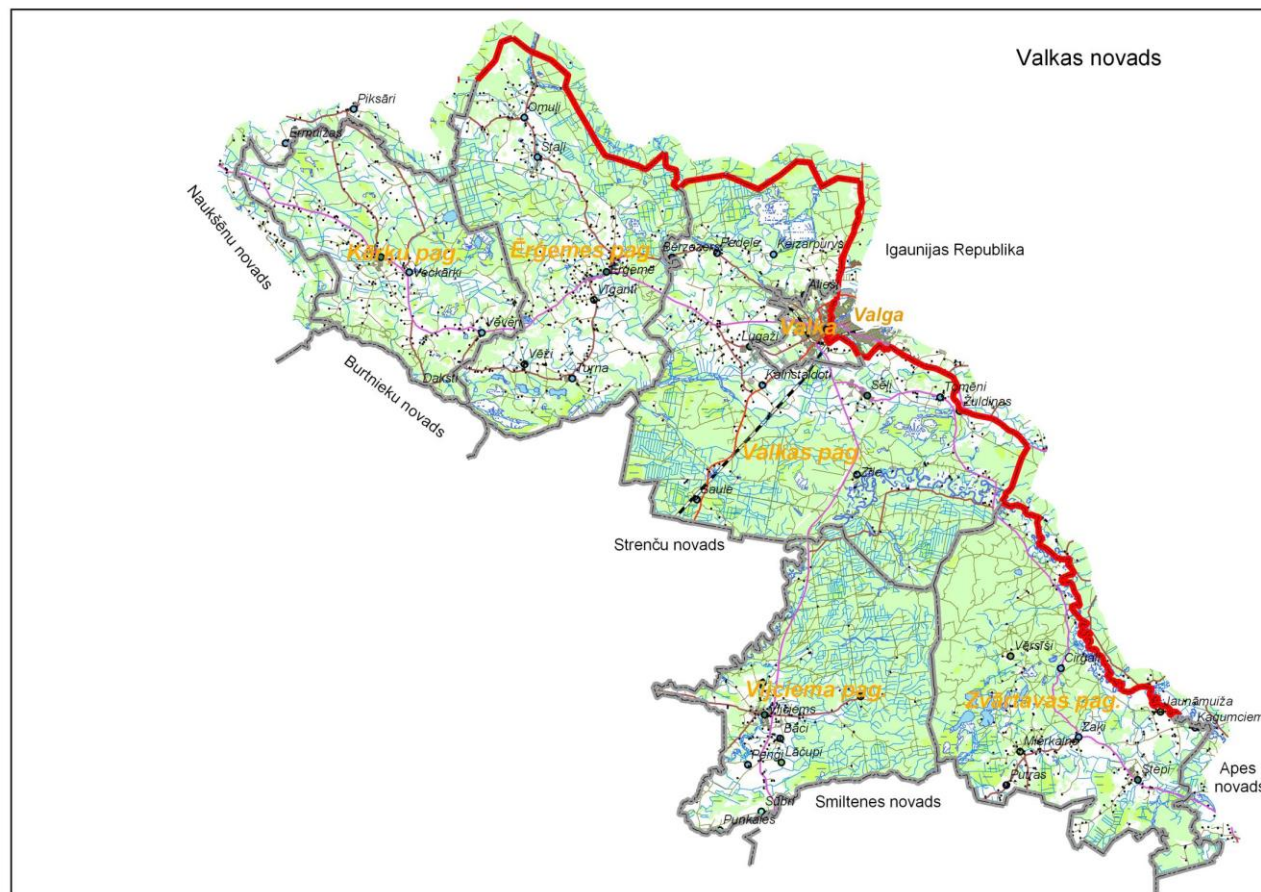




VALKAS NOVADS



VALKAS NOVADA TERITORIJA





VALKAS NOVADS



IEVADS

Valkas novada izglītības attīstības programma 2018.–2022. gadam (Programma) ir tapusi pēc Valkas novada domes (VND) pasūtījuma, un to ir izstrādājis Latvijas Kultūras akadēmijas (LKA) Zinātniskās pētniecības centrs sadarbībā ar VND Izglītības, kultūras, sporta, jaunatnes nodaļas (IKSJ) izglītības un kultūras daļas speciālistiem.

Valkas novada izglītības attīstības programma ir vidēja termiņa politikas plānošanas dokuments 2018.–2022. gadam, kas nosaka novada izglītības attīstības prioritātes, rīcības virzienus un uzdevumus, kā arī plāno finanšu resursus mērķu sasniegšanai. Programmā plānota Valkas novada izglītības jomas attīstība, noteikti vidējā termiņā sasniedzamie izglītības jomas attīstības rezultāti, izvērtējot līdzšinējā politikā sasniegto, ņemot vērā aktuālās novada iedzīvotāju vajadzības un izglītības attīstības kontekstuālos faktorus.

Eiropas Savienības (ES), Latvijas, reģionālās un novadu izglītības politikas veidošanu būtiski ietekmē globālie izaicinājumi, kas tieši un nepastarpināti skar ikviena cilvēka kvalitatīvas izglītības ieguves iespējas un tās pieejamību. Ieguldījums izglītībā un apmācībā, lai izkoptu prasmes un kompetenci, ir būtisks priekšnoteikums teritoriju tautsaimniecības attīstības veicināšanai un konkurētspējas uzlabošanai. Mūsdienīgai un zināšanās pamatotai ekonomikai ir nepieciešami cilvēki ar aizvien augstākām un atbilstošākām prasmēm; tas pašreizējā plānošanas periodā (2014.–2020.) rosinājis reformēt izglītības un apmācības sistēmas Eiropas Savienībā kopumā, kā arī daudzās valstīs un reģionos. Izglītības jomas attīstību novados būtiski ietekmē arī nacionāla mēroga problēmas, jo īpaši izglītojamo skaita dinamika pamata un vidējās vispārējās izglītības programmās valsts un pašvaldību izglītības iestādēs, kā arī izglītojamo izglītības sasniegumu atšķirības. LR Izglītības un zinātnes ministrijas (IZM) plānotās izmaiņas vispārējās izglītības iestāžu tīklā¹ skar daudzas pašvaldības un liek arī Valkas novadā pieņemt stratēģiski nozīmīgus lēmumus par novada izglītības iestāžu reorganizāciju². Izglītojamo skaita samazināšanās Valkas novadā saasina pirmsskolas un vispārējās vidējās izglītības infrastruktūras un pakalpojumu izmaksu jautājumus, kas nav šķirami no prasībām pēc kvalitatīva un starpnovadu līmenī konkurētspējīga izglītības piedāvājuma. Programmas rīcības virzienu un uzdevumu plānojumu nozīmīgi ietekmēja IZM īstenotā vidējās izglītības satura reforma, kas paredz ieviest jaunu kompetenču pieejā balstītu izglītības saturu un attīstīt jaunas pieejas mācību satura īstenošanā. Jaunā izglītības satura ieviešanā īpaša loma atvēlēta pašvaldībām, organizējot metodisko darbu pilsētās un novados, lai sekmētu sadarbību un iesaisti atbalsta mehānismu veidošanā mūsdienīgas lietpratības izglītības ieviešanai un nostiprināšanai. Jaunā izglītības satura ieviešanas mērķis – radīt apstākļus radošas, atbildīgas, vispusīgi izglītotas personības veidošanai, nepārtrauktai izglītības turpināšanai, profesijas apguvei un patstāvīgai orientācijai sabiedriskajā un valsts dzīvē³ – tiek skatīts kā nozīmīgs impulss arī Valkas novada izglītības jomas uzdevumu stratēģiskai precizēšanai.

¹ <http://www.izm.gov.lv/lv/publikacijas-un-statistika/reorganizetas-slegtas-un-dibinatas-izglitibas-iestades>, skatīts 06.03.2018.

² <http://www.izm.gov.lv/lv/publikacijas-un-statistika/reorganizetas-slegtas-un-dibinatas-izglitibas-iestades/2018-gads>, skatīts 18.03.2018.

³ <http://visc.gov.lv/vispizglitiba/saturs/info.shtml>



VALKAS NOVADS



Valkas novada izglītības iestāžu darbību ietekmē visi minētie jomas attīstības konteksta faktori, kas liek pieņemt stratēģiskus lēmumus ar ilgspējīgu ietekmi. Programmas izstrādes mērķis ir definēt vidēja termiņa attīstības aktivitātes konkrētos izglītības jomas rīcības virzienos Valkas novada izglītības politikas mērķu sasniegšanai, lai efektīvi veiktu ieguldījumus un nodrošinātu plānotos rezultātus.

Programmas izstrāde veikta saskaņā ar Latvijas valstī spēkā esošo attīstības plānošanas normatīvo regulējumu: likumu Par pašvaldībām⁴, Attīstības plānošanas sistēmas likumu⁵, Ministru kabineta noteikumiem Nr. 737 Attīstības plānošanas dokumentu izstrādes un ietekmes izvērtēšanas noteikumi⁶.

Plānošanas dokumenta izstrādes gaitā tika nodrošināts demokrātisks ieinteresēto pušu iesaistes process, tai skaitā, tika izveidota darba grupa, kas veica konsultatīvu un atbalsta funkciju. Dokumenta izstrādes ietvaros veikts gan iepriekšējā plānošanas perioda izvērtējums (*ex-post*); gan politikas attīstības risinājumu sākotnējās (*ex-ante*) ietekmes novērtējums; sniegts esošās situācijas raksturojums un veikta plānoto uzdevumu fiskālās ietekmes analīze. Sabiedrības līdzdalības pasākumu ietvaros Valkas novada teritorijā tika organizētas pedagogu aptaujas, sanāksmes, fokusgrupu diskusijas, intervijas un semināri, lai noskaidrotu iedzīvotāju un speciālistu viedokli par patreizējo izglītības jomas attīstības perspektīvu novadā, kā arī uzklautu idejas un viedokļus par Valkas novada izglītības iestāžu tīkla un jomas attīstības scenārijiem.

Valkas novada izglītības attīstības programma 2018.–2022. gadam iegūst Valkas novada politikas plānošanas dokumenta statusu pēc tā apstiprināšanas Valkas novada Domē.

Lai pārbaudītu plānoto rezultātu progresu un ieguldījumu efektivitāti, Valkas novada izglītības attīstības programmai 2018.–2022. gadam jāveic vidusposma izvērtējums 2020. gadā, kā arī gala novērtējums pirms nākamā Valkas novada izglītības jomas plānošanas dokumenta izstrādes.



⁴ <https://likumi.lv/doc.php?id=57255>

⁵ <https://likumi.lv/doc.php?id=175748>

⁶ <https://likumi.lv/doc.php?id=270934>



1. VALKAS NOVADA IZGLĪTĪBAS ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS 2018.–2022. GADAM IZSTRĀDES METODOLOĢISKAIS PAMATOJUMS

Valkas novada izglītības attīstības programma 2016.–2022. gadam ir pirmais Valkas novada vidējā termiņa politikas plānošanas dokuments izglītības nozarē. Līdz šim novada izglītības politikas mērķi noteikti Valkas novada kopējos vidējā termiņa un ilgtermiņa attīstības plānošanas dokumentos, kā arī daļēji atspoguļojas Valkas pilsētas izglītības politikas plānošanas dokumentos (skat. 2. nodaļu). Programma ir izstrādāta saskaņā ar Attīstības plānošanas sistēmas likumā⁷, Teritorijas attīstības plānošanas likumā⁸ un Ministru kabineta noteikumos Nr. 737⁹ definētajiem attīstības plānošanas metodoloģiskajiem pamatprincipiem, kur noteikts, ka politikas plānošanas dokumentā nosaka mērķus, uzdevumus un rīcību vienas vai vairāku politikas jomu, nozaru vai apakšnozaru attīstības veicināšanai. Atbilstoši politikas analīzes un sākotnējā novērtējuma metodoloģijai, Programmā iekļauta:

- 1) Valkas novada izglītības attīstības programmas 2018.–2022. gadam hierarhiskās sasaistes raksturojums ar relevantajiem tiesību normatīvajiem aktiem un citiem attīstības plānošanas dokumentiem un tajos noteiktajām izglītības politikas prioritātēm;
- 2) Valkas novada izglītības nozares esošās situācijas raksturojums, kas aptver Valkas novada vispārēju raksturojumu, izglītības nozares raksturojumu, iesaistīto pušu viedokļa izpētes rezultātus, izglītības nozares pārvaldības raksturojumu, izglītības nozares problēmu raksturojumu un SVID analīzi;
- 3) Valkas novada izglītības attīstības programmas 2018.–2022. gadam Stratēģiskā daļa, kur definētas Programmas vērtības, mērķis, rīcības virzieni, politikas rezultāti, kā arī to sasniegšanai izvirzītie uzdevumi un pasākumi, to īstenošanas termiņš un atbildīgās institūcijas, finanšu avoti un darbības rezultatīvie rādītāji.

Valkas novada izglītības attīstības programma 2018.–2022. gadam ir izstrādāta saskaņā ar visiem attīstības plānošanai saistošajiem pamatprincipiem¹⁰: ilgtspējīgas attīstības, interešu saskaņotības, līdzdalības, sadarbības, finansiālo iespēju, atklātības, uzraudzības un novērtēšanas, subsidiaritātes, līdzsvarotas attīstības, atklātības, aktualitātes un dokumentu saskaņotības principiem.

⁷ Pieejams <https://likumi.lv/doc.php?id=175748>; skatīts 01.10.2017.

⁸ Pieejams <https://likumi.lv/doc.php?id=238807>; skatīts 01.10.2017.

⁹ Pieejams <https://likumi.lv/doc.php?id=270934>, skatīts 01.10.2017.

¹⁰ Pieejams Attīstības plānošanas sistēmas likuma 5. pants. <http://likumi.lv/doc.php?id=175748>; skatīts 01.10.2017.

Saskaņā ar Attīstības plānošanas dokumentu izstrādes un ietekmes izvērtēšanas noteikumiem. Ministru kabineta noteikumi Nr.737, izdoti Rīgā 2014.gada 2.decembrī. Pieejams: <http://likumi.lv/ta/id/270934-attistibas-planosanas-dokumentu-izstrades-un-ietekmes-izvertesanas-noteikumi#piel2&pd=1>; skatīts 01.09.2016.

Saskaņā ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas metodiskajiem materiāliem pašvaldībām. Pieejams: <http://www.varam.gov.lv/lat/publ/met/pasv/?doc=13181>; skatīts 01.09.2016.



VALKAS NOVADS



Ilgospējīga attīstība. Programma ir vērsta uz dinamiska un jauna skatījuma uz izglītību attīstību Valkas novadā. Saskaņā ar šo skatījumu izglītības uzdevums ir dot iespēju visu paaudžu cilvēkiem apzināties viņu atbildību par ilgtspējīgas nākotnes veidošanu. Galvenais izglītības ilgtspējīgai attīstībai mērķis ir dot ikvienam iespēju iesaistīties aktīvā darbībā apkārtējas vides un sociālajās pārmaiņās, tādējādi veidojot apziņu par kopējo atbildību visas pasaules, bet jo īpaši sava novada nākotnes veidošanā. Programmā iekļautās aktivitātes, kas saistītas ar jauna kompetencēs un lietpratībā ietverta satura ieviešanu Valkas novada skolās, ir tieši vērstas uz UNESCO definētajām ilgtspējīgu attīstību sekmējošas izglītības pazīmēm¹¹.

Interesu saskaņotība. Programmas izstrādē ņemtas vērā dažādu ieinteresēto pušu vajadzības un intereses Valkas novada izglītības politikas attīstībā, kas konstatētas esošās situācijas izpētes gaitā. Programma balstīta Valkas novada izglītības nozares identificētajās problēmās, kurām pakārtoti rīcības virzieni, uzdevumi un pasākumi. Tie formulēti, pamatojoties visu ieinteresēto pušu objektīvā un zinātniskās pētniecības metodēs balstītā viedokļu izpētē, kā arī sekundārajos datos (Centrālās statistikas pārvaldes (CSP) dati, Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (PLMP) dati). Īpaša uzmanība pievērsta Valkas novada izglītības iestāžu pedagogu interesēm un viedoklim, kā arī skolēnu vecāku skatījumam un vajadzībām. Kā galvenās Programmas izstrādē **ieinteresētās grupas** tika skatītas:

- Valkas novada izglītības iestāžu (tajā skaitā pirmsskolas) pedagogi;
- Valkas novada izglītības politikas veidošanā iesaistītie;
- Valkas novada izglītības iestāžu izglītojamo vecāki.

Programma pamatota Valkas iedzīvotāju interesēs un vajadzībās, izglītības politikas veidotāju pieredzē un vīzijā un politikas plānotāju priekšstatos.

Līdzdalība. Sabiedrības līdzdalība Programmas izstrādē tika nodrošināta saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 970 no 25.08.2009. "Sabiedrības līdzdalības kārtība attīstības plānošanas procesā". Valkas novada pedagogu aptaujas dati ir iesniegti Valkas novada pašvaldībai (VNP). Programmas mērķi, rīcības virzieni un uzdevumi tika definēti, pamatojoties Valkas novada izglītības politikas veidošanas pieredzes izpētē, tie apspriesti, iesaistoties Valkas novada pašvaldības atbildīgajām personām. Visi sabiedrības līdzdalības procesā izteiktie viedokļi atspoguļoti Programmā (skatīt nodaļu 3.3.).

Sadarbība. Programmas izpildē plānots iesaistīt visas Valkas novada izglītības iestādes, sekmējot sadarbību starp dažādu līmeņu izglītības iestādēm, vecākiem un izglītības kvalitātē ieinteresētajām nevalstiskajām organizācijām un biedrībām, uzņēmējiem, kā arī citiem vietēja un starptautiska mēroga partneriem.

Finansiālo iespēju princips. Programmas izstrādes ietvaros izvērtēti esošie un vidējā termiņā prognozētie Valkas novada izglītības nozarei pieejamie resursi, un tas ietver piedāvājumu sasniegt Programmā izvirzīto mērķi, īstenojot rīcības virzieniem atbilstošos uzdevumus un nodrošināt

¹¹ Pieejams:http://www.unesco.lv/files/buklets_DESD_103908cf.pdf, skatīts 15.03.2018.



VALKAS NOVADS



politikas rezultātu izpildi, piedāvājot efektīvākos risinājumus attiecībā uz uzdevumu izpildes izmaksām. Programma nav veidota kā vēlmju saraksts, bet kā finansiāli un institucionāli iespējama izglītības politikas attīstības prognoze.

Atklātība. Programmas izstrādes vajadzībām VND apstiprināja Programmas vadības grupu, bet darba procesā tika izveidotas datu ieguvei un Programmas izstrādes atbalstam nepieciešamās tematiskās darba grupas. Programmas izstrādes process un tā ieviešana paredz atklātību gan attiecībā uz mērķu un uzdevumu izvirzīšanu, gan to izpildi un kontroli.

Uzraudzība un novērtēšana. Programmas ieviešanas gaitā tiks nodrošināti tās ieviešanas uzraudzības pasākumi: monitorings, ikgadēju pārskatu sniegšana par sasniegtajiem rezultātiem rādītājiem, lai konstatētu nepieciešamos labojumus uzdevumos, vai plānotajos rezultātos, vai veiktu korekcijas plānotajos resursos. Programma paredz tās starpposma novērtējumu 2020. gada sākumā, lai analizētu 2017., 2018. un 2019. gadā sasniegtos darbības rezultātus un novērtētu mērķa sasniegšanas un uzdevumu izpildes progresu.

Subsidiaritāte. Programma ietver tos uzdevumus un pasākumus, kurus nevar īstenot citas – izglītības pārvaldībā hierarhiski augstāk vai zemāk stāvošas izglītības politiku veidojošas pārvaldes institūcijas.

Līdzsvarota attīstība. Programmas mērķu, rīcības virzienu un uzdevumu plānošanā ņemts vērā gan Valkas novada, gan Vidzemes plānošanas reģiona, gan valsts kopumā izglītības jomas attīstības līmenis, kā arī ievērots balanss starp izglītības un citu pašvaldības rīcībpolitikas virzienu attīstības vajadzībām.

Aktualitāte. Programmas rīcības virzienu, uzdevumu un pasākumu definēšana balstīta aktuālajās nozares problēmās, Programmas aktualizēšana plānota atbilstoši radikālām izmaiņām pilsētas, reģiona, valsts izglītības politikā, tās īstenošanai pieejamajos finanšu un cilvēkresursos, vai citos rīcībpolitikas virzienos, kas ietekmē izglītības politikas attīstību.

Dokumentu saskaņotības princips. Programma izstrādāta, ņemot vērā saistītos attīstības plānošanas dokumentus: gan ilgtermiņa un vidējā termiņa teritorijas attīstības plānošanas dokumentus, gan vidējā termiņa izglītības politikas plānošanas dokumentus Latvijā un ES. Dokumentu sasaistes saturiskie aspekti detalizēti analizēti 2. nodaļā “Valkas novada izglītības attīstības programmas 2018.–2022. gadam sasaiste ar tiesību normatīvajiem aktiem, citiem attīstības plānošanas dokumentiem un tajos noteiktajām izglītības politikas prioritātēm”.



Programmas izstrādē izmantotais datu veids un datu ieguves metodes

Programmas izstrādē izmantoti gan sekundāri, gan primāri dati:

Sekundārie dati:

- CSP dati;
- PMLP dati;
- pētījuma “Optimāla izglītības iestāžu tīkla modeļa izveide Latvijā”¹² dati.

Primārie dati un to ieguves metodes:

- Pētījums “Valkas novada skolotāju aptauja” projekta “Vidēja termiņa plānošanas dokuments Valkas novada izglītības attīstības programma 2018.-2022.” ietvaros; datu ieguves metode elektroniskā aptauja;
- Pētījums “Valkas novada pirmsskolas izglītības iestāžu pedagogu aptauja” projekta “Vidēja termiņa plānošanas dokuments Valkas novada izglītības attīstības programma 2018.-2022.” ietvaros; datu ieguves metode elektroniskā aptauja;
- Padziļinātās intervijas ar Valkas novada pedagogiem un izglītības politikas veidotājiem;
- Fokusgrupu diskusijas ar izglītojamo vecākiem;
- Attīstības plānošanas dokumentu kvalitatīvā satura analīze.

Bez minētā Programmas izstrādē izmantoti sekojoši avoti:

- Valkas novada pašvaldības gada publiskie pārskati;
- Organizāciju mājaslapas.



¹² Pieejams: <http://www.izm.gov.lv/lv/izglitiba/vispareja-izglitiba> Skatīts 02.02.2018.



VALKAS NOVADS



2. VALKAS NOVADA IZGLĪTĪBAS ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS 2018.–2022. GADAM SASAISTE AR TIESĪBU NORMATĪVAJIEM AKTIEM, CITIEM ATTĪSTĪBAS PLĀNOŠANAS DOKUMENTIEM UN TAJOS NOTEIKTAJĀM IZGLĪTĪBAS POLITIKAS PRIORITĀTĒM

Programmas izstrādē, politikas mērķu, rīcības virzienu, uzdevumu un pasākumu definēšanā ņemti vērā hierarhiski saistītie attīstības plānošanas dokumenti, lai sekmētu visu līmeņu izglītības politikas lēmumu un investīciju sinerģiju. Programmas izstrādē veidota sasaiste ar:

- Ilgtspējīgas attīstības stratēģiju „Latvija 2030” (nacionāla līmeņa ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments);
- Nacionālās attīstības plānu 2014.–2020. gadam ((NAP 2020) nacionāla līmeņa vidējā termiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments);
- Izglītības attīstības pamatnostādņem 2014.–2020. gadam (nacionāla līmeņa vidējā termiņa politikas plānošanas dokuments);
- Sporta politikas pamatnostādņem 2014.–2020. gadam (nacionāla līmeņa vidējā termiņa politikas plānošanas dokuments);
- Jaunatnes politikas īstenošanas plānu 2016.–2020. gadam (nacionāla līmeņa vidējā termiņa politikas plānošanas dokuments);
- Vidzemes plānošanas reģiona (VPR) Attīstības programma 2015.-2020. gadam (reģionāla līmeņa vidēja termiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments);
- Valkas novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2013.-2037. gadam (vietēja līmeņa ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments);
- Valkas novada attīstības programma 2015.-2021. gadam (vietēja līmeņa vidēja termiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments);
- Valgas-Valkas kopējais izglītības, kultūras un sporta attīstības plāns (Valkas pilsētas politikas plānošanas dokuments);
- Valkas pilsētas izglītības stratēģija 2005.-2015. gadam (Valkas pilsētas ilgtermiņa politikas plānošanas dokuments).



Izglītības attīstības
pamatnostādnes
2014.-2020.gadam

(projekts iekļauts VS 14.11.2013.,
MKK skatīt 16.12.2013.)





VALKAS NOVADS



Dokumenta terminējums ¹³	Nacionālā līmeņa attīstības plānošanas dokuments	Reģionālā līmeņa attīstības plānošanas dokuments	Vietējā līmeņa attīstības plānošanas dokuments
Ilgtermiņa attīstības un politikas plānošanas dokumenti	Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2030	Vidzemes plānošanas reģiona ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2030	Valkas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2013.–2037. gadam
Vidējā termiņa attīstības plānošanas dokumenti	Nacionālais attīstības plāns 2014.–2020	Vidzemes plānošanas reģiona attīstības programma 2014.–2020. gadam	Valkas novada attīstības programma 2015.–2021. gadam
Vidējā termiņa izglītības un saistītās politikas plānošanas dokumenti	Izglītības attīstības pamatnostādnes 2014.–2020. Sporta politikas pamatnostādnes 2014.–2020. Jaunatnes politikas īstenošanas plāns 2016.–2020.		Valkas novada izglītības attīstības programma 2018.-2022.gadam
		Ar Valkas novadu saistītie izglītības politikas dokumenti	Valgas-Valkas kopējais izglītības, kultūras un sporta attīstības plāns Valkas pilsētas izglītības stratēģija 2005.-2015.gadam

1. attēls. Valkas novada izglītības attīstības programmas 2018.-2022. gadam vieta attīstības plānošanas dokumentu hierarhijā

¹³ Saskaņā ar Attīstības plānošanas sistēmas likum 8. pantu, attīstību plāno ilgtermiņā (līdz 25 gadiem), vidējā termiņā (līdz septiņiem gadiem) un īstermiņā (līdz trim gadiem). Pieejams: <http://likumi.lv/doc.php?id=1757486>, skatīts 11.09.2016.



2.1. Programmas sasaiste ar nacionāla līmeņa ilgtermiņa un vidējā termiņa teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem

Izglītības loma kopējā Latvijas valsts attīstībā akcentēta gan ilgtermiņa (Ilgspējīgas attīstības stratēģijā „Latvija 2030”), gan vidējā termiņa (Nacionālās attīstības plāns 2014.–2020. gadam¹⁴) nacionāla līmeņa teritorijas attīstības plānošanas dokumentos.

Ilgspējīgas attīstības stratēģijā „Latvija 2030” izglītības loma īpaši akcentēta divās no septiņām Latvijas ilgtermiņa attīstības prioritātēm. Prioritātēs leguldījumi cilvēkkapitālā un Paradigmas maiņa izglītībā (10. lpp.) atzīts, ka, lai vairotu mūsu rīcībā esošo cilvēkkapitālu un pilnvērtīgi izmantotu citus – kultūras, dabas vai ekonomiskos – resursus, nepieciešama paradigmas maiņa izglītībā. Dokumentā uzsvērts, ka kvalitatīva, visa mūža garumā pieejama un uz radošumu orientēta izglītība ir 21. gadsimta nepieciešamība – tā ļauj reaģēt uz globālās konkurences un demogrāfijas izaicinājumiem un ir viens no priekšnoteikumiem ekonomikas modeļa maiņai.

leguldījumi cilvēkkapitālā tiek saistīti ar iespēju vienlīdzības nodrošināšanu, kas paredz kvalitatīvas izglītības un bērnu aprūpes pieejamības nodrošināšanu: nodrošināt visiem Latvijas bērniem un jauniešiem pieejamu augstas kvalitātes pirmsskolas aprūpi un vienlīdz kvalitatīvu un pieejamu pamatskolas, vidusskolas un profesionālo izglītību. Šī uzdevuma izpildē liela loma ir pašvaldību izglītības politikai. Jau dokumenta izstrādes laikā uzsvērts, ka Latvijai demogrāfisku un globālās ekonomikas tendenču dēļ (piem., migrācija) nepieciešama nopietna diskusija par ilgtermiņa sociālā modeļa turpmāko attīstību, kas noteiktu valsts, pašvaldību un indivīdu atbildības sadalījumu.

Prioritātes Paradigmas maiņa izglītībā mērķis ir izveidot vienu no labākajām izglītības sistēmām ES un kļūt par vienu no līderēm pieaugušo izglītības pieejamības un izmantošanas ziņā. Turpat atzīts, ka izglītības kvalitāte, pieejamība un saturs visos izglītības līmeņos un vecuma grupās – no pirmsskolas līdz pieaugušo izglītībai – ir Latvijas attīstības iespēja un cilvēkkapitāla vērtības palielināšanās priekšnosacījums. Prioritātes ietvaros izvirzīti rīcības virzieni:

- Izglītības pieejamība un pārmaiņas izglītības procesa organizācijā;
- Skola kā sociālā tīklojuma centrs;
- Kontekstuāla izglītība un skolotāja profesijas maiņa;
- E-skola un informācijas tehnoloģiju izmantošana;
- Izglītošanās mūža garumā.

Šo rīcības virzienu kontekstā plānoti arī Programmas rīcības virzieni un vairāki uzdevumi šo virzienu ietvaros, jo to īstenošana saistīta ar tādu izglītības problēmu risināšanu, kuras nav zaudējušas aktualitāti gan Latvijā kopumā, gan Valkas novadā.

¹⁴ Pieejams https://www.pkc.gov.lv/sites/default/files/inline-files/20121220_NAP2020%20apstiprinats%20Saeima_4.pdf; skatīts 01.02.2018



Nacionālās attīstības plānā 2014.–2020. gadam izglītības problemātika akcentēta divu prioritāšu rīcības virzienos, proti, prioritātē "Tautas saimniecības izaugsme", kur viens no četriem rīcības virzieniem ir "Attīstīta pētniecība, inovācija un augstākā izglītība", kā arī prioritātē "Cilvēka drošumspeja", kur viens no pieciem rīcības virzieniem ir "Kompetenču attīstība". Tieši kompetenču attīstības kontekstā paredzēta pašvaldību atbildība sasniegt rīcības virziena ietvaros definētos mērķus:

1. Nodrošinot visiem bērniem un jauniešiem kvalitatīvu un konkurētspējīgu pamatizglītību un vidējo izglītību, kā arī pieeju nodarbībām un aktivitātēm ārpus formālās izglītības, samazināt bērnu un jauniešu ar zemām pamatprasmēm īpatsvaru, vienlaicīgi palielinot skolēnu īpatsvaru, kuri uzrāda augstākos kompetenču līmeņus.
2. Balstoties uz starptautiskajām tendencēm un darba tirgus prognozēm, veidot adaptētspējīgu un konkurētspējīgu profesionālās izglītības sistēmu.
3. Attīstīt pieaugušo izglītību, veicinot cilvēka darba produktivitātes pieaugumu atbilstoši darba tirgus prasībām.

Visu triju mērķu sasniegšanā nozīmīga loma ir pašvaldībām, uz kurām attiecināmi būtiskākie šo mērķu sasniegšanas uzdevumi, proti, kvalitatīva pirmsskolas izglītība; iekļaujošā izglītība; mācību satura pilnveide; atbalsts talantu izkopšanai; radošu un kvalificētu pedagogu sagatavošana un piesaiste; profesionālās izglītības attīstība atbilstoši darba tirgus tendencēm; augstākās izglītības pieejamība, eksportspēja, konkurētspēja un konsolidācija; jauniešu iesaistīšanās neformālajā izglītībā un brīvprātīgajā darbā; jauniešu nodarbinātības veicināšana, t.sk. karjeras izglītības sistēmas attīstība; izglītības iestāžu pilnveide, t.sk. mazo lauku skolu saglabāšana, sniedzot atbalstu to funkciju paplašināšanai, uzsverot izglītības pakalpojuma teritoriālajam izvietojumam noteikto pakalpojuma groza principu NAP 2020. Arī programmas rīcības virzieni (jo īpaši R1 un R5) plānoti saskaņā ar NAP 2020.

2.2. Programmas sasaiste ar nacionāla līmeņa vidējā termiņa izglītības, sporta un jaunatnes politikas plānošanas dokumentiem

Tā kā Programmas izstrāde notiek vairāku nacionāla līmeņa vidējā termiņa politikas plānošanas dokumentu plānošanas perioda (2014.-2020.) vidū, tad būtiski ir veidot Valkas novada izglītības politikas mērķu un rīcības virzienu sinerģiju ar nacionāla līmeņa izglītības, sporta un jaunatnes politikas plānošanas dokumentiem, jo īpaši ar **Izglītības attīstības pamatnostādņem 2014.–2020. gadam**, **Sporta politikas pamatnostādņem 2014.–2020. gadam**, **Jaunatnes politikas īstenošanas plānu 2016.–2020. gadam**.

Vistiešākajā veidā Valkas novada izglītības attīstības programmas 2018.-2020. gadam izstrāde ir saistīta ar galveno nacionāla līmeņa izglītības politikas plānošanas dokumentu **Izglītības attīstības pamatnostādnes 2014.–2020. gadam**, kas nosaka šī brīža izglītības attīstības politikas pamatprincipus, mērķus un rīcības virzienus. Ievērojot to, ka izglītības procesi tieši skar ikvienu iedzīvotāju visās vecuma grupās, pamatnostādnes aptver visus izglītības veidus un pakāpes, tāpēc no Pamatnostādņem Valkas novada izglītības politikas izstrādei jo īpaši saistoši ir uzdevumi, kas attiecināmi uz visiem izglītības līmeņiem un formām, izņemot augstāko izglītību.



VALKAS NOVADS



Pamatnostādnēs definēts pašreizējā izglītības politikas plānošanas perioda virsmērķis – kvalitatīva un iekļaujoša izglītība personības attīstībai, cilvēku labklājībai un ilgtspējīgai valsts izaugsmei. Pamatnostādņu apakšmērķi ir noteikti saskaņā ar iepriekšējā plānošanas perioda analizē konstatēto problemātiku un izaicinājumiem nākotnei, proti, izglītības satura kvalitāte, prasmes un pārvaldība.

1. Izglītības vide: paaugstināt izglītības vides kvalitāti, veicot satura pilnveidi un attīstot atbilstošu infrastruktūru. Izglītības vides kvalitāti visos izglītības līmeņos nosaka: izglītības saturs, kas veicina indivīdu zināšanu, kompetenču un prasmju attīstību un nostiprināšanu, profesionāli un kompetenti mācītāji, kas nodod šo izglītības saturu izglītojamiem, mūsdienīga izglītības vide un izglītības process, kas veicina satura uztveri un apguvi, iekļaujošs izglītības princips iedzīvināšana, kas paredz vienādu iespēju neatkarīgi no izglītojamo vajadzībām un spējām, mantiskā, sociālā stāvokļa, rases, tautības, dzimuma, reliģijas un politiskās pārliecības, veselības stāvokļa, dzīvesvietas un nodarbošanās pieejamā, cenošā un atbalstošā vidē.

2. Indivīdu prasmes: veicināt vērtībizglītībā balstītu indivīda profesionālo un sociālo prasmju attīstību dzīvei un konkurētspējai darba vidē. Profesionālās un sociālās prasmes vismērķtiecīgāk tiek pilnveidotas, indivīdam izvēloties atbilstošu turpmākās profesionālās attīstības ceļu, vienlaikus paredzot atbalsta mehānismus mācības pametušajiem un izglītību neieguvušajiem, tādējādi paaugstinot vispārējo Latvijas sabiedrības izglītības līmeni un sekmējot nodarbinātību, ar ārpus formālās izglītības pasākumiem sekmējot izglītojamo pilsonisko līdzatbildību un sabiedrisko aktivitāti, kā arī nostiprinot mūžizglītības principu.

3. Efektīva pārvaldība: uzlabot resursu pārvaldības efektivitāti, attīstot izglītības iestāžu institucionālo izcilību. Resursu pārvaldības efektivitātes uzlabošana nacionālajā, reģionālajā un vietējā līmenī, attīstot institucionālo izcilību, ietver sevī izglītības kvalitātes uzraudzības jeb monitoringa ieviešanu, kas visām ieinteresētajām pusēm dod iespēju izsekot, novērtēt un izrietoši ietekmēt ar izglītību saistītos procesus un rezultātus, finansēšanas modeļu pilnveidi, t.sk. resursu konsolidāciju, izglītības pieejamības nodrošināšanu un izglītības starptautiskās konkurētspējas sekmēšanu.

Valkas novada izglītības attīstības programmas rīcības virzienu, jo īpaši R1, R2, R4 un R5 uzdevumu un pasākumu plānojumā īpaši detalizēti ņemts vērā Pamatnostādņu 1. apakšmērķa rīcības virzieni un uzdevumi. Programmas 3. rīcības virziens (R3) ļauj īstenot vairākus Pamatnostādņu 3. apakšmērķa rīcības virzienus un uzdevumus, bet Programmas uzdevumi, kas ir saistīti ar karjeras izglītību, ārpus formālās izglītības iespējām un pieaugušo izglītības iespējām, izvirzīti sasaistē ar Pamatnostādņu 2. apakšmērķa rīcības virzieniem.

Daļa no Valkas novada izglītības attīstības programmas 2018.-2020. uzdevumiem ir sasaistē ar **Sporta politikas pamatnostādnēm 2014.–2020.gadam**. Sporta politikas mērķis ir palielināt to Latvijas iedzīvotāju īpatsvaru, kas vismaz vienu, divas reizes nedēļā nodarbojas ar fiziskajām vai sportiskajām aktivitātēm. Dokumentā plānots veicināta iedzīvotāju (it īpaši bērnu un jauniešu) fizisko aktivitāti un izpratni par fizisko aktivitāšu nepieciešamību veselības saglabāšanā un nostiprināšanā, sekmēt sportistu sagatavošanas un sacensību sistēmas attīstību, uzlabot bērnu un jauniešu ar paaugstinātu fizisko slodzi, sekmēt sporta infrastruktūras pieejamību un attīstību, kā arī nodrošināt ilgtspējīgas sporta finansēšanas sistēmas izveidi. Šie mērķi kopumā sasaucas ar Programmas uzdevumiem, kas vērsti uz fizisko aktivitāšu un sporta infrastruktūras attīstību Valkas novada izglītības iestādēs.



Jaunatnes politikas īstenošanas plāns 2016.–2020. gadam ir vidēja termiņa politikas plānošanas dokuments turpmākajiem pieciem gadiem; tā mērķis ir jauniešu dzīves kvalitātes uzlabošana, panākot saskaņotas jaunatnes politikas īstenošanu un tās koordināciju visos līmeņos, identificējot prioritāros rīcības virzienus un politikas rezultātus. Pamatnostādnēm ir netieša saikne ar Programmu, jo daļēji pārklājas šo politikas plānošanas dokumentu mērķauditorijas. Jaunatnes politikas būtiskākais uzdevums ir nodrošināt jauniešiem efektīvu pāreju no bērna uz pieaugušā statusu, paredzot atbilstošas aktivitātes jaunieša personības attīstībai, attīstot pakalpojumus un aktivitātes, lai veicinātu jauniešu pilnvērtīgu iekļaušanos sabiedrībā, darba tirgū. Programmas sasaiste ar Pamatnostādnēm izpaužas ar neformālās un karjeras izglītības attīstību un ar sociālās iekļaušanas jautājumiem saistītos uzdevumos.

2.3. Programmas sasaiste ar reģionāla līmeņa ilgtermiņa un vidējā termiņa teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem

Plānošanas reģiona līmenī akcentēta Valkas novada īpašā loma – Latvijas Ziemeļu vārti, Vidzemes pārrobežu sadarbības centrs. Valka atrodas Vidzemes plānošanas reģionā un, saskaņā ar ilgtermiņa un vidējā termiņa plānotajiem rezultātiem, attīstās kā Latvijas – Igaunijas autotransporta, dzelzceļa tranzīta koridors un Ziemeļvidzemes kultūras un sporta centrs. VPR ir divi attīstības plānošanas dokumenti:

- Vidzemes plānošanas reģiona Ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2014.–2030. (reģionāla līmeņa ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments);
- Vidzemes plānošanas reģiona attīstības programma 2015.–2020. (reģionāla līmeņa vidējā termiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments).

Reģionālā skatījumā Valkas pilsēta pēc VPR teritorijas plānojuma ir definēta kā reģionālās nozīmes attīstības centrs. Valka attīstās kā reģiona nozīmes administratīvo pakalpojumu centrs un ir uzņēmējdarbības, nodarbinātības un daudzveidīgu pakalpojumu sniegšanas centrs, sniedz arī valsts un reģiona līmeņa pakalpojumus, tā nodrošina ar darba vietām ne tikai pilsētniekus, bet arī apkārtējo lauku teritoriju iedzīvotājus. Plānots, ka Valka kā reģionālās nozīmes attīstības centrs attīstās kā administratīvo pakalpojumu centrs un nozīmīgs ekonomisks un pakalpojumu centrs apkārtējām lauku teritorijām, attīstot trūkstošos valsts reģionālo iestāžu pakalpojumus; Valka raksturota kā Latvijā un reģionā vienīgā robežpilsēta uz Latvijas – Igaunijas robežas. Norādīts, ka Valkas pilsētā ir Vidzemē modernākā šautuve, stadions un sporta halles, renovēts kultūras nams, kurā tiek organizēti starptautiska mēroga pasākumi, Valkas novadpētniecības muzejs, kas ir viena no lielākajām kultūrvēsturisko vērtību krātuvēm Vidzemē, iekārtots ēkā, kurā darbojies Jānis Cimze. Valkas izglītības iestāžu loma nav uzsvēta.

Gan **Vidzemes plānošanas reģiona Ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2014.–2030.**, gan **Vidzemes plānošanas reģiona attīstības programmā 2015.–2020.** izglītības jautājumi lielā mērā pakārtoti darba tirgus prasībām un to risināšana plānota pirmajā stratēģiskajā virzienā “Cilvēks”, kur izvirzīts stratēģiskais mērķis “uzlabot reģiona iedzīvotāju rīcībspējas un dzīves kvalitāti”, bet kā viens no mērķa sasniegšanas rādītājiem definētas “izmaiņas iedzīvotāju izglītības līmenī”. Izglītības nozīme reģiona ilgtermiņa attīstības plānošanā tiek izteikta ar pirmo ilgtermiņa prioritāti, kas paredz



VALKAS NOVADS



“kvalitatīvas, pieejamas un daudzpusīgas izglītības nodrošināšanu” reģionā. Šīs prioritātes rīcības virzieni akcentē izglītības saikni ar darba tirgus prasībām, nodarbinātību un darbaspēka mobilitāti. Tie ir:

- 1) Izglītības, prasmju un mūžizglītības piedāvājuma atbilstība darba tirgus prasībām:
 - a) darba tirgus vajadzību un uzņēmējspēju attīstības integrācija izglītības saturā;
 - b) ar reģiona specializācijas jomām saistīto kompetenču integrācija profesionālās un augstākās izglītības saturā;
- 2) Nodarbinātība un darbaspēka mobilitāte:
 - a) strādājošo apmācības kvalifikācijas paaugstināšanai vai pārkvalifikācijai uzņēmumos un nozaru darba devēju organizācijās;
 - b) dažādu vecuma grupu nodarbinātības paaugstināšana.

Rīcības virzienu rezultātu prognozēs īpaša uzmanība pievērsta arī mūžizglītības un pieaugušo izglītības piedāvājuma pilnveidošanai Vidzemē, kas saskaņots ar Programmu.

2.4. Programmas sasaiste ar vietēja līmeņa ilgtermiņa un vidējā termiņa attīstības plānošanas dokumentiem

Valkas novada stratēģiskās attīstības plānošanai izstrādātas un apstiprinātas Valkas novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2013.-2037. gadam (hierarhiski pakārtota Ilgtspējīgas attīstības stratēģijai „Latvija 2030”) un Valkas novada attīstības programma 2015.-2021. gadam.

Valkas novada ilgtermiņa plānošanas dokumentā **Valkas novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2013.-2037.gadam** izvirzīti četri stratēģiskie mērķi, no kuriem pirmais stratēģiskais mērķis ir vērsts uz izglītības dimensiju. SM1: Izglītota un integrēta sabiedrība; SM2: Attīstīta infrastruktūra un pakalpojumi; SM3: Vide, kas balstīta uz inovācijām un zināšanām ilgtspējīgas uzņēmējdarbības attīstībai; SM4: Dabas un kultūrvēsturisko resursu saudzīga izmantošana. **SM1 izglītota un integrēta sabiedrība** paredz novada iedzīvotāju dzīves un labklājības līmeņa attīstību. Plānots, ka novada ekonomiskā attīstība veicinās jaunu darba vietu rašanos, kur būs pieprasījums pēc augstas kvalifikācijas profesionāļiem, tas ļaus paaugstināt iedzīvotāju dzīves līmeni, attīstīt sociālos pakalpojumus, tālākizglītību (mūžizglītību, arodizglītību), augstākās izglītības pieejamību. Šis stratēģiskais mērķis strukturāli ir saistīts ar **ilgtermiņa prioritāro mērķi** (IPM1): “nodrošināt novada iedzīvotājiem kvalitatīvu pamatizglītību, vispārējo vidējo izglītību, pieejamu augstāko un profesionālo izglītību, veselības aprūpi, sociālos pakalpojumus. Veicināt nodarbinātību un iedzīvotāju sociālo aktivitāti un kultūrizglītību”.

Valkas novada attīstības programma 2015.–2021. veido hierarhisku saikni ar Stratēģiju, izvērti plānojot vidējā termiņā ilgtermiņa prioritāro mērķu sasniegšanu. Valkas novada attīstības programma 2015.–2021. (turpmāk Attīstības programma) ir vietēja līmeņa vidējā termiņa attīstības plānošanas dokuments, kurā izvirzītas četras vidējā termiņa prioritātes (VTP) novada attīstībai:



VALKAS NOVADS



VTP1: Cilvēkresursu attīstība;

VTP2: Sakārtota infrastruktūra un pakalpojumi;

VTP3: Uzņēmējdarbības attīstība;

VTP4: Novērtēts dabas kapitāls un saglabāts kultūrvēsturiskais mantojums.

Attīstības programmas pirmās vidējā termiņa prioritātes “Cilvēkresursu attīstība” ietvaros plānoti vairāki pasākumi un tiem pakārtoti uzdevumi, kas vērsti uz izglītības jomas attīstību.

Pasākumi, kuros Attīstības programmā plānoti **ar izglītības jomu saistīti uzdevumi**:

Pasākums 1: Izglītības pieejamība. Pasākums paredz rezultātu: iedzīvotājiem pieejama kvalitatīva visu līmeņu izglītība mūža garumā. Kvalitatīvas un iekļaujošas personības attīstība, kas ir pamats iedzīvotāju labklājībai un ilgtspējīgai novada izaugsmei.

Pasākums paredz 14 uzdevumus, kuri visi ir saskaņoti ar Programmas uzdevumiem:

U1: Attīstīt un pilnveidot visa veida formālās izglītības pieejamību;

U2: Attīstīt profesionālo izglītību sadarbībā ar Valgas profesionālās izglītības centru;

U3: Veicināt augstākās izglītības pieejamību;

U4: Veicināt starptautiskās izglītības attīstību, veidojot ciešu sadarbību ar citām valstīm;

U5: Nodrošināt un dažādot neformālo izglītību visu vecuma grupu iedzīvotājiem;

U6: Paaugstināt izglītības iestāžu darbības kvalitāti, veicot satura pilnveidi, dažādojot esošās un veidojot jaunas izglītības programmas;

U7: Attīstīt visa veida izglītības iestāžu infrastruktūru, veidot drošu un ergonomisku mācību vidi, sakoptu apkārtējo vidi;

U8: Iesaistīt iedzīvotājus pilsoniskas sabiedrības stiprināšanā un veicināt bērnu un jauniešu nacionālās identitātes veidošanu;

U9: Nodrošināt jaunākām pasaules tendencēm atbilstošu, uz zināšanu sabiedrībā pieprasītām kompetencēm orientētu radošumu un veselīgu dzīves veida veicinošu izglītību;

U10: Pilnveidot iekļaujošās izglītības sistēmu;

U11: Veicināt karjeras izvēles un pilnveides attīstību;

U12: Paaugstināt pedagogu konkurētspēju, profesionālo kompetenci un kvalifikāciju;

U13: Piesaistīt dažāda līmeņa un jomu speciālistus mūžizglītības pieejamības nodrošināšanā;



VALKAS NOVADS



U14: Sadarbojoties novada izglītības un kultūras iestādēm, veikt sistemātisku un racionālu cilvēkresursu un materiāltehnisko resursu izmantošanu.

Pasākums 2: Kultūras attīstība. Pasākums paredz rezultātu: Valkas novada kultūras telpas attīstība.

Pasākums paredz 14 uzdevumus, no kuriem 6 ir saskaņoti ar Programmas uzdevumiem:

U1: Organizēt pārrobežu kultūras pasākumus un aktivitātes;

U5: Attīstīt un pilnveidot muzeja darbību;

U7: Attīstīt un pilnveidot bibliotēku darbību;

U9: Veidot radošas teritorijas (radošu un ekonomiski aktīvu cilvēku piesaiste) un nodrošināt kultūras pakalpojumu pieejamību;

U10: Nodrošināt efektīvu kultūrizglītības pakalpojumu pieejamību;

U11: Saglabāt un attīstīt kultūras kapitālu un iedzīvotāju radošumu, sabiedrībai līdzdarbojoties kultūras procesos;

Pasākums 3: Sporta iespēju attīstība. Pasākums paredz rezultātu: sporta infrastruktūras un resursu attīstība.

Pasākums paredz 13 uzdevumus, no kuriem 8 ir saskaņoti ar Programmas attīstību.:

U1: Veicināt vietēja un starptautiska līmeņa sadarbību sporta norišu organizēšanā dažādos sporta veidos;

U4: Veikt pasākumus visu vecuma iedzīvotāju iesaistīšanai aktīvā sporta dzīvē;

U5: Veicināt starptautisko sadarbību un organizēt starptautiska mēroga pasākumus;

U6: Veicināt masu sporta attīstību;

U7: Motivēt uz jauniem sasniegumiem labākos un aktīvākos sportistus;

U8: Nodrošināt sporta klubu un individuālo sportistu izaugsmi un attīstību;

U9: Nodrošināt lai ikviens novada iedzīvotājs var nodarboties ar fiziskajām aktivitātēm vai sporta veidiem;

U10: Sekmēt jauno sportistu meistarības pilnveidi;

Pasākums 4: Jaunatnes politika (darba ar jaunatni attīstīšana). Pasākums paredz rezultātu: sekmēt jauniešu dzīves kvalitāti, radot vidi viņu izaugsmei, līdzdalībai, kā arī drošai un lietderīgai brīvā laika pavadīšanai. Pilnveidot darba ar jaunatni infrastruktūru un iesaistīto personu kompetenci, veicinot jauniešiem pieejamo pakalpojumu kvalitāti.

Pasākums paredz 13 uzdevumus, no kuriem 6 ir saskaņoti ar Programmas uzdevumiem:



VALKAS NOVADS



U2: Veicināt bērnu un jauniešu ārpusstundu aktivitāšu nodarbības;

U3: Pilnveidot brīvā laika jēgpilnas pavadīšanas iespējas;

U5: Veicināt izpratni par neformālās izglītības un lietderīga brīvā laika pavadīšanas nozīmi jauniešu personības veidošanā.

U9: Veicināt sadarbību starp novada vispārizglītojošām skolām (formālās izglītības realizētājām) un jauniešu organizācijām (neformālās izglītības realizētājām).

U10: Īstenot jauniešu atkarību profilakses, reproduktīvās veselības un veselīga dzīvesveida popularizēšanas pasākumus;

U13: Veicināt bērnu un jauniešu nometņu organizēšanu un norisi. Atbalstīt izglītības iestāžu, nevalstisko un reliģisko organizāciju rīkotās nometnes.

Pasākums 10: Izglītības infrastruktūra. Pasākums paredz rezultātu: attīstīta un kvalitatīva dažādu veidu izglītība Valkas novadā.

Pasākums paredz 6 uzdevumus, no kuriem visi ir saskaņoti ar Programmas uzdevumiem:

U1: Labiekārtot un renovēt izglītības iestādes;

U2: Uzlabot materiāli tehnisko bāzi;

U3: Attīstīt augstākās izglītības pieejamību;

U4: Veicināt izglītības iestādēs vērtībizglītībā balstītu indivīda profesionālo un sociālo prasmju attīstību dzīvei un konkurējošai darba videi;

U5: Pilnveidot pilsētas izglītības iestāžu tīklu un attīstīt pagastu skolas kā multifunkcionālus centrus;

U6: Palielināt izglītības iestāžu reģionālo un valstisko konkurētspēju.

Valkas novada izglītības attīstības programma 2018.-2022. gadam veidota ciešā hierarhiskā sasaistē ar:

- Valkas novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģiju 2013.-2037.gadam, jo īpaši ar pirmo stratēģisko mērķi ilgtermiņa plānošanas kontekstā “Izglītota un integrēta sabiedrība”;
- Valkas novada attīstības programmas 2015.–2021. prioritāti “Cilvēkresursu attīstība” vidējā termiņa plānošanas kontekstā.



2.5. Programmas sasaiste ar iepriekšējiem Valkas pilsētas izglītības politikas plānošanas dokumentiem

Lai arī **Valkas novada izglītības attīstības programma 2018.-2022.gadam** ir pirmais Valkas novada izglītības politikas plānošanas dokuments, ir iespējams runāt par zināmu izglītības politikas plānošanas tradīciju Valkas novada pārvaldībā, jo pirms Programmas izstrādes ir veikta **Valkas pilsētas** izglītības politikas plānošanas dokumentu izstrāde, kuri kalpojuši kā politikas veidošanas stratēģiskie orientieri arī Valkas novadā. Programmas izstrāde, uzdevumu izvirzīšanā un pasākumu plānošanā tika ievērota zināma pēctecība ar Valkas pilsētai iepriekšējos plānošanas periodos izstrādātajiem politikas plānošanas dokumentiem:

- Valgas-Valkas kopējais izglītības, kultūras un sporta attīstības plāns 2006. (Valkas pilsētas politikas plānošanas dokuments);
- Valkas pilsētas izglītības stratēģija 2005.-2015. gadam (Valkas pilsētas ilgtermiņa politikas plānošanas dokuments).

Valgas-Valkas kopējais izglītības, kultūras un sporta attīstības plāns tika izstrādāts 2006. gadā, tajā plānoti divi galvenie darbības virzieni tuvākajiem 7 gadiem (2006.-2013.), kā arī izstrādāts darbības plāns trijiem gadiem konkrētu projektu un aktivitāšu veikšanai.

Kā galvenie darbības virzieni plānā tika definēti:

1) Veicināt kopīgi saskaņotu apmācību Valkā, Valgā, kur mācību procesa ietvaros akcentē valodu apguvi, kultūras un vēstures apguvi. Šī darbības virziena ietvaros plānotas detalizētas aktivitātes ar mērķi nodrošināt abās pilsētās kaimiņvalsts vēstures, kultūras un valodas apguvi, kā arī uzlabot sadarbību izglītības jomā.

2) Attīstīt augstāko izglītību Valkā, profesionālo izglītību Valgā. Šī darbības virziena ietvaros plānotas detalizētas aktivitātes ar mērķi attīstīt starptautisko studiju centru Valkā un profesionālo izglītību Valgā.

Valkas pilsētas izglītības stratēģija 2005.-2015. gadam ir veidots kā darba dokuments Valkas pilsētas izglītības politikas veidotājiem. Tajā formulētas Valkas pilsētas prioritātes izglītībā un izglītības politikas mērķis, vīzija un tai pakārtoti politikas rezultāti.

Stratēģijā definētās **Valkas pilsētas prioritātes izglītībā**:

- 1) Veidot un īstenot dažādu līmeņu un dažādu virzienu izglītības programmas, attīstīt interešu izglītību, sniegt zināšanas un prasmes, kas ļauj pēc skolu beigšanas dzīvē aiziet konkurētspējīgai personībai.
- 2) Nodrošināt un uzlabot strādājošo konkurētspēju darba tirgū konkrētajā pierobežas reģionā.
- 3) Paplašināt izglītotāju loku uz vietas un celt to kvalifikāciju.
- 4) Sniegt zināšanu kopumu un iemaņas, kas ļauj efektīvāk iesaistīties pilsoniskas sabiedrības procesos.
- 5) Nostiprināt un modernizēt materiālo bāzi.



VALKAS NOVADS



Stratēģijas mērķis: nodrošināt Valkas pilsētā kvalitatīvas un daudzpusīgas mūžizglītības iespējas.

Valkas pilsētas izglītības politikas vīzija: ilgtspējīga un stabila izglītības sistēma Valkā ir atbilstoša sabiedrības un indivīda vajadzībām, pieejama, kvalitatīva, sakārtota un pēctecīga, finansēta.

Šie Valkas pilsētas plānošanas dokumenti sekmēja Valkas novada izglītības politikas plānošanas kompetenču attīstību.





3. VALKAS NOVADA IZGLĪTĪBAS NOZARES ESOŠĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS

3.1. Valkas novada vispārējs raksturojums

Izglītības nozares attīstību būtiski ietekmē dažādi apstākļi – gan iedzīvotāju skaits un demogrāfiskie rādītāji, gan ekonomiskie un infrastruktūras aspekti, kas nosaka iedzīvotāju dzīvesvietas un darbavietas izvēli, līdz ar to – arī pirmsskolas un vispārējo izglītības iestādi, kuru apmeklēs viņu bērni. Apskatīsim dažus galvenos faktorus. Kā svarīgākos kontekstuālos faktorus īsumā raksturosim teritoriālos, sociāli demogrāfiskos un infrastruktūras aspektus.

3.1.1. Teritoriālais aspekts

Valkas novads ietilpst Vidzemes plānošanas reģionā, un tas atrodas Latvijas Ziemeļaustrumos. Novada teritoriju veido Valkas pilsēta un pieci pagasti. Valka ir unikāla Latvijas-Igaunijas robežpilsēta un kuras iedalījumu Valkas (Latvija) un Valgas (Igaunija) dvīņu pilsētās noteica vēsturiski sarežģīti apstākļi. Pilsētas reljefu un ainavu veido Pedeles upe, kas pilsētu šķērso ielejveida pazeminājumā, kā arī Putras kalns, kurā izvietota Pedeles dabas taka ar skatu platformu. Novada lauku teritoriju veido Ērgemes, Kārķu, Valkas, Vijciema un Zvārtavas pagasti.

Valkas novada platība ir 908 km².¹⁵ Tas izvietots izstieptā formā gar Igaunijas Republikas robežu. Iedzīvotāju blīvums Valkas novadā ir zemāks nekā vidēji Latvijā vai Vidzemes novadā (Valkas novads ir 908 km², iedzīvotāju blīvums – 9 cilvēki uz km², Latvijā vidēji – 30 cilvēki uz km², Vidzemes reģionā – 13 cilvēki uz km²).¹⁶ Turklāt lielu daļu 908 km² lielās teritorijas aizņem meži (ap 60%), turpmākajos gados tiek prognozēts meža platību pieaugums¹⁷. Purvi un meži ir Valkas novada lielākās dabas bagātība. Līdz ar to iedzīvotāji, viņu saimnieciskās un sabiedriskās aktivitātes pamatā koncentrējas pilsētā un pagastu centros. Mazapdzīvots ir Zvārtavas pagasts, turklāt viena no plašāk atpazīstamām kultūrvēsturiskām vietām – Zvārtavas pils – teritoriāli atrodas kaimiņnovada – Apes novada Gaujienas pagastā.

Administratīvi teritoriālās reformas rezultātā 2009. gadā Valkas rajons tika sadalīts trīs administratīvās vienībās – Smiltenes, Strenču un Valkas novados. Tāpat, attīstot izglītības nozares stratēģiju Valkas novadā, jāņem vērā salīdzinoši retā apdzīvotības struktūra. Šis apstāklis ir būtisks, organizējot izglītības iestāžu darbu, nodrošinot pirmsskolas un sākumskolas izglītības pakalpojumus pēc iespējas tuvāk dzīvesvietai, kā arī meklējot risinājumus dažādu izglītības pakalpojumu pieejamībai (vispārējās, profesionālas ievirzes un interešu izglītības) un nodrošinot transporta pakalpojumus.

¹⁵ Pēc Centrālās Statistikas pārvaldes datiem 2017. gada sākumā.

¹⁶ Pēc Centrālās Statistikas pārvaldes datiem uz 2017. gada sākumu.

¹⁷ Valkas novada attīstības programma 2015.-2021. gadam.



3.1.2. Sociāli-demogrāfiskais aspekts

Valkas novadā 2018. gadā dzīvoja 8913 iedzīvotāji, tai skaitā Valkas pilsētā 5181 iedzīvotāji, Ērgemes pagastā 850 iedzīvotāji, Kārķu pagastā 633 iedzīvotāji, Valkas pagastā 1183 iedzīvotāji, Vijciema pagastā 674 iedzīvotāji un Zvārtavas pagastā 392 iedzīvotāji¹⁸. Salīdzinājumā ar kaimiņu pašvaldībām Valkas novads apdzīvotības ziņā ieņem otro vietu aiz Smiltenes novada (Apes novadā dzīvo 3618 iedzīvotāju, Burtnieku novadā – 7711, Naukšēnu novadā – 1875, Smiltenes novadā – 12 791 un Strenču novadā – 3342 iedzīvotāji), savukārt, salīdzinot pilsētu apdzīvotību, – Valka ir līdzīga Smiltenei (Smiltene dzīvo 5349 iedzīvotāji, Strenčos – 1140 un Sedā – 1248).

Iedzīvotāju skaits vecumā līdz 18 gadiem Valkas novadā pēdējos piecos gados pakāpeniski samazinās (skatīt 1. tabulu), kas atbilstoši ietekmē arī izglītojamo skaitu izglītības iestādēs un arvien pieaugošo konkurenci starp izglītības iestādēm kaimiņu novados.

1. tabula. Iedzīvotāju skaits vecuma grupā 0-18 Valkas novadā, 2013.-2017. gads

Gads	Iedzīvotāju skaits, 0-6 gadi	Iedzīvotāju skaits, 7-18 gadi	Kopā: iedzīvotāju skaits, 0-18
2013	535	973	1508
2014	530	951	1481
2015	513	918	1431
2016	500	924	1424
2017	508	902	1410

Avots: Centrālās statistikas pārvalde.

Pēc nacionālā sastāva Valkas novadā 78% iedzīvotāju ir latvieši, 14% – krievi. Igauni ir mazāk par 1% Valkas iedzīvotāju, tomēr jāņem vērā kaimiņu pilsētas Valgas tuvums un iespējamā sadarbība interešu izglītības, profesionālas ievirzes, profesionālās vai augstākās izglītības, kā arī sporta aktivitāšu organizēšanā.

Valkas novadā reģistrētais bezdarba līmenis ir 6,8%, kas ir nedaudz augstāks nekā Vidzemes statistiskajā reģionā (5,8%) un valstī (5,4%) kopumā¹⁹.

Valkas novada raksturojošā iezīme ir vidēji liela pilsēta – Valka – ap kuru samērā lielā teritorijā grupējas pieci pagasti. Daļai no pagastiem tuvāk par Valku atrodas citi novadi un to pilsētas. Īpaši jāizceļ Smiltene, kas ir pēc iedzīvotāja skaita līdzīga izmēra pilsēta un kura līdz administratīvi teritoriāli

¹⁸ Pēc Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes datiem uz 2018. gada 1. janvāri.

¹⁹ Pēc Nodarbinātības valsts aģentūras datiem uz 2018. gada 28. februāri.



VALKAS NOVADS



reformai 2009. gadā ietilpa Valkas rajonā. Tāpat liela nozīme ir Igaunijas tuvumam, it īpaši Valgas pašvaldībai, kas pēc iedzīvotāju skaita ir lielāka nekā Valkas novads.

3.1.3. Infrastruktūras aspekts

Iedzīvotāju kustību pēc dažādiem pakalpojumiem, uz darbu, mācībām ārpus administratīvajām teritorijām galvenokārt nosaka sociālās infrastruktūras objektu (gan pašvaldību pārziņā esošu, gan privātu), reģionālo administratīvo iestāžu un darba vietu izvietojums, kā arī ceļu stāvoklis un sabiedriskā transporta iespējas. Novadā vērojama iedzīvotāju kustība gan starp Valkas pilsētu un pagastiem, gan ārpus novada. Pastāv tendence, ka iedzīvotāju kustība starp novada teritorijām palielinās, un arī kustība uz āru palielinās. Valkas pilsētas iedzīvotāji dodas uz Valmieru, Rīgu un Valgu – gan studēt, gan strādāt, gan pēc pakalpojumiem. Savukārt pagastu iedzīvotāji dodas uz Valku (mācīties, strādāt, pēc pakalpojumiem), tāpat arī uz Valmieru, Rūjienu, Smiltēni, Strenčiem, Valgu, Gaujienu²⁰. Tomēr jāņem vērā, ka Valkas pilsēta ir novietota Igaunijas pierobežā, savukārt atsevišķu pagastu iedzīvotājiem tuvāk un / vai ērtāk sasniedzamas par Valku ir citas pilsētas, piemēram, Smiltene, Rūjiena, Strenči, Seda, Gaujiena.

Valkas novads atrodas 170 km attālumā no Latvijas Republikas galvaspilsētas Rīgas, 50 km attālumā no nacionālās nozīmes attīstības centra Valmieras, robežojas ar Igauniju (Valgas pašvaldību) un atrodas 90 km attālumā no Tartu – otras lielākās pilsētas Igaunijā.

Novadu šķērso valsts nozīmes galvenais autoceļš A3 (E264) Rīga – Tartu, valsts reģionālie autoceļi Valka – Smiltene, Valka – Rūjiena, Valka – Vireši, dzelzceļš Rīga – Tallina, kas sekmē Valkas novada un citu reģionu apdzīvoto vietu sasniedzamību.

Novada teritorija ir ģeogrāfiski vienota, jo ir labvēlīga telpiskā konfigurācija, atsevišķas tās daļas nešķēļ citas administratīvās teritorijas un nenorobežo grūti pārvarami dabiskie šķēršļi. Novada centrs nosacīti atrodas uz centra ass, tālākās vietas ir Kārķu un Zvārtavas pagasts – apmēram 40 km no Valkas. Ceļu struktūra labi nodrošina iekšējo vienotību un sasniedzamību. Caur visiem novada pagastu centriem, izņemot Vijciemu, iet ceļš „Ziemeļu stīga” (Ainaži – Vireši). Lai uzlabotu novada iekšējo transporta kustību, galvenokārt nepieciešams uzlabot ceļa segumu un sabiedriskā transporta kustību.

Valkas novadā esošais autobusu maršrutu tīkls nodrošina iedzīvotājus ar sabiedriskā transporta pakalpojumiem, lai nokļūtu darbavietās, ārstniecības iestādēs, valsts un pašvaldību institūcijās to darba laikā. Sabiedriskā transporta tiešā savienojuma maršruts ar Zvārtavas pagastu ir tikai viena reize dienā divas dienas nedēļā. Kopumā sabiedriskā transporta nodrošinājums Valkas novadā vērtējams kā nepietiekošs.

Valkas novadu šķērso dzelzceļa līnija Rīga-Tartu. Valkas pagastā atrodas divas dzelzceļa stacijas Saule un Lugaži. Šobrīd kursē pasažieru vilciens maršrutā Rīga-Valgas stacija. Valkas pilsētā atrodas dzelzceļa atzars no dzelzceļa līnijas Rīga-Tartu. Pa dzelzceļu Rīga-Tartu ik dienas notiek kravu pārvadājumi, bet tieši Valkas pilsētā dzelzceļš tiek maz izmantots.

²⁰ Valkas novada attīstības programma 2015.-2021. gadam



VALKAS NOVADS



Valkas novadā ir pārdomāti sabiedriskā transporta kustības savienojumi ar Latvijas pilsētām, gan ar Igaunijas pilsētu Tartu, kā arī ir sabiedriskā transporta tīkls starp pagastiem un Valku. Problemātiska ir sabiedriskā transporta kustība starp Valku un Zvārtavas pagastu. Skolēnu pārvadājumus nodrošina pašvaldība ar skolēnu autobusu palīdzību. Tāpat tiek nodrošināts transports vai transporta izmaksu atmaksa, lai izglītojamie dotos uz profesionālas ievirzes izglītības iestādēm Valkā.

Atsevišķiem pagastiem vai ciemiem tuvāk par Valku atrodas citu novadu pilsētas, kas piedāvā izglītības pakalpojumus; īpaši samazinoties skolu tīklam Valkas novadā, arvien var pieaugt to bērnu skaits, kas deklarēti Valkas novadā, bet izglītosies citos novados.

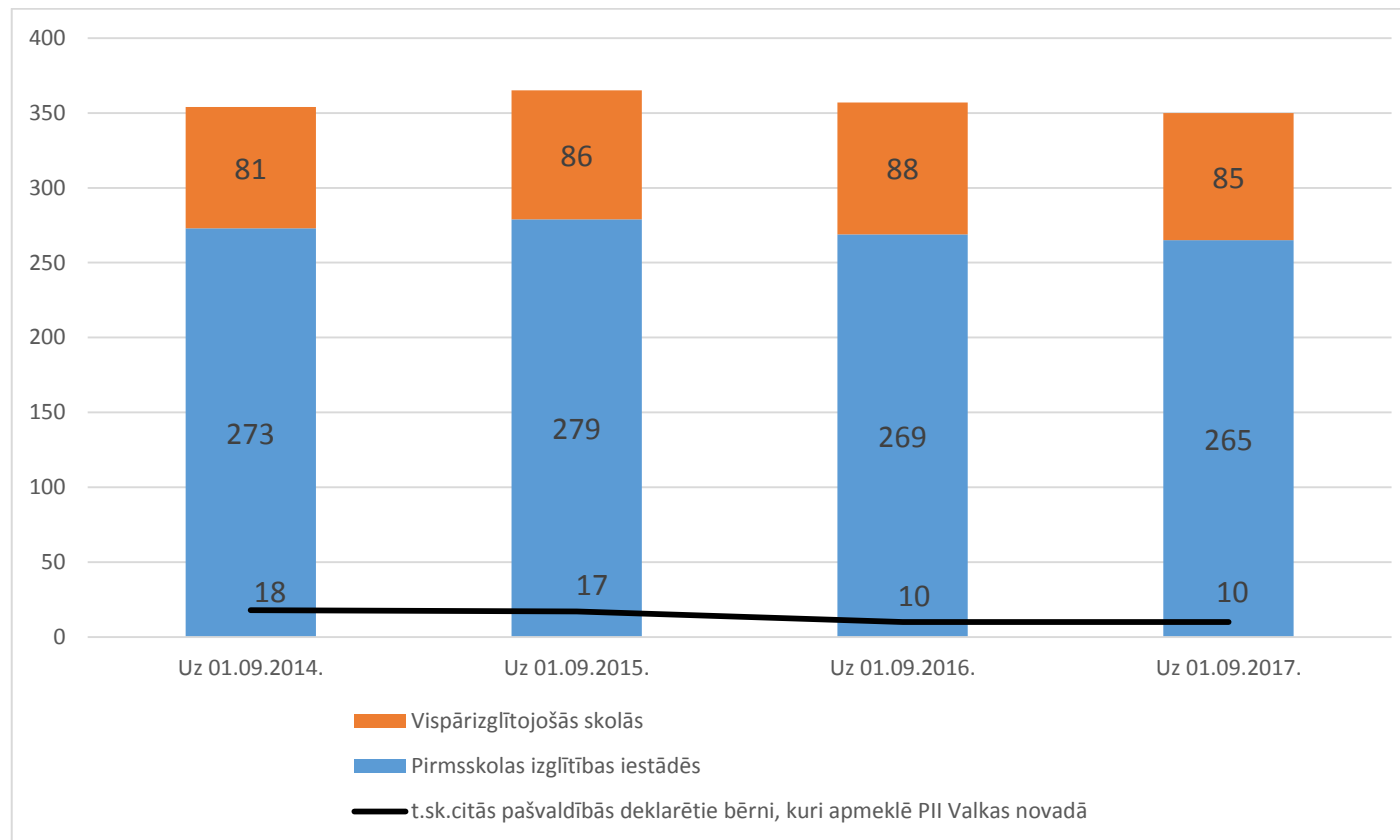
Kvalificēti-pedagogi
 Konkuretspējīgi-absolventi
 Sistematiskums Vide Materiāltehniskā-bāze Vajadzību-apmierināšana Informācijas-tehnoloģijas Individualitāte
 Izglītības-pieejamība Atbalsta-mehānismi Vispusīga-izglītība

3.2. Izglītības nozares raksturojums

3.2.1. Pirmsskolas izglītība

Pirmsskolas izglītība tiek nodrošināta Valkas pilsētas pirmsskolas izglītības iestādēs (PII) "Pasaciņa", "Pumpuriņš" un Valkas-Lugažu evaņģēliski luteriskās draudzes pirmsskolas izglītības iestāde „Gaismiņa”; pirmsskolas izglītības programmu īstenošanas grupās Valkas novadā vispārīzglītojošās skolās Kārķos, Ērgemē, Vijciemā un Zvārtavā.

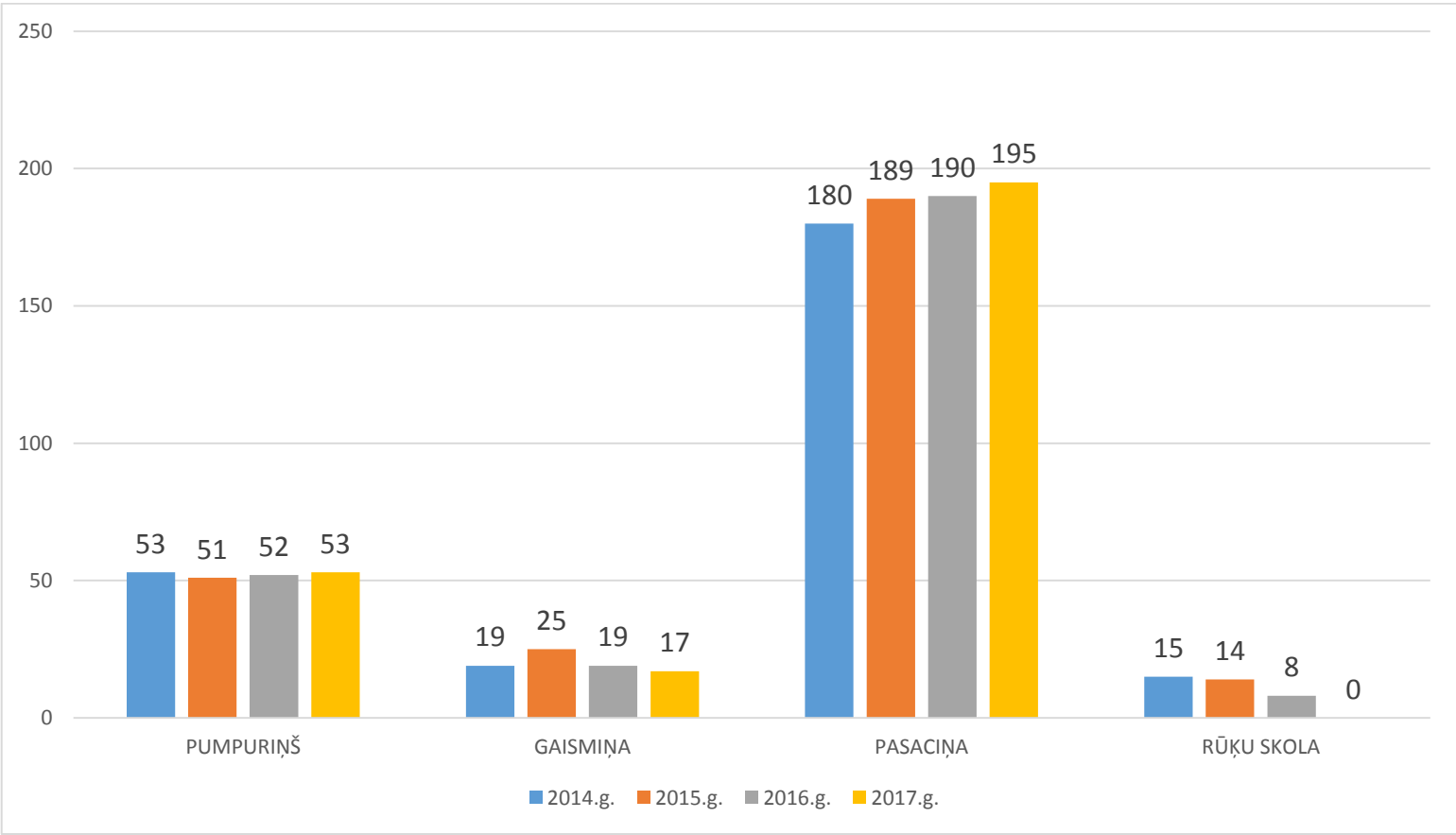
Lai arī izglītojamo skaits vecumā līdz 6 gadiem Valkas novadā pakāpeniski samazinās, tomēr izglītojamo skaits PII Valkas novadā kopumā pēdējos četros gados ir bijis stabils: 2014. gadā – 354; 2015. gadā – 356; 2016. gadā – 357; 2017. gadā – 350 izglītojamo, no kuriem lielākā daļa apmeklē PII Valkas pilsētā (skatīt 2. attēlu).



2. attēls. Izglītojamo skaits Valkas novada vispārējās izglītības iestādēs, kuras īsteno pirmsskolas izglītības programmas, un PII, 01.09.2014.-01.09.2017.

Avots: VIIS datu bāze

2017. gadā ir palielinājies Valkas novadā deklarēto izglītojamo skaits, kas apmeklē PII citos novados: 2014. gadā bija 8 izglītojamo, bet 2017. gadā – 21 izglījamais, kas apmeklē PII citos novados.



3. attēls. Izglītojamo skaits Valkas novada PII, 2014.-2017. gadā

Avots: VIIS datu bāze

Lielākā PII Valkas novadā ir **pirmsskolas izglītības iestāde "Pasaciņa"** Valkā. Šajā iestādē izglītojamo skaits ir nedaudz pieaudzis, ar 195 izglītojamiem sasniedzot šīs iestādes maksimālo kapacitāti; darbs tiek organizēts 10 grupās. Šī ir vienīgā PII Valkā, kur izglītojamie tiek uzņemti jau no 1,6 gadu vecuma. No 2016./2017. m.g. "Pasaciņa" ir iesaistījies Ekoskolas programmā. Šajā PII tiek arī integrēts neliels skaits izglītojamo ar speciālām vajadzībām (4- 2017./2018. m.g.).



Izglītojamie ar speciālām vajadzībām galvenokārt izglītojas **pirmsskolas izglītības iestādē “Pumpuriņš”** Valkas pilsētā. Izglītojamos uzņem ar pedagoģiski medicīniskās komisijas lēmumu. Izglītojamie ir apvienoti trīs grupās, 2017. gadā mācības uzsāka 53 izglītojamie. Speciālās pirmsskolas izglītības iestādes pedagoģiskais darbs organizēts, pamatojoties uz divām licenzētām speciālās pirmsskolas izglītības programmām (izglītojamiem ar valodas traucējumiem un izglītojamiem ar jauktiem attīstības traucējumiem). Atbalstu pedagogiem sniedz izglītības psihologs, logopēds, speciālās psihiskās attīstības noviržu pirmsskolas skolotāja, mūzikas un sporta skolotājas, masiere un koriģējošās vingrošanas speciāliste. Izglītības programmu realizē rotaļnodarbībās, apakšgrupās un individuālajā darbā. Iestādē darbojas „Vecāku apmācības grupa”, ar kuru strādā iestādes psihologs.

Valkas-Lugažu evaņģēliski luteriskās draudzes pirmsskolas izglītības iestāde „Gaismiņa” ir privāta PII, kas darbojas pēc vispārīzglītojošās pirmsskolas izglītības programmas. Izglītojamo skaits 2017. gadā – 17, kas ir tuvu PII maksimālajai kapacitātei. Izglītojamie vecumā no 3 līdz 7 gadiem darbojas ģimeniskā grupā, izglītojamiem tiek mācītas kristīgās vērtības.

Līdz 2016./2017. mācību gadam darbojās **“Rūķu skola”** (pie BJC “Mice”).

Pedagogiem PII tiek nodrošinātas nepilnas darba slodzes, vidēji 2016./2017. mācību gadā PII “Pasaciņa” – 0,78; PII “Pumpuriņš” – 0,91; PII “Gaismiņa” – 0,54 (VIIS datu bāzes dati). Tarificēto pedagogu un izglītojamo skaita attiecība 2016./2017. mācību gadā ir vidēji 6,52; atšķirīgi dažādās izglītības iestādēs: PII “Pasaciņa” – 8,75; PII “Pumpuriņš” – 4,5; PII “Gaismiņa” – 6,33 (VIIS datu bāzes dati).





PII infrastruktūra un pieguļošā teritorija vērtējama kā apmierinoša (detalizēta informācija 2.-3. tabulās). PII "Pasaciņa" nepieciešams remontēt zēnu un meiteņu labierīcības, kā arī labiekārtot teritoriju – iežogojumu, apgaismojumu, rotaļu laukumu u.c. PII "Pumpuriņš" ir neliela aktu zāles, bet kopumā gan telpas, gan teritorija ir apmierinoša vai labā stāvoklī. PII "Gaismiņa" nepieciešams remontēt zēnu labierīcības, ēka nav piemērota izglītojamiem ar kustību traucējumiem, tāpat būtu nepieciešams āra sporta laukums.

2. tabula. Valkas novada PII direktoru pašvērtējums par PII apkārtni un pieguļošo teritoriju, 2017. gadā

Izglītības iestāde	Velosipēdu novietošana pie iestādes	Labiekārtoti rotaļu laukumi	Āra sporta laukums	Apzaimotas teritorijas	Soliņi	Atkritumu tvertnes	Teritorijas iežogojums	Drošība. Teritorija ir slēdzama	Pieguļošās teritorijas apgaismojums	Iespēja vecākiem īslaicīgi novietot autotransportu pie iestādes	% no maksimālā punktu skaita
PII "Pasaciņa"	Green	Red	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Red	Yellow	Red	Red	70%
SPII "Pumpuriņš"	Yellow	Green	Green	Green	Yellow	Green	Green	Green	Green	Yellow	90%
PII "Gaismiņa"	Red	Green	Red	Green	Green	Yellow	Yellow	Green	Yellow	Yellow	73%

Apzīmējumi:

Green	Labs (3 punkti)	Yellow	Apmierinošs (2 punkti)	Red	Slikts (1 punkts)	Grey	Nav pieejams (0 punkti)	Dark Grey	Nav attiecināms
-------	-----------------	--------	------------------------	-----	-------------------	------	-------------------------	-----------	-----------------

Avots: IKSJ nodaļas veiktā aptauja



3. tabula. Valkas novada PII vadītāju pašvērtējums par infrastruktūras stāvokli, 2017. gadā

Izglītības iestādes	Ēku fasāde	Logi	Fojāžē un gaitenī	Garderobes	Grupu telpas	Aktu zāle	Meiteņu labierīcības	Zēnu labierīcības	Pielāgojība personām ar kustību traucējumiem	Droša iekļuve ēkā (sargs, čipkarte, tmldz)	Drošība videonovērošana	% no maksimālā punktu skaita
PII "Pasaciņa"	Yellow	Green	Green	Yellow	Yellow	Yellow	Red	Red	Yellow	Green	Grey	64%
PII "Pumpuriņš"	Yellow	Green	Green	Yellow	Yellow	Red	Yellow	Yellow	Yellow	Green	Grey	94%
PII "Gaismiņa"	Green	Yellow	Yellow	Green	Green	Green	Green	Red	Red	Yellow	Grey	75%

Apzīmējumi:

Green	Labs (3 punkti)	Yellow	Apmierinošs (2 punkti)	Red	Slikts (1 punkts)	Grey	Nav pieejams (0 punkti)	Dark Grey	Nav attiecināms
-------	-----------------	--------	------------------------	-----	-------------------	------	-------------------------	-----------	-----------------

Avots: IKSJ nodaļas veiktā aptauja

Kopumā Valkas novadā pirmsskolas izglītība tiek nodrošināta trīs PII Valkas pilsētā un četrās vispārīglītojošās skolās pagastos, tādējādi nodrošinot pirmsskolas izglītību pēc iespējas tuvāk dzīvesvietai. Izglītojamo skaits Valkas PII ir tuvu to maksimālajai kapacitātei. Lai arī novadā izglītojamo skaits vecumā līdz 6 gadiem samazinās, tomēr izglītojamo skaits PII ir stabils, turklāt pieaug to izglītojamo skaits, kas ir deklarēti Valkas novadā, bet izglītojas citos novados. Līdz ar to ir nepieciešams monitorēt PII pieejamību Valkas novadā, īpaši Valkas pilsētā, tai skaitā izveidojot pārskatāmu izglītojamo reģistrācijas kārtību PII Valkas novadā. Tāpat būtiski nodrošināt kvalitatīvu izglītības iestāžu darbu – gan motivējot pedagogus un nodrošinot atbalsta personālu, gan regulāri uzlabojot infrastruktūru un materiāli tehnisko bāzi.



VALKAS NOVADS



3.2.2. Vispārējā pamatizglītība un vidējā izglītība

Vispārējā pamatizglītība tiek nodrošināta Valkas Jāņa Cimzes ģimnāzijā, Ērģemes pamatskolā, Kārķu pamatskolā, Vīciema pamatskolā, Ozolu sākumskolā (kopš 2017. gada, pirms tam – Ozolu pamatskola). 2016. gadā tika apvienotas Valkas ģimnāzija un Valkas pamatskola, turpinot darboties abu skolu ēkās. Valkas Jāņa Cimzes ģimnāzija ir vienīga skola novadā, kas nodrošina vidējo izglītību. No 2018./2019. mācību gada Vīciema un Kārķu pamatskolas tiek pārveidotas par sākumskolām.

Ērģemes pamatskola

Ērģemes pamatskolai ir sena vēsture – tā celta 1880.gadā, pagasta iedzīvotājiem sagādājot kokmateriālus tuvējos mežos un savedot laukakmeņus no saviem tīrumiem. Sākumā draudzes skolā bija 2 klases, visi skolēni mācījās vienā telpā petrolejas lampu gaismā.

Gadiem ritot, mainījies gan mācību saturs, gan telpu skaits un aprīkojums. Domājot par bērnu labāku izglītošanu, 1964.gadā laukakmeņu skolas ēkai pieklāvējis balto ķieģeļu nams.

Kopš 2000.gada Ērģemes pamatskolai ir savs karogs, kura zīmējuma skici veidojis skolotājs Donalds Smelteris.

2010.gada 30.jūlijā Ērģemes pamatskolas 130 gadu jubilejas svinībās savu pirmatskaņojumu piedzīvoja „Dziesma skolai”, kuras vārdu autore ir skolotāja Līga Vilciņa, bet mūziku komponējis Daumants Ķīkulis.

Ērģemes pamatskola atrodas netālu no Valkas pilsētas (12 km); līdz Valmierai ir 55 km, bet līdz Smiltenei – 60 km. IKSJ nodaļas sniegtie dati par 2017./2018. mācību gadu liecina, ka 15 Ērģemes pagastā deklarētie izglītojamie mācās ārpus Valkas novada, visvairāk (6) – Valmierā. Savukārt uz Ērģemes pamatskolu mācīties brauc no Omuļu un Turnas ciemiem, kā arī no citām Valkas novada apdzīvotām vietām – gan lai saņemtu vispārējos izglītības pakalpojumus, gan lai izmantotu iespēju mācīties speciālās izglītības programmās. Ērģemes pagastā atrodas Valkas novada "Ģimenes atbalsta centrs "Saulīte" – pašvaldības ilgstošās sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcija bāreņiem un bez vecāku gādības palikušajiem izglītojamiem. Tuvākā nākotnē tas tiks pārcelts uz Valkas pilsētu. Daļa no šiem izglītojamiem mācās Ērģemes pamatskolā, kurā ir licenzētas četras izglītības programmas: pirmsskolas izglītības programma un trīs pamatizglītības programmas – t.sk. pamatizglītības programmas izglītojamiem ar mācību traucējumiem un ar garīgās attīstības traucējumiem.

Pēdējos četros gados izglītojamo skaits ir bijis nedaudz zem 100, svārstījies 80-90 izglītojamo robežās, gandrīz puse no viņiem – pirmsskolas izglītības grupā (skatīt 4. tabulu). IKSJ nodaļas aprēķini liecina par prognozējamu nelielu izglītojamo skaita pieaugumu turpmākajos trīs mācību gados.



4. tabula. Izglītojamo skaits Ērgemes pamatskolā

Gads	Viena izglītojamā izmaksas (eur)	Izglītojamo skaits kopā	Vispārējās izglītības programmās	Pirmsskolā	t.sk. 5.-6.gadīgo grupā
01.09.2017.	5098	93	52	41	15
01.09.2016.	3032	86	46	40	14
01.09.2015.	2988	87	49	38	13
01.09.2014.	2846	96	53	43	9

Avots: Valkas novada dome

2017./2018. mācību gadā skolā strādā 20 pedagogi, tai skaitā – 6 pirmsskolā (informācija no pedagogu tarififikācijas). No atbalsta personāla skolā ir pieejams psihologs.

Saskaņā ar IKSJ nodaļas datiem 2017./2018. mācību gadā novada un starpnovadu olimpiādēs piedalījušies 8 Ērgemes pamatskolas izglītojamie (no kopskaitā 254 olimpiāžu dalībniekiem). Saskaņā ar VISC datu bāzē pieejamo informāciju (pilnu informāciju skatīt 9.-11. attēlā) par 2015./2016. mācību gadu Ērgemes pamatskolas angļu valodas (9. klase) eksāmenu rezultāts ir 67,67%, kas ir līdzīgs vidējam rezultātam valsts lauku reģionu skolās, kā arī tas ir nedaudz augstāks par pārējo Valkas novada pamatskolu rezultātiem. Matemātikas rezultāti vairāku gadu griezumā ir bijuši svārstīgi, bet 2015./2016.m.g. tie ir bijuši augstāki (68,33%) nekā citās Valkas novada skolās vai vidēji valstī. Arī latviešu valodas eksāmenu rezultāti šajā mācību gadā ir bijuši augstāki (68,41%) nekā vidēji citviet.

Ērgemes pamatskolas ēku piepildījums, saskaņā ar MK nr. 610 noteikumiem, 2016./2017.m.g. aprīlī bija tikai 3% (skatīt 12. attēlu). Saskaņā ar 2017. gadā veikto direktora pašvērtējumu par skolas infrastruktūru skolas kopējais stāvoklis vērtējams apmierinoši. Skolā sliktā stāvoklī ir foajē un gaiteni; nav pieejama aktu zāle, kā arī skolā jāmodernizē drošība. 2017. gadā ir veikts virtuves, ēdnīcas remonts. Skolā ir sporta zāle apmierinošā stāvoklī. No materiāltehniskā aprīkojuma nav pieejas bezmaksas internetam. Savukārt pārējai aprīkojums ir pieejams – 39 datori skolēniem, 5 multimediju projektori, 3 interaktīvās tāfeles.

Pie skolas atrodas vienkāršs sporta laukums ar skrejceļu. Ērgemes pagastā netālu no skolas ēkas ir iekārtots pludmales volejbola laukums labā stāvoklī, petanka laukums un slēgtā zāle, ziemā tiek sagatavota slidotava.

Viena izglītojamā izmaksas ir pieaugušas no 2846 eur 2014. gadā līdz 5098 eur 2017. gadā (pieaugums veidojies pamatā papildus ieguldītā finansējuma pamatkapitālā dēļ).



Kārķu pamatskola

Kārķu pamatskolai ir sena vēsture – tā dibināta 1735. gadā, Kārķu pagasta teritorijā dzīvojošie skolēni varēja izglīties Veckārķu muižnieces de la Barras dibinātajā skolā. savukārt esošā skolas ēka celta 1885. gadā, šī ēka Otrā pasaules kara beigās tiek nodedzināta, tādēļ uz tās pamatiem 1960. gadā tiek uzcelta jauna ēka.

Skolas pilnveidošanas darbi turpinās vēl aizvien. 2010. gadā pie skolas tiek piebūvēta un atklāta sporta halle. 2014. gadā skolas ēkā tiek izbūvēta jauna ēdnīca, kā arī uz izremontētām skolas telpām pārceļas pirmsskolas izglītības grupa. 2015. gadā tiek izremontēta kāpņu telpa un nomainīts skolas jumts.

Kopš 2011. gada Kārķu pamatskola darbojas ekoskolu programmā. 2012. gadā Kārķu pamatskolai tiek piešķirts Zaļais karogs. Skolai pieder bišu drava un iekopts ābeļdārzs.

Kārķu pamatskola atrodas 27 km attālumā no Valkas pilsētas; līdz Valmierai ir 40 km, līdz Smiltenei – 50 km, tikpat – līdz Kocēnu novadam. Salīdzinoši tuvu – 16 km attālumā – ir Naukšēnu novads, 22 km attālumā – Rūjienas pilsēta (sasniedzama pa ceļu ar asfaltbetona segumu). IKSJ nodaļas sniegtie dati par 2017./2018. mācību gadu liecina, ka 26 Kārķu pagastā deklarētie bērni mācās ārpus Valkas novada, visvairāk – Naukšēnu novadā (6), Kocēnu novadā (6), Valmierā (4) un Rīgā (4).

Kārķu pamatskolā ir licenzētas divas izglītības programmas: pirmsskolas izglītības programma un pamatzglītības programma.

Pēdējos četros gados izglītojamo skaits ir svārstījies 44-64 izglītojamo robežās, apmēram viena trešā daļa no viņiem – pirmsskolas izglītības grupā (skatīt 5. tabulu). IKSJ nodaļas aprēķini liecina par izglītojamo skaita saglabāšanos turpmākajos trīs mācību gados.

5. tabula. Izglītojamo skaits Kārķu pamatskolā

Gads	Viena izglītojamā izmaksas (eur)	Izglītojamo skaits kopā	Vispārējās izglītības programmās	Pirmsskolā	t.sk. 5.-6.gadīgo grupā
01.09.2017.	4544	44	33	11	9
01.09.2016.	3918	56	40	16	8
01.09.2015.	4838	64	46	18	6
01.09.2014.	6341	58	39	19	10

Avots: Valkas novada dome

2017./2018. mācību gadā Kārķu pamatskolā strādā 14 pedagogi, tai skaitā – 3 pirmsskolā (informācija no pedagogu tarifkācijas). No atbalsta personāla skolā ir pieejams logopēds un psihologs.



VALKAS NOVADS



Saskaņā ar IKSJ nodaļas datiem 2017./2018. mācību gadā novada un starpnovadu olimpiādēs piedalījušies 10 Kārķu pamatskolas skolēni (no kopskaitā 254 olimpiāžu dalībniekiem). Saskaņā ar VISC datu bāzē pieejamo informāciju (pilnu informāciju skatīt 9.-11. attēlā) par 2015./2016. mācību gadu Kārķu pamatskolas angļu valodas (9. klase) eksāmenu rezultāts (%) ir 64,75%, kas ir zemāks nekā valsts lauku reģionu skolās (66,72%). Matemātikas rezultāti vairāku gadu griezumā ir bijuši ļoti svārstīgi, bet 2015./2016.m.g. tie ir bijuši viduvēji (54,13%), līdzīgi kā citās lauku skolās valstī (54,87%). Latviešu valodas eksāmenu rezultāti šajā mācību gadā ir bijuši augstāki (67,82%) nekā Vijciema pamatskolā, Valkas pamatskolā un nekā vidēji valstī lauku reģionu skolās (62,82%) vai vidēji valsts pilsētas skolās (64,68%).

Kārķu pamatskolas ēku piepildījums, saskaņā ar MK nr. 610 noteikumiem, 2016./2017.m.g. aprīlī bija tikai 2,6% (skatīt 12. attēlu). Saskaņā ar 2017. gadā veikto direktora pašvērtējumu par skolas infrastruktūru skolas kopējais stāvoklis vērtējams kā apmierinošs. Skola nav piemērota izglītojamiem ar kustību traucējumiem, sliktā stāvoklī ir bibliotēka. Tikai daļēji skolā nodrošināta drošība. 2010. gadā pie skolas tiek piebūvēta un atklāta sporta halle. 2014. gadā skolas ēkā tiek izbūvēta jauna ēdnīca, kā arī uz izremontētām skolas telpām pārceļas pirmsskolas izglītības grupa. 2015. gadā tiek izremontēta kāpņu telpa un nomainīts skolas jumts. No materiāltehniskā aprīkojuma nav pieejas bezmaksas internetam. Savukārt pārējais aprīkojums ir vismaz daļēji pieejams – 16 datori skolēniem, 2 multimediju projektori, 1 interaktīvā tāfele.

Skolā ir labi attīstītas sporta aktivitātes, vasarā notiek sporta nometnes. Pie skolas ir vienkāršs sporta laukums.

Viena izglītojamā izmaksas ir samazinājušās no 6341 eur 2014. gadā līdz 4544 eur 2017. gadā (pieaugums veidojies pamatā papildus ieguldītā finansējuma pamatkapitālā dēļ).

Vijciema pamatskola

1921.gadā bijušajās Blankina muižas telpās sāk darboties skola. Divdesmitajos gados skolā ir no 150 – 200 skolēnu. Ir sešklasīgā pamatskola. 1924.gadā pirmais izlaidums.

Vijciema sešklasīgā pamatskola. 1936. – 1937. gadā skolā tiek veikta pārbūve - uzcelts otrais stāvs un zāle. Tagad skola atbilst tā laika prasībām. Skolēnu skaits no 160 – 200.

Vācu laikā tautskola, divus gadus pēc tam - nepilnā vidusskola, bet no 1946./47.m.g. septiņgadīgā pamatskola. Skolēnu skaits skolā ap 200.

Vijciema septiņgadīgā skola. Skolēnu skaits samazinās no 180 līdz 123. 1957. gadā darbu sāk krievu grupa.

No 1962.septembra skola pāriet uz astoņgadīgo izglītību. Skolēnu skaits no 124 – 187. Visus sešdesmitos gadus skolā mācās krievu, dažus gadus arī neklātienes grupa. Rekonstruē internāta ēku, kurā ierīko ķīmijas un fizikas kabinetus.

Vijciema astoņgadīgā skola. Ar 1989.gada 1.septembri skola tiek pārdēvēta par Vijciema deviņgadīgo skolu un pāriet uz 5 dienu darba nedēļu. Skolēnu skaits skolā no 60 – 89.

Vijciema deviņgadīgā skola 1992.gada 1.septembrī tiek pārdēvēta par Vijciema pamatskolu. Skolēnu skaits no 104 – 148.



2009.gadā pie skolas ierīko telpas pirmskolas grupām un rotaļu laukumu. 2008. gada nogalē skolā ierīko arī centrālo apkuri. 2011.gada 31.augustā pie skolas atklāj jaunu sporta zāli. 2014.gada augustā atklāj atjaunoto zēnu mājturības kabinetu.

Vijciema pamatskola atrodas 22-26 km attālumā no Strenčiem, Smiltenes un Valkas. Līdz Valmierai – 45 km. IKSJ nodaļas sniegtie dati par 2017./2018. mācību gadu liecina, ka 24 Vijciema pagastā deklarētie bērni mācās ārpus Valkas novada, visvairāk (13) – Smiltenes novadā. Vijciema pamatskolā ir licenzētas divas programmas – pamatizglītības programma un pirmsskolas izglītības programma.

Pēdējos četros gados izglītojamo skaits ir bijis ap 70, apmēram viena trešdaļa no viņiem – pirmsskolas izglītības grupā (skatīt 6. tabulu). IKSJ nodaļas aprēķini liecina, ka turpmākajos trīs mācību gados nedaudz samazināsies pirmsskolas vecuma izglītojamo skaits, bet pieaugs izglītojamo skaits.

6. tabula. Izglītojamo skaits Vijciema pamatskolā

Gads	Viena izglītojamā izmaksas (eur)	Izglītojamo skaits kopā	Vispārējās izglītības programmās	Pirmsskolā	t.sk. 5.-6.gadīgo grupā
01.09.2017.	2925	68	47	21	9
01.09.2016.	2372	79	57	22	8
01.09.2015.	3102	75	51	24	10
01.09.2014.	3343	69	43	26	18

Avots: Valkas novada dome

2017./2018. mācību gadā skolā strādā 12 pedagogi, tai skaitā – 4 pirmsskolā (informācija no pedagogu tarififikācijas). Skolā nav pieejams neviens atbalsta personāla darbinieks.

Saskaņā ar IKSJ nodaļas datiem 2017./2018. mācību gadā novada un starpnovadu olimpiādēs piedalījušies 14 Vijciema pamatskolas skolēni (no kopskaitā 254 olimpiāžu dalībniekiem). Saskaņā ar VISC datu bāzē pieejamo informāciju (pilnu informāciju skatīt 9.-11. attēlā) par 2015./2016. mācību gadu Vijciema pamatskolas angļu valodas (9. klase) eksāmenu rezultāts ir zemāks (57,5%) nekā citās novada skolās vai valstī vidēji lauku reģiona skolās (66,72%). Arī matemātikas rezultāti ir zemāki (44,89%) nekā citās Valkas novada skolās vai vidēji valstī. Latviešu valodas eksāmenu rezultāti (61,52%) šajā mācību gadā ir bijuši tuvu vidējam rezultātam lauku reģionu skolās (62,82%), bet zemāki nekā citviet Valkas novadā.

Vijciema pamatskolas ēku piepildījums, saskaņā ar MK nr. 610 noteikumiem, 2016./2017.m.g. aprīlī bija tikai 3,8% (skatīt 12. attēlu). Saskaņā ar 2017. gadā veikto direktora pašvērtējumu par skolas infrastruktūru skolas kopējais stāvoklis vērtējams kā labs. Ēkai nepieciešams fasādes remonts – 2018. gadā ieplānota pamatu nostiprināšana. Skola nav pielāgota izglītojamiem ar kustību traucējumiem, kā arī tikai daļēji nodrošināta drošība. Kopš 2008. gada notikuši būtiski uzlabojumi – bijušā internāta ēkas 1. stāvā ierīko telpas pirmsskolas grupām un rotaļu laukumu; ierīko centrālo apkuri, atklāj



VALKAS NOVADS



jaunu sporta zāli (2011.g.) un zēnu mājturības kabinetu (2014.g.). Pie skolas iekārtots hokeja laukums. Nav stadiona, bet ir vieta, kur nodarboties ar sporta aktivitātēm brīvā dabā.

No materiāltehniskā aprīkojuma nav pieejas bezmaksas internetam. Savukārt pārējais aprīkojums ir pieejams – 18 datori skolēniem, 1 multimediju projektors, 1 interaktīvā tāfele.

Viena izglītojamā izmaksas ir samazinājušās no 3343 eur 2014. gadā līdz 2925 eur 2017. gadā (izmaiņas pamatā saistītas ar papildus ieguldīto finansējumu pamatkapitālā).

Valkas Jāņa Cimzes ģimnāzija

Valkas Jāņa Cimzes ģimnāzijas vēsture sākas ar 1920. gada 2. augustu, kad Valkas pilsētas domes sēdē apstiprina skolu komisijas lēmumu atvērt reālskolas tipa vidusskolu, ierādot telpas bijušajā Jāņa Cimzes semināra ēkā.

1920. gada 27. septembrī skolniekiem durvis ver Valkas pilsētas vidusskola. Pirmās ziņas par skolas bibliotēku un grāmatu fondu atrodamas 1920. – 1925. gada skolas vēstures materiālos.

1921. gada 1. maijā Valkas pilsētas vidusskola kļūst par Valsts Valkas vidusskolu un iekļaujas Valsts skolu skaitā.

Jau ar 1922./1923. m. g. saprotams, ka jāsāk jaunas skolas ēkas celtniecība. 1926. gadā Valkas pilsēta nodod Izglītības ministrijas rīcībā zemes gabalu, kas atrodas starp Raiņa, Beverīnas un Tālavas ielām, jaunas skolas ēkas projektēšanai. Ēkas projekta autors ir Indriķis Blankenbergs – Izglītības ministrijas arhitekts. 1926. gada 20. jūnijā ieliek skolas pamatakmeni un to iesvēta. Sākas celtniecības darbi.

1929. gada septembrī notiek pāreja no Cimzes semināra ēkas uz jauno, stalto namu. 1930. gada vasarā pabeidz skolas trešo stāvu, bet 1931. gadā – pagrabstāvu.

1932. gada oktobrī šo ēku iesvēta, un 1. aprīlī tai dod nosaukumu Valsts Valkas Jāņa Cimzes ģimnāzija, kurai raksturīgs reālskolas tips. Ģimnāzistiem bija noteikta forma – tās ir tumši zilās cepures ar sudrabotu apdari.

No 1938. – 1944. gadam skolas direktors – Aleksis Ķīsis. Stingrs, prasīgs, rūpējās par skolas apkārtnes apzaļumošanu. Ar A. Ķīša gādību panāk, ka Jāņa Cimzes Valsts ģimnāzijai ir savs karogs. Karoga metu izstrādājis mākslinieks J. Bīne Valkas apriņķa lauku pašvaldību uzdevumā, tāpēc vienā karoga pusē Valkas apriņķa ģerbonis – lācis. Ģerboņa aizmugurē neredzami krustojas lāpa ar ozolzaru. Karoga devīze - „Visu Tēvzemei Latvijai”. Karogā ievietotā Latvijas karte apzīmē zemes mācību un vēsturi, grāmata – vispārējo zināšanu simbolu, kokle – latviskos tikumus un mūziku, kura bija izcelta Cimzes skolā. Karogā redzama vecā Cimzes skolas ēka un ģimnāzija. Dominējošās krāsas skolas karogā – zila un dzeltena. 1939. gadā iesvēta skolas karogu. Šobrīd nav zināms, kur palika karoga oriģināls vēlākajos gados.

Otrā Pasaules kara laikā saasinoties situācijai krievu – vācu frontē, vācu varas iestādes liek skolas telpas atbrīvot kara hospitāļa ierīkošanai.



VALKAS NOVADS



1944. gada 1. oktobrī skola durvis vēra kā Valkas pilsētas vidusskola – līdz 1949. gada decembrim. No 1950. gada janvāra līdz 1955. gada 1. septembrim skola tika dēvēta par Valkas vidusskolu. Kad Valkā 1955. gadā darbu sāka skola ar krievu valodas mācību, skola ieguva Valkas 1. vidusskolas nosaukumu.

1957. gadā skolā iekārtots novadpētniecības stūrītis, bet 1958. gadā – muzejs.. Muzeja telpa atradās 3. stāvā.

Valkas 1. vidusskolas 70. gadu jubilejā 1990. gadā atdzimst senais skolas karogs.

2001. gada vasara sākas remontdarbs. Tiek nomainīti logi, durvis, apkures sistēma, izbūvēti bēniņi. Likvidētas tika skolas darbnīcas pagalma iekšpusē, lai atbrīvotos vieta sporta halles būvniecībai. 2001. gada 1. septembris sākās renovētā skolas ēkā.

2003. gada 7. jūlijā tiek reorganizētas abas pilsētas skolas – Valkas 1.vidusskola un Valkas 2.vidusskola. Skola atgūst savu ģimnāzijas statusu un vārdu, tajā mācās skolēni no 7. – 12.klasei.

2003. gada 7. novembrī darbību uzsāk jauna un moderna Sporta halle. No 2003. gada skolai Semināra ielā 27a ir dienesta viesnīca.

2016.gada 19.jūlijā Valkas pamatskola un Valkas ģimnāzija tiek apvienotas vienā skolā un atgūst vēsturisko nosaukumu - Valkas Jāņa Cimzes ģimnāzija. VJCG tiek attīstīta kā kopienas vidusskola.

Skola atrodas novada administratīvajā centrā – Valkas pilsētā, tā darbojas kā novada vienīgā vidusskola, bet ne valsts ģimnāzijas statusā. Līdz ar to skola piedāvā dažādas izglītības programmas: pamatizglītības programma (1.-9. kl.), pamatizglītības pedagoģiskā korekcijas programma (1.-9.kl.), speciālā pamatizglītības programma izglītojamiem ar mācību traucējumiem, speciālā pamatizglītības programma izglītojamiem ar garīgas attīstības traucējumiem, vidējās izglītības vispārizglītojošā virziena programma, vispārējās vidējās izglītības matemātikas, dabaszinību un tehnikas virziena programma, vispārējās vidējās izglītības vispārizglītojošā programma (neklātiene), vispārējās vidējās izglītības vispārizglītojošā programma (tālmācība).





VALKAS NOVADS



VJCG ir lielākā novada skola, kurā 2017./2018. mācību gadu uzsāka 564 izglītojamie (skatīt 7. tabulu). Ģimnāzijā mācās 33 izglītojamo, kas ir deklarēti citos novados, kā arī samērā liels skaits izglītojamo no Valkas novada pagastiem: no Ērgemes pagasta 34 izglītojamie, no Kārķu pagasta – 12, no Vijciema pagasta – 2, no Zvārtavas pagasta – 4 izglītojamie. No Igaunijas – 14 izglītojamie.

7. tabula. Izglītojamo skaits Valkas Jāņa Cimzes ģimnāzijā

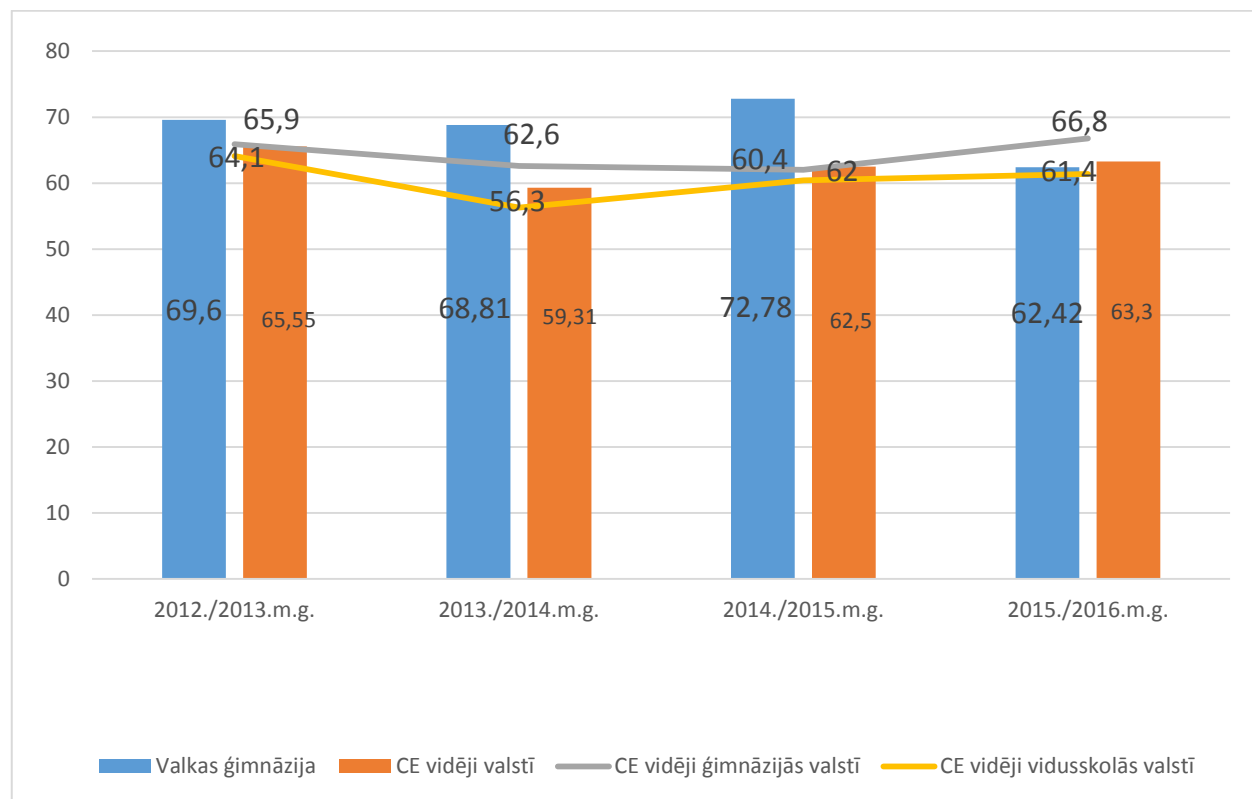
Gads	Viena izglītojamā izmaksas (eur)	Izglītojamo skaits kopā
01.09.2017.	2068	564
01.09.2016.	1551	564
01.09.2015.	2180	578
01.09.2014.	2141	622

Avots: Valkas novada dome / 2014-2016 konsolidēts budžets (Valkas pamatskola un Valkas ģimnāzija)

2017./2018. mācību gadā skolā strādā 60 pedagogi (informācija no pedagogu tarifkācijas). No atbalsta personāla skolā ir pieejams 1 bibliotekārs, 2 logopēdi (tā ir 1,1 slodze), 1 psihologs un 1 sociālais pedagogs.

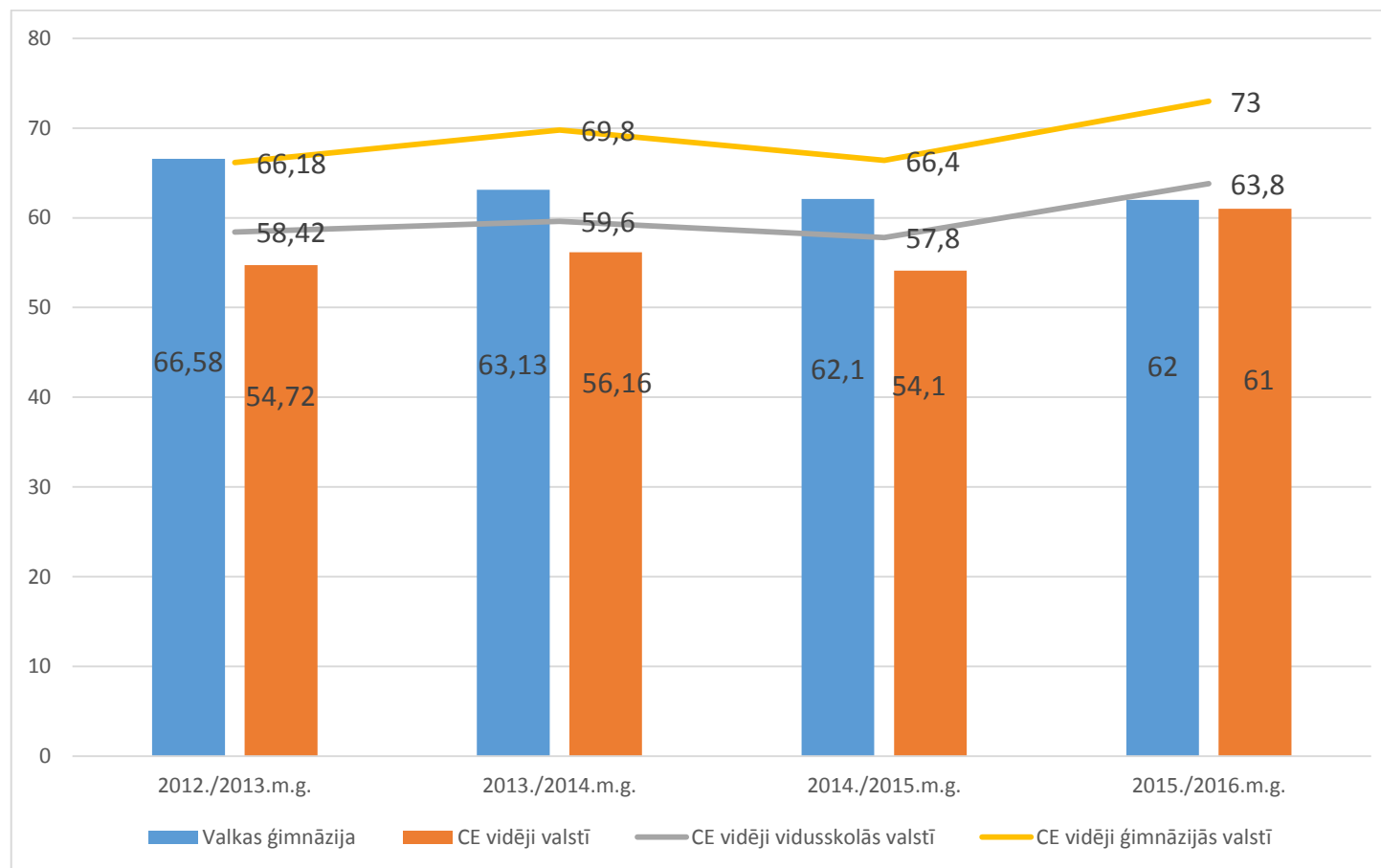
Saskaņā ar IKSJ nodaļas datiem 2017./2018. mācību gadā novada un starpnovadu olimpiādēs piedalījušies 183 VJCG izglītojamie (no kopskaitā 254 olimpiāžu dalībniekiem). Saskaņā ar VISC un IKJS nodaļas datu bāzēs pieejamo informāciju VJCG vidusskolas centralizēto eksāmenu rezultāti bija līdzīgi kā vidēji valstī un vidēji vidusskolās Latvijā (atsevišķos priekšmetos un gados – zemāki, atsevišķos – nedaudz augstāki). Skatīt 4.-8. attēlu.





4. attēls. Valkas Jāņa Cimzes ģimnāzijas vidējie CE bioloģijā 2012./2013.m.g.-2015./2016.m.g.%

Avots: VISC un IKJS nodaļas datu bāzes

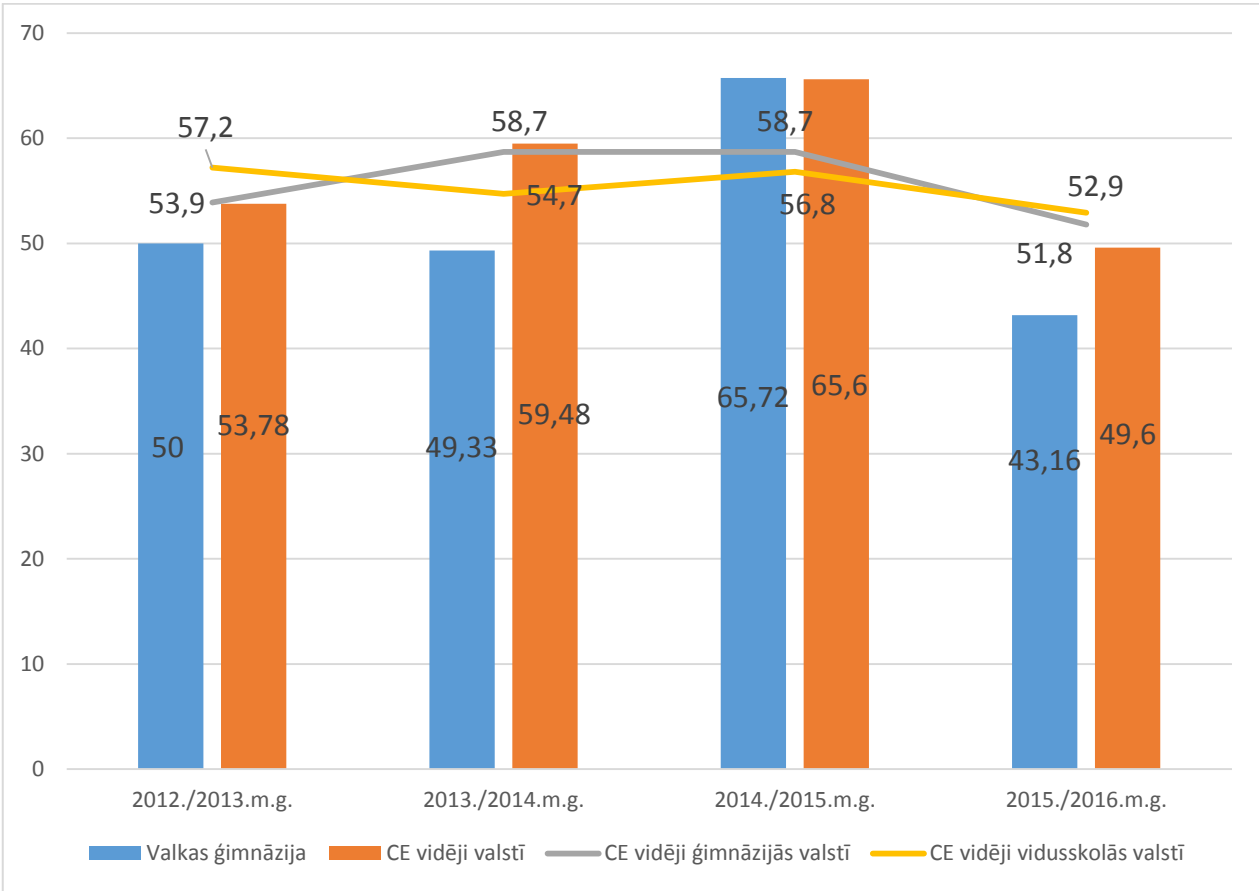


5. attēls. Valkas Jāņa Cimzes ģimnāzijas vidējie CE rezultāti angļu valodā 2012./2013.m.g.-2015./2016.m.g. %

Avots: VISK un IKJS nodaļas datu bāzes

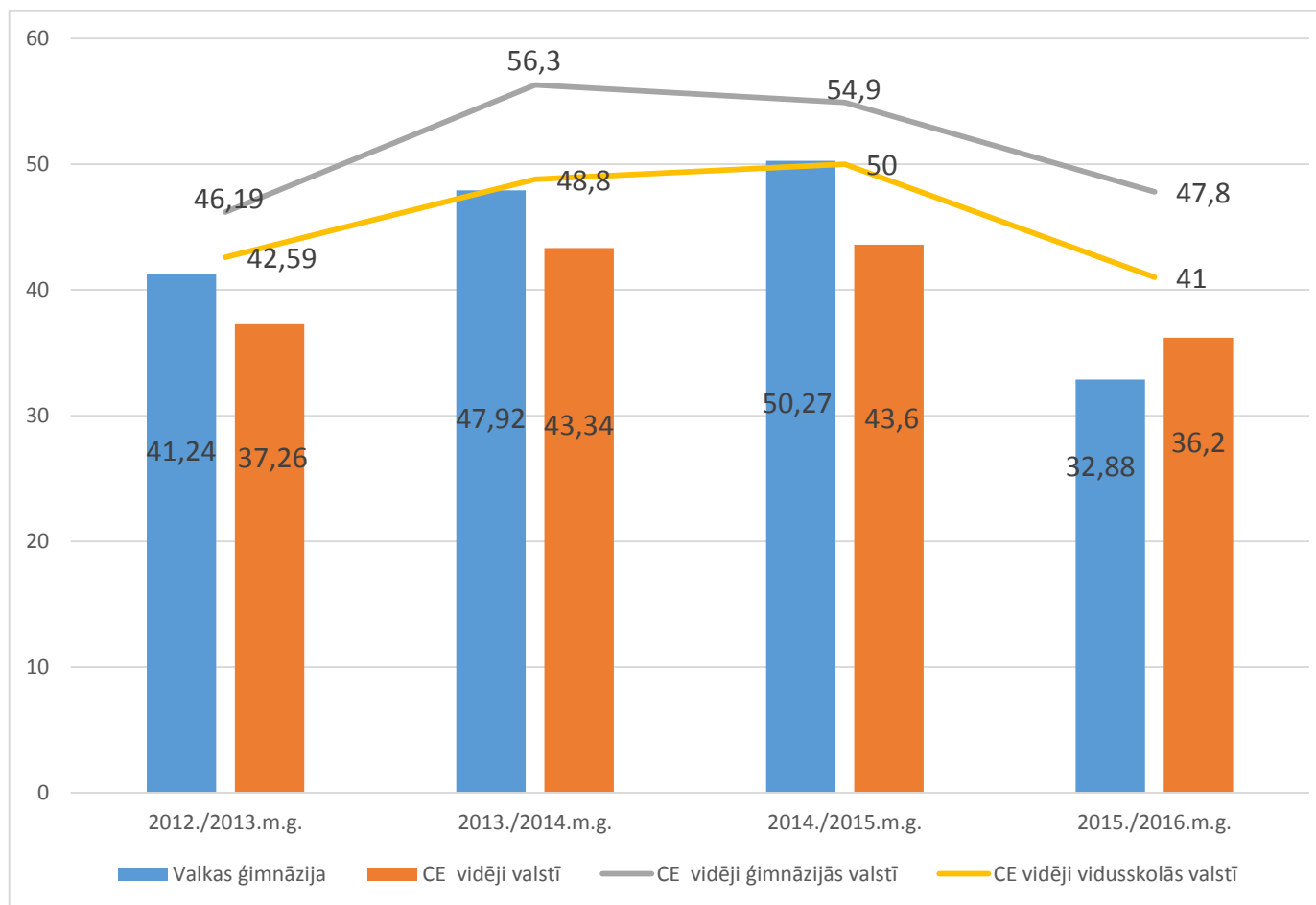


VALKAS NOVADS



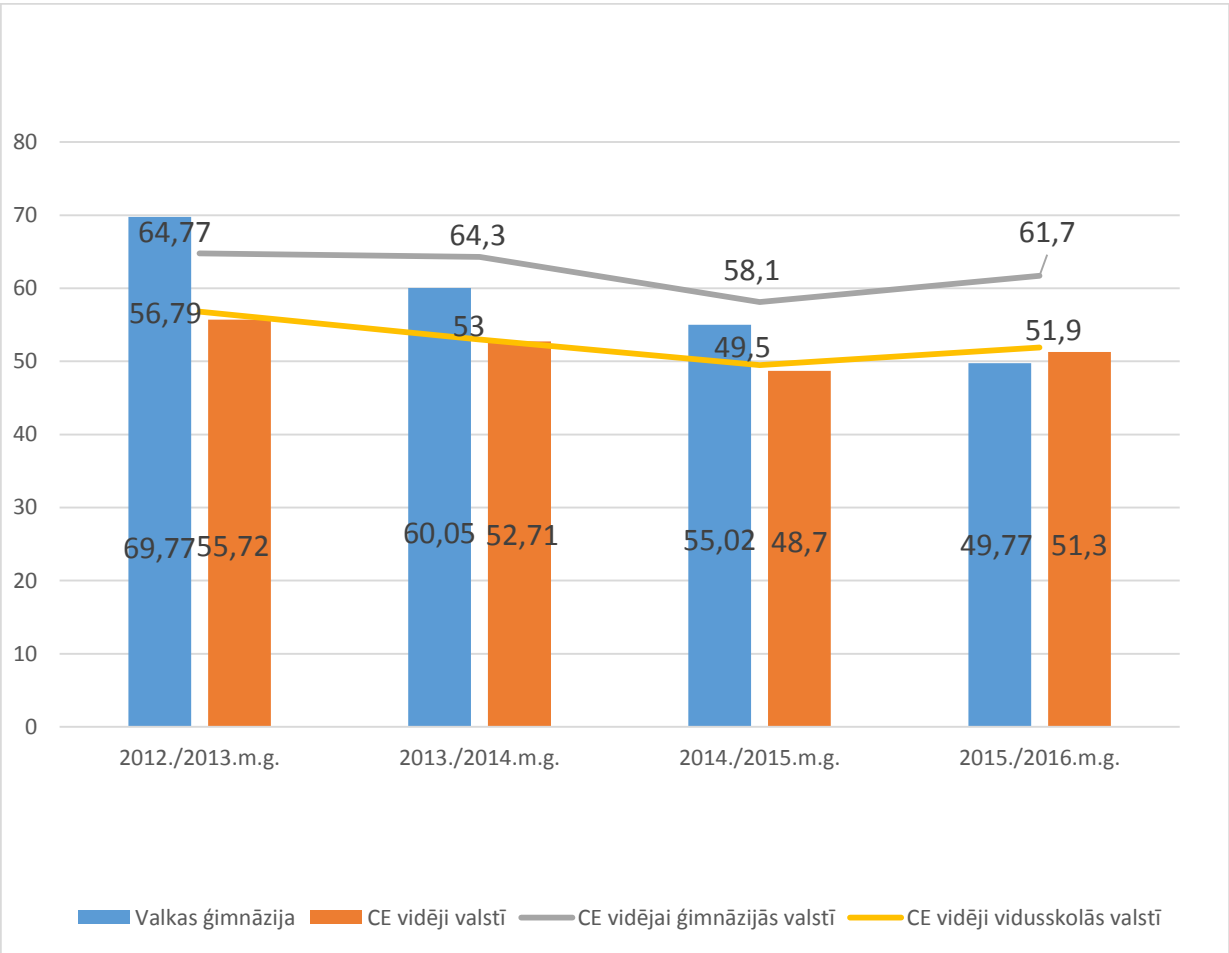
6. attēls. Valkas Jāņa Cimzes ģimnāzijas vidējie CE rezultāti fizikā 2012./2013.m.g.-2015./2016.m.g.%

Avots: VISC un IKJS nodaļas datu bāzes



7. attēls. Valkas Jāņa Cimzes ģimnāzijas vidējie CE rezultāti matemātikā 2012./2013.m.g.-2015./2016.m.g. %

Avots: VISC un IKJS nodaļas datu bāzes



8. attēls. Valkas Jāņa Cimzes ģimnāzijas vidējie CE latviešu valodā 2012./2013.m.g.-2015./2016.m.g %

Avots: VISC un IKJS nodaļas datu bāzes

VJCĢ ēku papildījums, saskaņā ar MK nr. 610 noteikumiem, 2016./2017.m.g. aprīlī bija 37,6% (skatīt 12. attēlu). Skola darbojas divās ēkās – Raiņa ielā 28a un Ausekļa ielā 5. Saskaņā ar 2017. gadā veikto direktora pašvērtējumu par skolas infrastruktūru skolas kopējais stāvoklis vērtējams kā apmierinošs. Skolas ēkā Raiņa ielā 28a sliktā stāvoklī ir logi, ēkā Ausekļa ielā 5 sliktā tehniskā stāvoklī zēnu labierīcības, mājturības kabinets zēniem.



VALKAS NOVADS



Abas ēkās nav piemērotas izglītojamiem ar kustību traucējumiem. Skolā nav nodrošināta drošība ar videonovērošanas palīdzību. 2001. gadā tika renovēta skolas ēka (logi un jumts) Raiņa ielā 28a, kā arī uzbūvēta sporta halle. 2014. gadā tika siltināta skolas ēka Ausekļa ielā 5.

Kopumā VJCG ēku ergonomiskās vides uzlabošanā ir veikti nozīmīgi pašvaldības finanšu ieguldījumi. Kopā no 2007.g. līdz 2016.g. renovācijā un remontdarbos pašvaldība ir ieguldījusi EUR 17 22 389. Tomēr visa ēka nav izremontēta pilnībā, nav visur nomainīts mūsdienīgs apgaismojums. Pirms vairāk kā 10 gadiem remontētie kabineti neatbilst šodienas prasībām. Senāk iegādātās mēbeles nolietojušās, neatbilst mūsdienu ergonomiskajām prasībām. Mūsdienu mācību procesā tiek izmantotas dažādas formas un metodes, tāpēc ir nepieciešams izveidot atbilstošu mācību vidi – multifunkcionālu telpu ar atbilstošām tehnoloģijām.

Raiņa ielā 28a ir veikta siltināšana (2003.g. apkures sistēma, logi, jumts), fasādes renovācija (2014.g. EUR 141 177). Pie skolas Raiņa ielā 28a atrodas 2005. gadā celta sporta zāle, kurai ir atjaunota grīda (2009.g. EUR 8500, 2014.g. EUR 10 803). Ausekļa ielā 5 sporta zālei kosmētiskais remonts 2014.g. Katru gadu tiek remontēti mācību kabineti un citas telpas. Raiņa ielā 28a – krievu valodas kabinets (2007.g. EUR 13 600), mediju zāle un lasītava (2010.g. EUR 10 200), latviešu valodas kabinets (2010.g. EUR 18 700), 1. stāva gaitenis (2010.g. EUR 27 200), ķīmijas kabinets (2010.g. EUR 20 400), mājturības kabinets (2013.g. EUR 10 248), mūzikas kabinets (2014.g. EUR 13168), zēnu tualete (2015.g. EUR 28 427), meiteņu tualete (2016.g. EUR 23 770), mācību telpa (2016.g. EUR 10 800) un Velgas Kriles klase (2017.g. EUR 7 200).

Ēkai **Ausekļa ielā 5** veikta siltināšana (2014.g. EUR 965 935, KPFI) kabineti, Aktu zāle Ausekļa ielā 5 – aktu zāle (2007.g. EUR 34 000), dabaszinību kabinets (2009.g. EUR 9 750), metodiskais kabinets (2012.g. EUR 9 350), bibliotēka (2012.g. EUR 10 249), ēdamzāle (2014.g. EUR 70 000), ieeja, vestibils, kāpnes (2015.g. EUR 28 871), 1. stāva gaitenis, kāpnes (2016.g. EUR 54 000).

IKT risinājumu jomā 2007. gadā tika realizēts projekts “eVidzeme”, kura ietvaros tika izveidoti interneta pieslēgumi, datortīkli un piegādāti datori. Raiņa ielā 28a 2013.g. uzstādīja datorklasi ar 16 datoriem (EUR 9 103). Ausekļa ielā 5 2012.g. ERAF 3.2.2.1.2.piegādāja 30 izglītojamo datorus, multimediju komplektu, 3 skolotāja datorus, tīkla iekārtas (EUR 46 696). 2014.g. papildināja datortehniku (EUR 4 838). Kopā no 2007.g. līdz 2016.g. pašvaldība ir ieguldījusi EUR 112 917.

Lai arī skolā ir daudz datoru, lielākā daļa no tiem ir morāli novecojuši un nav pietiekamas veiktspējas digitālo resursu izmantošanā. Datori nepieciešami apgūstot datorvadāmo ierīču darbību un veicot pētniecisko darbību. Ieviešot mācību procesā bezvadu ierīces un izmantojot interneta resursus, aktuāla ir stabila interneta pieslēguma nodrošināšana.

Dabaszinātņu kabineti vidusskolas klasēm Raiņa ielā 28a iekārtoti 2010.g., ERAF 3.1.3.1. EUR 113 549.68, iekārtoti fizikas, bioloģijas, matemātikas kabineti, ķīmijas laboratorija. Ausekļa ielā par pašvaldības līdzekļiem 2009.g. iekārtots viens dabaszinību kabinets.

Novada skolu tīkla sakārtošanas rezultātā plānots, ka palielināsies 7.-9.klašu skolēnu skaits Valkā, tāpēc nepieciešams papildus multifunkcionāls kabinets dabaszinību nodarbībām. Esošajā ķīmijas darba telpā nav piemērotu skapju ķīmikāliju glabāšanai. Ķīmijas kabinetā iepriekšizveidotā ventilācijas sistēma ir neefektīva un nepieciešams to modernizēt. Tāpēc nepieciešams veikt telpu labiekārtošanu.



Saskaņā ar skolas vadības pašnovērtējumu, materiāltehniskais aprīkojums ir pieejams, bet daļēji nolietojies: 172 datori, 19 multimediju projektori, 5 interaktīvās tāfeles, ir pieeja bezmaksas internetam.

Pie skolas ēkām ir izveidoti nelieli sporta laukumi, taču sporta nodarbībām tiek izmantots pilsētas stadions.

Viena izglītojamā izmaksas ir 2068 eur 2017. gadā.

Ozolu sākumskola (pamatskola)

Ozolu skolas vēsture aizsāka, kad 1726.gadā tika atvērta pirmā skola Zaķu muižas mežsargu mājā ar nosaukumu "Zaķumuižas skola". Tagadējā skola uzcelta 1911.gadā.

2017. gadā tika veikta skolas reorganizācija un tā tika pārveidota par Ozolu sākumskolu, kurā mācās 1.-6. klase.

Ozolu sākumskola atrodas Valkas novada Zvārtavas pagastā, kas ir salīdzinoši mazapdzīvots. Netālu ir Apes novada Gaujiena (12 km), kur daļa izglītojamo izmanto gan vispārīzglītojošās, gan profesionālas ievirzes izglītības pakalpojumus. Līdz Valkai – 33 km, līdz Smiltenei – 30 km.

IKSJ nodaļas sniegtie dati par 2017./2018. mācību gadu liecina, ka 18 Zvārtavas pagastā deklarētie izglītojamie mācās ārpus Valkas novada, visvairāk – Apes novadā (13) un Smiltenes novadā (3).

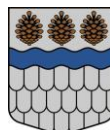
Ozolu sākumskolā ir licenzētas trīs izglītības programmas: pirmsskolas izglītības programma un divas pamatzglītības programmas – t.sk. pamatzglītības programma izglītojamiem ar mācību traucējumiem.

Pēdējos četros gados izglītojamo skaits ir strauji samazinājies. 2017. gadā, kad skola reorganizēta par sākumskolu, vispārīzglītojošā skolā mācās tikai 8 izglītojamo, vēl 7 – pirmsskolas izglītības grupā (skatīt 8. tabulu). IKSJ nodaļas aprēķini liecina par izglītojamo skaita samazinājumu turpmākajos trīs mācību gados.

8. tabula. Izglītojamo skaits Ozolu sākumskolā (pamatskolā)

Gads	Viena izglītojamā izmaksas (eur)	Izglītojamo skaits kopā	Vispārējās izglītības programmās	Pirmsskolā	t.sk. 5.-6.gadīgo grupā
01.09.2017.	8582	15	8	7	15
01.09.2016.	4957	29	22	7	14
01.09.2015.	3782	42	34	8	13
01.09.2014.	3184	51	44	7	9

Avots: Valkas novada dome



VALKAS NOVADS



2017./2018. mācību gadā skolā strādā 5 pedagogi, tai skaitā – 1 pirmsskolā (informācija no pedagogu tarifkācijas). Pedagogu skaits pēdējos gados samazināts uz pusi. Skolā nav pieejams atbalsta personāls.

Saskaņā ar IKSJ nodaļas datiem 2017./2018. mācību gadā novada un starpnovadu olimpiādēs nav piedalījies neviens Ozolu sākumskolas izglītojamais (no kopskaitā 254 olimpiāžu dalībniekiem). Saskaņā ar VISC datu bāzē pieejamo informāciju (pilnu informāciju skatīt 9.-11. attēlā) par 2015./2016. mācību gadu Ozolu pamatskolas 9. klases eksāmenu rezultāti (%) līdz ar Vijciema pamatskolu bija zemākie novada skolās, kā arī zemāki nekā vidēji lauku reģionu skolās valstī.

Ozolu sākumskolas ēku piepildījums, saskaņā ar MK nr. 610 noteikumiem, 2016./2017.m.g. aprīlī bija tikai 1,4% (skatīt 12. attēlu). Saskaņā ar 2017. gadā veikto direktora pašvērtējumu par skolas infrastruktūru skolas kopējais stāvoklis vērtējams kā labs. Skolā nav nodrošināta pieejamība personām ar kustību traucējumiem, nav pieejama sporta zāle un nav modernas drošības sistēmas. Ir sakārtots sporta laukums, iespēja rīkot vasaras nometnes, izmantojot arī dabas ainavu un dabas resursus. Ozolu sākumskola iesaistīta projektā SAM Nr.8.3.2.2./16/1/001 8.1.2.specifiskā atbalsta mērķa “Uzlabot vispārējās izglītības iestāžu mācību vidi” kopā ar VJCG.

No materiāltehniskā aprīkojuma nav pieejas bezmaksas internetam. Savukārt pārējai aprīkojums ir pieejams – 15 datori izglītojamiem, 1 multimediju projektors, 1 interaktīvā tāfele.

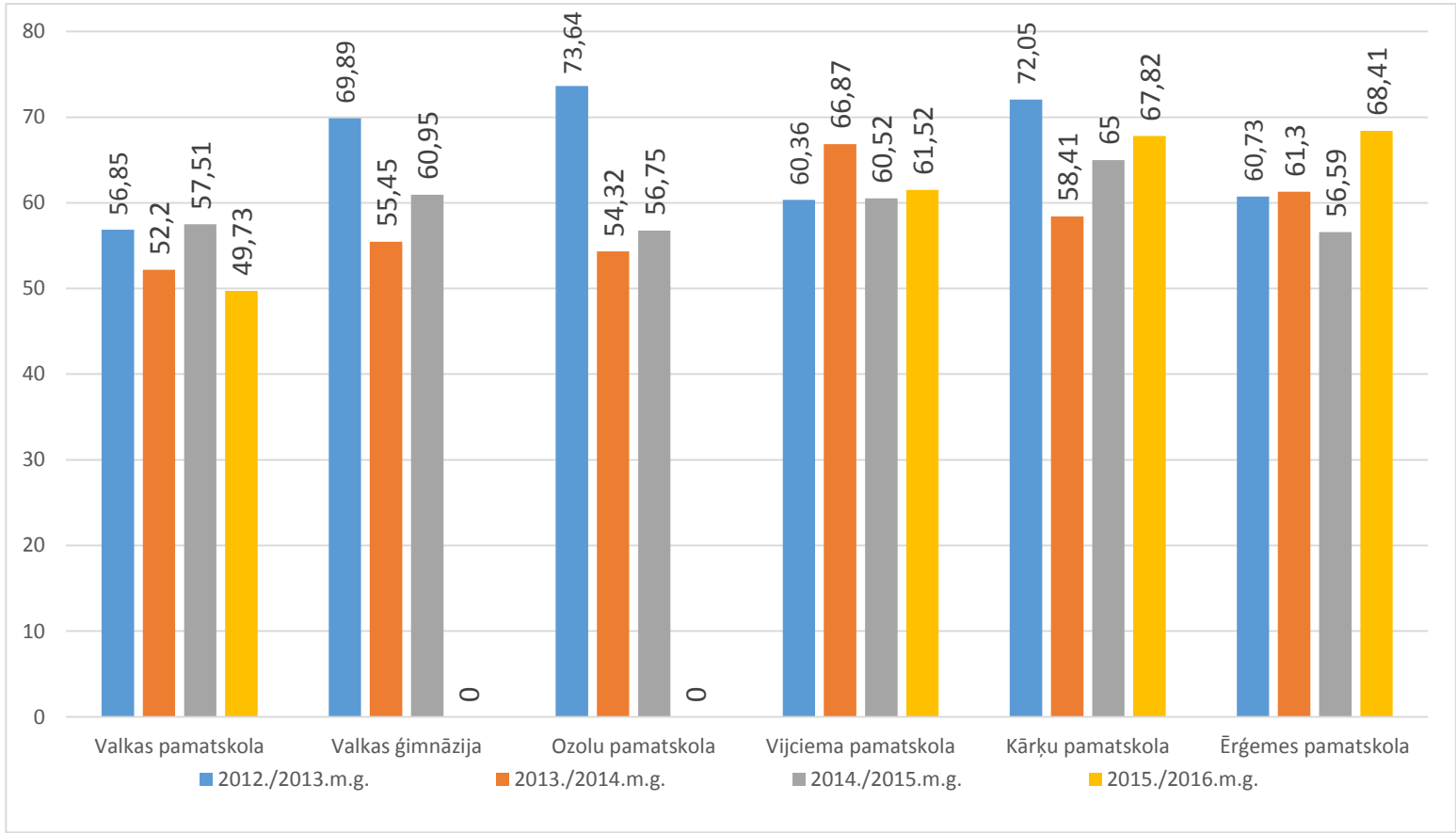
Samazinoties izglītojamo skaitam, viena izglītojamā izmaksas ir pieaugušas no 3184 eur 2014. gadā līdz 8582 eur 2017. gadā. Tās ir vislielākās izmaksas uz vienu izglītojamo Valkas novadā.





Salīdzinoši dati par Valkas novada vispārizglītojošām skolām un secinājumi

Salīdzinoši dati

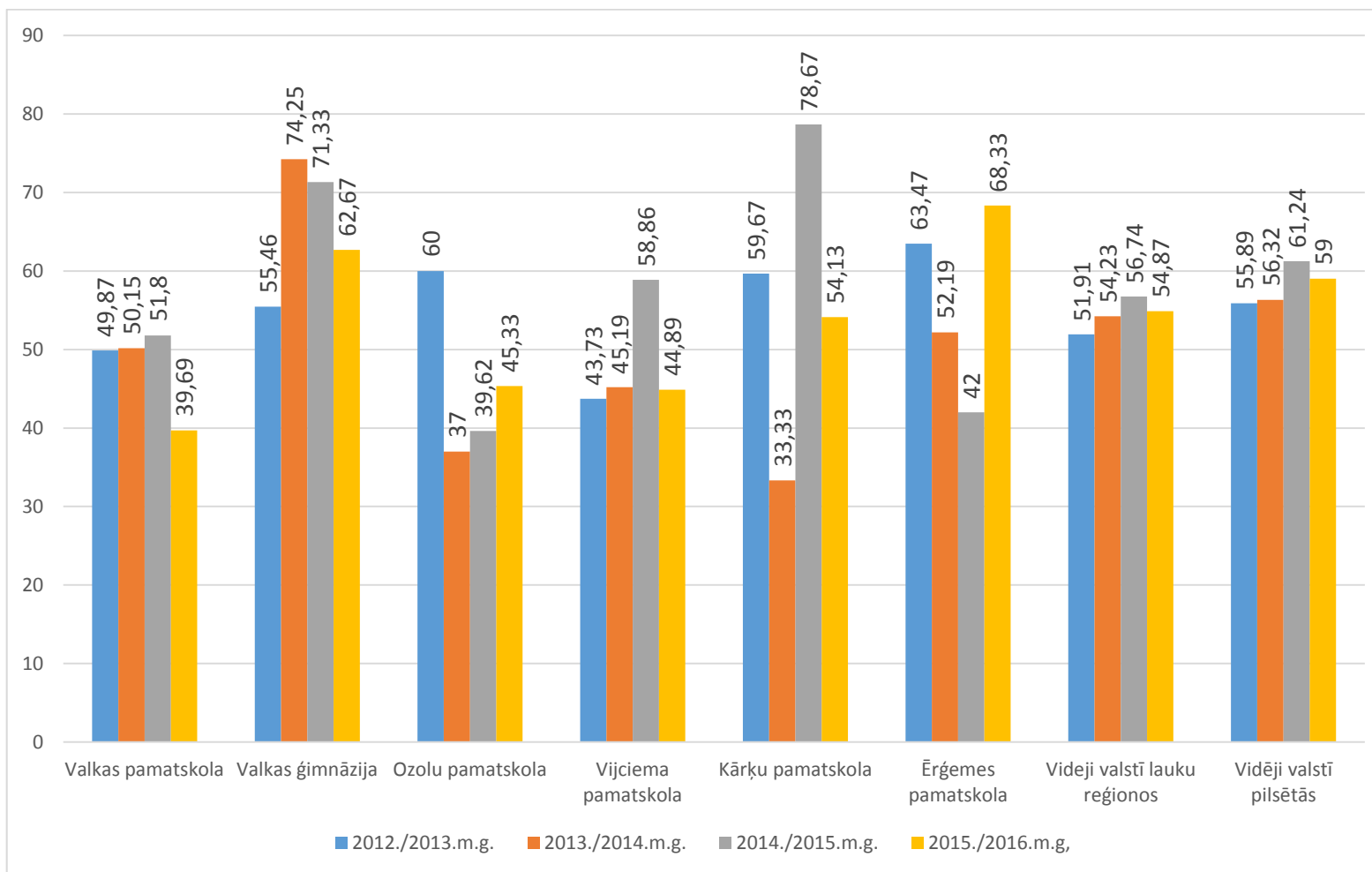


9. attēls. Valkas novada skolu latviešu valodas (9.klase) eksāmens par pamatzglītības ieguvu vidējo rezultātu salīdzinājums 2012./2013.m.g.-2015./2016.m.g.%

Avots: VISC datu bāze



VALKAS NOVADS

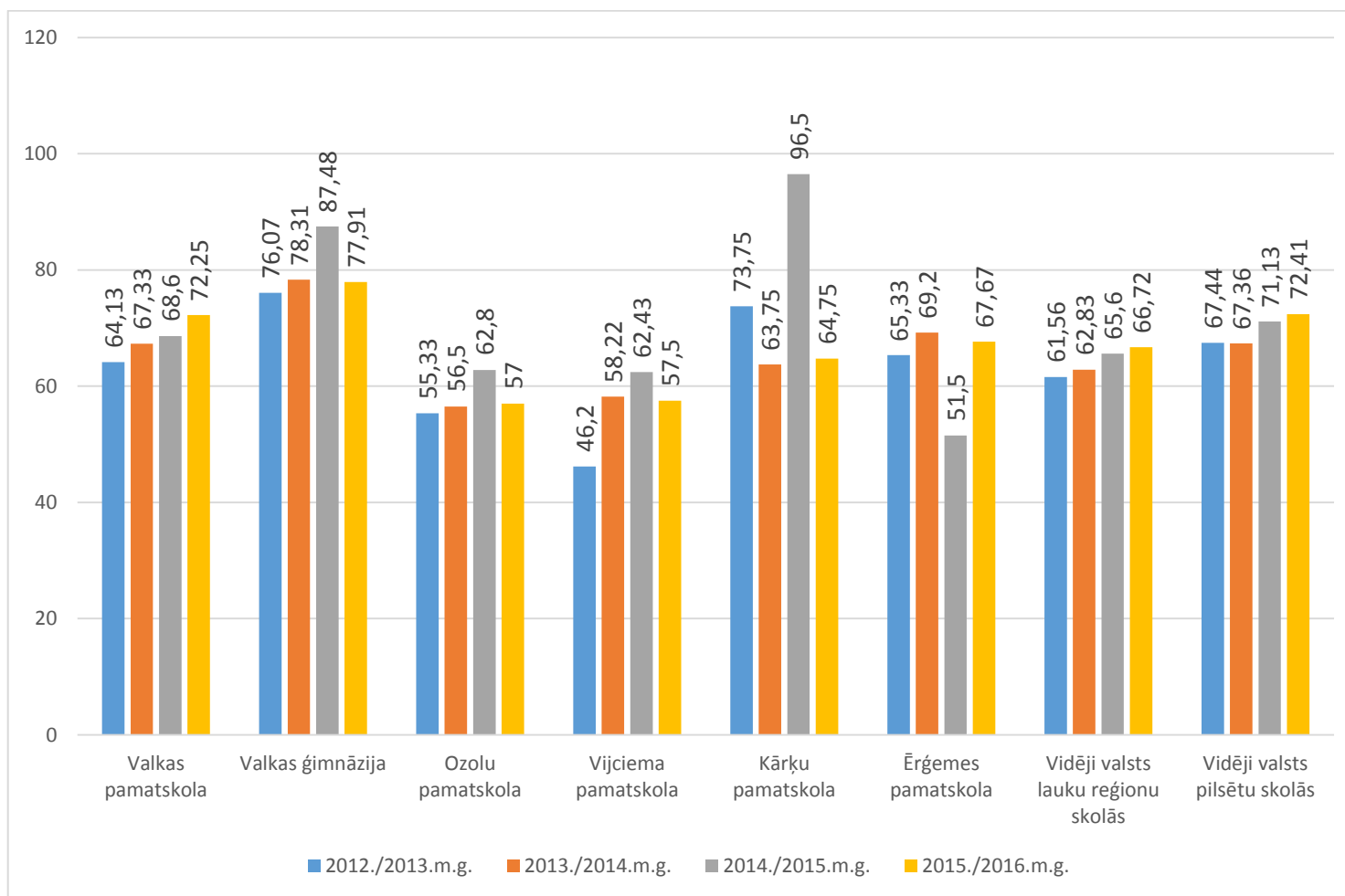


10. attēls. Valkas novadu skolu matemātikas eksāmena (9. klase) par pamatzglītības ieguvu vidējo rezultātu salīdzinājums 2012./2013.m.g.-2015./2016.m.g. %

Avots: VISC datu bāze



VALKAS NOVADS

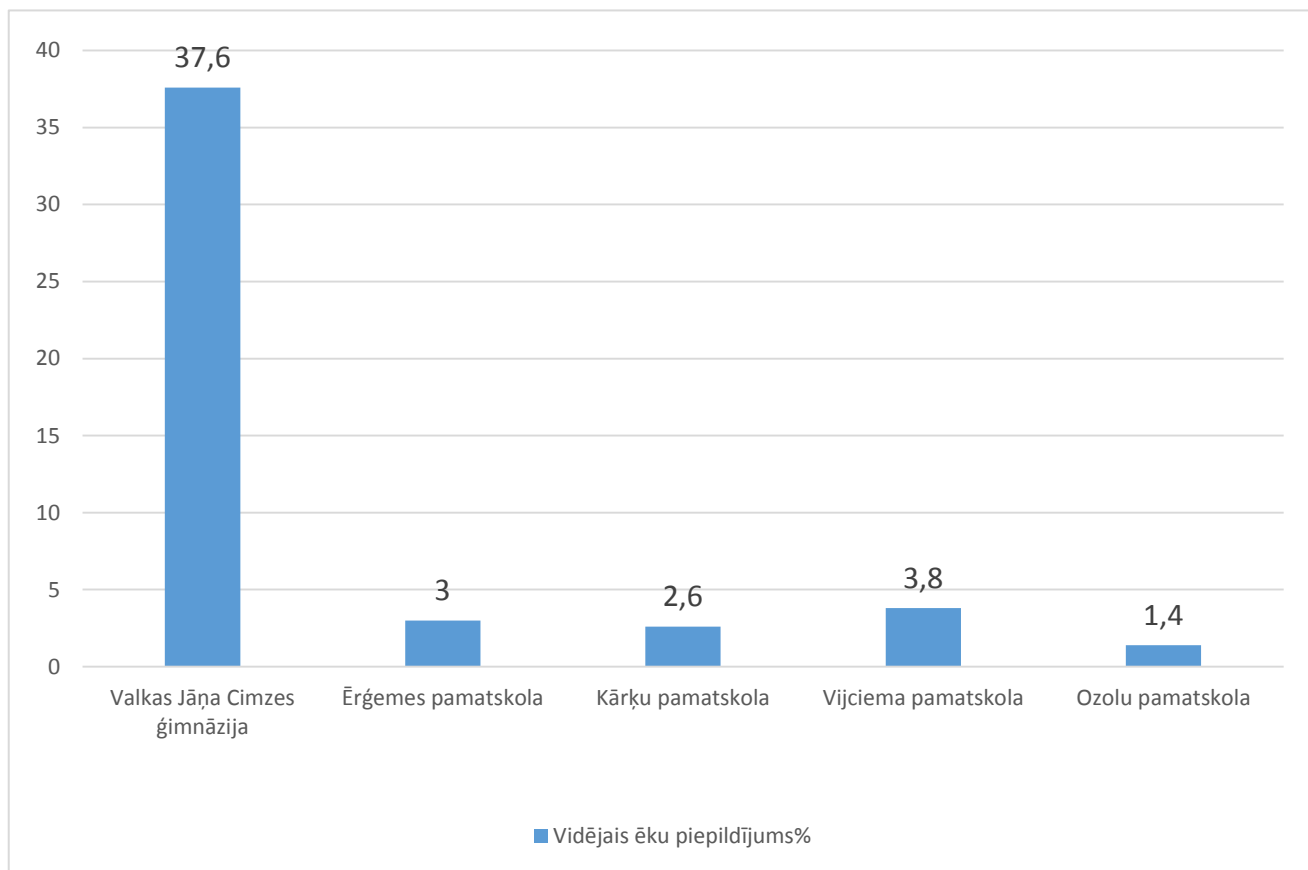


11. attēls. Valkas novada skolu angļu valodas (9.klase) eksāmena par pamatzglītības iegūvi vidējo rezultātu salīdzinājums 2012./2013.m.g-2015./2016.m.g. %

Avots: VISC datu bāze



VALKAS NOVADS



12. attēls. Valkas novada vispārīzglītojošo skolu ēku piepildījums 2016./2017.m.g. aprīlī

Avots: IKSJ nodaļas datu bāze, ievērojot MK 610 noteikumus



VALKAS NOVADS



9. tabula. Viena izglītojamā* izmaksas Valkas novada skolās, 2014.-2017. gadā (eur)

Skola/Gads	2014. gads (eur)	Skolēnu skaits, 01.09. 2014.	2015. gads (eur)	Skolēnu skaits, 01.09.2015.	2016. gads (eur)	Skolēnu skaits, 01.09.2016.	2017. gads (eur)	Skolēnu skaits, 01.09.2017.
Ērgemes pamatskola	2846	87	2988	87	3032	86	5098	93
Kārķu pamatskola	6341	58	4838	64	3918	56	4544	44
Vijciema pamatskola	3343	69	3102	75	2372	79	2925	68
Ozolu sākumskola	3184	51	3782	42	4957	29	8582	15
Valkas Jāņa Cimzes ģimnāzija**	2141	622	2180	587	1551	564	2068	564

* Izglītojamo skaits – skolas un pirmsskolas izglītojamie kopā

** Konsolidēti rādītāji par VJCG un Valkas pamatskolu kopā

Avots: Valkas novada dome





10. tabula. Valkas novada vispārizglītojošo izglītības iestāžu direktoru pašvērtējums par infrastruktūras stāvokli, 2017. gadā

Izglītības iestādes	Ēku fasāde	Logi	Foajē un gaitenī	Garderobes	Bibliotēka	Ēdnīca	Meiteņu labierīcības	Zēnu labierīcības	Klašu telpas	Datorklases	Mājt. un tehn. kabineti meitenēm	Mājt. un tehn. Kbineti zēniem	Modernizēti dabaszinību kabineti	Skolotāju izstaba	Aktu zāle	Sporta zāle	Meiteņu dušas/garderobes	Zēnu dušas/garderobes	Pielāgoģība peronām ar kustības traucējumiem	Droģība iekļuve ēkā (sargs vai ieejas čipkartes)	Droģība videonovēroģšana	% no maksimālā punktu skaita	Ēkas vispārējais tehniskais stāvoklis
VJCģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	57	ģ
Ērgemes psk.	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	66	ģ
Kārģu psk.	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	59	ģ
Vijciema psk.	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	78	ģ
Ozolu psk.	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	ģ	80	ģ

Apģimģjumi:

ģ	Labs (3 punkti)	ģ	Apmierinoģģ (2 punkti)	ģ	Slikts (1 punkts)	ģ	Nav pieejams (0 punkti)	ģ	Nav attiecinģms
---	-----------------	---	------------------------	---	-------------------	---	-------------------------	---	-----------------

Avots: IKSJ nodaģas veiktģ aptauģa



VALKAS NOVADS



Secinājumi

Valkas novadā ir piecas vispārīzglītojošās skolas, no kurām četras atrodas pagastos, bet viena – vidusskola – Valkas pilsētā. Samazinoties iedzīvotāju un izglītojamo skaitam, jau ir veiktas reformas, apvienojot divas skolas Valkas pilsētā, reformējot Ozolu, Kārķu, Vijciema pamatskolas par sākumskolām. Būtiska pagastu skolu loma ir pirmsskolas izglītības programmas un sākumskolas nodrošināšana izglītojamiem pēc iespējas tuvu dzīvesvietai. Tāpat tiek uzsvērti arī skolu kā sabiedrisku centru loma pagastu identitātes veidošanā. Šie faktori ir jāņem vērā, turpmākajos gados plānojot skolu tīklu.

Tajā pašā laikā Valkas novada teritoriālais novietojums pierobežā, ekonomiskā aktivitāte un sociāli-demogrāfiskie faktori ietekmē ne vien izglītojamo skaita pakāpenisku samazinājumu, bet arī kvalificēta personāla – gan pedagogu, gan atbalsta personāla – trūkumu. Īpaši pedagogu trūkumu izjūt pagastu skolas un 7.-9. klašu posma izglītojamie. Līdz ar to aktuāls ir pedagogu un personāla resursa piesaistes jautājums un atbalsta mehānismi. Mazais izglītojamo skaits pagastu skolās liek veidot apvienotās klases, kas no pedagoģiskā personāla prasa papildus prasmes. Vienlaikus būtiski, ka nelielā skolā iespējams nodrošināt individuālu pieeju izglītojamiem, kas ir īpaši nozīmīgi izglītojamiem ar speciālām vajadzībām vai izglītojamo speciālajās izglītības programmās. Līdz ar to ir nepieciešams pēc iespējas saglabāt novada robežās alternatīvas izvēles iespējas.

Apmēram 80% izglītojamo mācās lielākajā Valkas novada skolā – VJCG. Tas arī nodrošina mazākas izmaksas, rēķinot uz vienu izglītojamo. Tomēr jāņem vērā, ka viena izglītojamā izmaksu aprēķins ir lielā mērā atkarīgs ne tikai no izglītojamo skaita, bet arī no ieguldītajām investīcijām pamatkapitālā.

Būtiski atzīmēt, ka apmēram 17% Valkas novadā deklarēto izglītojamo mācās citu novadu skolās. Kopumā ir vērojama samērā liela mobilitāte – it īpaši VJCG mācās liels skaits izglītojamo, kas ir deklarēti citur – no tuvējā Ērgemes pagasta (34), no Igaunijas (14), no citiem novadiem (33). Savukārt Zvārtavas pagastā dzīvojošie izglītojamie pamatā izvēlas tuvējo Apes novadu nevis Valku. 39 Valkas novadā deklarēti izglītojamie kopā ar ģimenēm ir emigrējuši, bet vēl 13 mācās Igaunijā. Šo mobilitāti ietekmē gan objektīvi faktori, piemēram, vecāku dzīves vai darba vieta, skolas sasniedzamība un tuvums dzīvesvietai, gan subjektīvi faktori. Liels izaicinājums ir pagastu skolām, bet jo īpaši Valkas novada lielākajai skolai VJCG veidot savas iestādes publisko tēlu un veiksmīgu komunikāciju gan ar sabiedrību, gan ar izglītojamo vecākiem, gan ar pašiem izglītojamiem, lai nodrošinātu izglītojamo izvēli pēc pamatskolas vai sākumskolas turpināt mācības tieši VJCG.

3.2.3. Profesionālas ievirzes izglītība

Valkas novadā ir trīs profesionālas ievirzes izglītības iestādes – Valkas Mākslas skola (VMS), J. Cimzes Valkas Mūzikas skola (VCMS) un Bērnu – jaunatnes sporta skola (BJSS). Profesionālas ievirzes kultūrizglītības iestāžu darbība detalizēti iekļauta Valkas novada kultūras attīstības programmā 2016.-2022. gadam.



VALKAS NOVADS



Pašvaldība nodrošina transportu no Kārķu un Vijciema pagastiem uz visām profesionālas ievirzes izglītības iestādeēm. Tāpat ir iespēja visiem izmantot pašvaldības apmaksātas sabiedriskā transporta braukšanas viedkartes.

J. Cimzes Valkas Mūzikas skola dibināta 1946. gadā, kopš 1981. gada skola nes novadnieka, skolotāju skolotāja Jāņa Cimzes vārdu. Skola piedāvā deviņas profesionālās ievirzes izglītības programmas: klavier spēli, vijoles spēli, kokles spēli, akordeona spēli, flautas spēli, saksofona spēli, klarnetes spēli, sitaminstrumentu spēli un kora klasi.

2016./2017. mācību gadā skolā mācās 121 izglītojamo, 12 no tiem apgūst interešu izglītības programmu. Skolā mācās izglītojamie ne tikai no pilsētas, bet arī no apkārtējiem pagastiem. Pašvaldība nodrošina transportu Kārķu un Vijciema pagastu izglītojamiem.

Skolā strādā 13 pedagogi, no kuriem 7 ir augstākā profesionālā pedagoģiskā izglītība un 7 ir vidējā profesionālā izglītība un izglītības zinātņu bakalaura grāds pedagoģijā. Pedagogi regulāri piedalās kvalifikācijas pilnveides pasākumos –ursos, semināros un meistarklasēs. Skolas pedagogi ar saviem izglītojamiem ir aktīvi kultūrvides veidotāji.

Valkas Mākslas skolas dibināšana ir kā loģisks turpinājums 1980. gados aktīvi aizsāktajam Latvijas mākslas un mākslinieku popularizēšanas darbam Valkas novadpētniecības muzejā. Valkas mākslas skolu tika izveidota 1990. gadā. Iesākumā skolā mācījās 80 izglītojamie, tagad skolā mācās vidēji 250 izglītojamie vecumā no 5–16 gadiem, studijā – vidēji 30 izglītojamie no 14–60 gadiem.

Mācību un radošās darbības rezultātā Valkas mākslas skola izveidojusies par mazo kultūrizglītības centru, kas apvieno sevī profesionālas ievirzes mākslas pamatizglītību, pieaugušo mākslas izglītību – mākslas studiju, kā arī novada māksliniekus. Kopš 2012. gada Valkas Mākslas skolā atvērta klases profesionālās ievirzes izglītības programmas apguvei igauņu valodā Valgas (Igaunija) un tās rajonā dzīvojošajiem izglītojamiem un pieaugušajiem.

2016./2017. mācību gadā skolā mācās 256 izglītojamais, apmēram 118 audzēkņi ierodas no Valgas. Mākslas studiju apmeklē 25 pieaugušie. Pašvaldība nodrošina transportu Kārķu un Vijciema pagastu izglītojamiem.

Valkas Mākslas skolā strādā 13 pedagogi (9 Latvijas un 4 Igaunijas). Tiem ir atbilstoša izglītība un pieredze, pedagogi var mācīt vairākus mākslas mācību priekšmetus. Pedagogiem ir speciālas prasmes – keramikā, kokgriešanā, tekstilmākslā, stikla apstrādē un datorgrafikā. Skolas saimniecisko darbu nodrošina 3 tehniskie darbinieki. Valkas Mākslas skolā regulāri tiek realizēts pedagogu profesionālās pilnveides plāns.

Valkas novada Bērnu-jaunatnes sporta skola ir pašvaldības dibināta profesionālās ievirzes sporta izglītības iestāde, kura īsteno profesionālās ievirzes sporta izglītības programmas florbolā, futbolā, vieglatlētikā, šahā un ložu šaušanā. Skola tika dibināta 1956. gadā, un gadu gaitā ir realizējusi dažādas izglītības programmas – arī distanču slēpošanā, džudo, brīvajā cīņā, riteņbraukšanā, basketbolā u.c.

Mācību-treņu grupās ir izglītojamie no Valkas, Vijciema, Ērgemes, Zvārtavas pagastiem. Transporta pakalpojumus nodrošina Valkas, Vijciema un Kārķu pagasta autobusi. Ar Valkas novada domes lēmumu izglītojamiem kompensē ceļa un transporta izdevumus uz treniņiem un sacensībām.



VALKAS NOVADS



Līdz 2016. gadam skola realizēja interešu izglītības programmas skolās. Pēc interešu izglītības programmas sistēmas optimizācijas Valkas novadā, šobrīd to nodrošina BJC. Sporta skolas telpās darbojas šaha klubs. Sporta zālē brīvā apmeklējuma laikā spēlē volejbolu, basketbolu, galda tenisu un novusu. Īpašā Valkas novada pierobežas situācija dod iespēju izglītojamiem un treneriem piedalīties dažādos pārrobežu projektos un sacensībās Valgas apriņķī.

2016./2017. mācību gadā sporta skolā darbojās 15 mācību grupas ar 220 izglītojamiem (skaits, salīdzinot pēdējos trīs gadus, ir nedaudz pieaudzis).

Uz 2017. gada 1. janvāri skolas administrācijā strādā direktore (augstākā pedagoģiskā izglītība); direktora vietniece (augstākā pedagoģiskā); sporta metodiķis šahā (0,25 slodzes, pirmā līmeņa profesionālā augstākā izglītība). 2016./2017. mācību gadā skolā strādā 2 florbola treneri un 1 vispārējās fiziskās sagatavotības treneris florbolā; 1 futbola treneris un 3 vispārējās fiziskās sagatavotības treneri futbolā; 1 ložu šaušanas, 1 šaha, 6 vieglatlētikas treneri. 5 pedagogiem ir augstākā pedagoģiskā izglītība, 3 – pirmā līmeņa profesionālā augstākā izglītība, 1 – augstākā pedagoģiskā, “C” kategorijas sporta speciālista pilnveide, 2 – studē. Darbu uzsākuši vairāki gadus jauni treneri.

BJSS darbs notiek vairākās vietās. Skolas ēkā Semināra ielā 27a, Valkā atrodas direktora, direktora vietnieka, sporta metodiķa un treneru kabineti, trenāžieru telpa, cīņas zāle, šaha teorijas klase un veselības kabinets. Skolā ir veikts kosmētiskais remonts otrā stāva foajē. Nepieciešams remonts cīņas zālē un pirmā stāva foajē. Sporta zālē Varoņu ielā 35B, Valkā trenējas vieglatlēti, florbolisti un futbolisti. 2014. gadā sporta zālē Varoņu ielā 35B nomainīti gaismas ķermeņi, ierīkots treneru kabinets, papildus tualetes, kā arī tualete un uzbrauktuve cilvēkiem ar speciālām vajadzībām. Sporta zāles kolonnas un stūri aprīkoti ar aizsarg polsterējumu. Mācību treniņi notiek Valkas pilsētas stadionā, šautuvē un trenāžieru telpā Rīgas ielā 41, Valkā. Ziemas laikā treniņiem tiek izmantota sporta halle Igaunijā. Mācību programmas īstenošanai noslēgtas vienošanās ar vispārizglītojošām skolām – VJCG, Vijciema pamatskolu, Ērģemes pamatskolu un Kārķu pamatskolu. BJSS būtu nepieciešams regulāri atjaunot materiāltehnisko bāzi un modernizēt treniņu procesu.

Valkas novada BJSS vispārizglītojošām skolām mācību gada garumā rīko Valkas novada izglītojamo sporta spēles futbolā, rudens un pavasara krosā, tautas bumbā, netradicionālajās stafetēs, florbolā, vieglatlētikā, lauku skolu rudens sporta spēles un reizi divos gados Olimpisko dienu. Tradicionālas ir sporta veidu nodaļu organizētās sacensības vieglatlētikas divcīņa, šahā “Ziemassvētku circeņīši”, futbolā “Pavasaris”, vieglatlētikā „Ziemeļu stīga”. Izglītojamie piedalās valsts un starptautiska mēroga sacensībās, startē Latvijas izlases komandas sastāvā. Rīkojot tradicionālās sacensības tiek veidota laba sadarbība ar citiem Latvijas novadiem, Igaunijas un citu valstu sportistiem.

Valkā darbojās Ziemeļvidzemes volejbola skola (nav akreditēta) un sporta klubi, kuros darbojās arī izglītojamie (futbols, florbols).

3.2.4. Interese izglītība un mūžizglītība

Interese izglītības un mūžizglītības piedāvājumu nodrošina pašvaldības iestāde Bērnu un jauniešu centrs “Mice”, kultūras centri un bibliotēkas, profesionālas ievirzes izglītības iestādes, kā arī šajā jomā aktīvi darbojas vairākas nevalstiskās organizācijas, piemēram, biedrība Latvijas – Igaunijas institūts.



Valkas novada Bērnu un jauniešu centrs „Mice” (BJC) īsteno interešu izglītības programmas. BJC „Mice” galvenie darba virzieni ir mākslinieciskā pašdarbība, vizuālā un lietišķā māksla, vides izglītība, pilsoniskā izglītība, neformālā izglītība, darbs ar jaunatni, projektu izstrāde un realizācija, novada, starpnovadu, valsts mēroga sarīkojumu organizēšana bērniem un jauniešiem. 2016./2017. mācību gadā notika izmaiņas interešu izglītības jomā: visa novada bērnu un jauniešu interešu izglītība tika nodota BJC “Mice” pārraudzībā un atbildībā, saglabājot iepriekšējās pulciņu nodarbību (skolas, kultūras centri) vietas. Dažādās izglītības programmās šajā mācību gadā darbojās 728 (viens vairākās programmās) izglītojamo.

11. tabula. Valkas novada interešu izglītības jomā iesaistīto izglītojamo skaits 2016./2017.m.g.

Interesu izglītības joma	Izglītojamo skaits interešu izglītības programmās
Kultūrizglītības programmas	523
Vides izglītības programmas	58
Tehniskās jaunrades programmas	35
Sporta izglītības programmas	46
Citas izglītojošās programmas	66
KOPĀ	728

Avots: Bērnu un jauniešu centrs "Mice" datu bāze

BJC ēkai Semināra ielā 27 šobrīd ir nepieciešams veikt remontu un jauna aprīkojuma iegādi visās trešā stāva telpās, ēkas koridoros un neremontētajās 1. stāva telpās. Valkas novada bērniem un jauniešiem trūkst iespēju iegūt prasmes un zināšanas tehniskās jaunrades jomā – trūkst iekārtu un aprīkojuma, lai šādas programmas varētu darboties. Ir nepieciešama ēkas fasādes un jumta seguma atjaunošana.

Valkas pilsētas un tuvākās apkārtnes jauniešiem vecumā no 14 līdz 25 gadiem tiek piedāvāts savu brīvo laiku pavadīt **Multifunkcionālā jaunatnes iniciatīvu centrā** (MJC). Centra uzdevumi ir nodrošināt jauniešiem lietderīga brīvā laika izmantošanas iespējas un sekmēt jauniešiem nepieciešamo zināšanu un prasmju apgušanu ārpus formālās izglītības, īstenojot dažādus neformālos pasākumus un projektus. 2015.-2016. gadā tika realizēts projekts “Multifunkcionāla jaunatnes iniciatīvu centra izveide Valkā” (ar Latvijas un Šveices sadarbības programmas atbalstu), un tika izveidots multifunkcionāls jaunatnes iniciatīvu centrs bijušās Valkas telegrāfa telpās, Semināra ielā 21, apmēram 300 m² platībā.

Biedrības Latvijas – Igaunijas institūts (LII) galvenie darbības virzieni ir mūžizglītības iespēju nodrošināšana Valkas novadā, sadarbības veicināšana starp nevalstiskajām organizācijām Valkas novadā, sadarbības veicināšana un koordinēšana ar Valgu un Igauniju un *City Twins Association* (Dvīņu pilsētu asociācijas) darbības koordinēšana. Institūts organizē dažādus apmācību kursus, piemēram, 2017. gadā tiek nodrošināti latviešu, angļu, igauņu valodas kursi, stila nodarbības u.c. aktivitātes.



VALKAS NOVADS



Tāpat novadā aktīvi darbojas dažādas nevalstiskās organizācijas, cita starpā nodrošinot aktivitātes arī mūziklītbas un interešu izglītības jomā.

3.2.5. Sporta joma

Valkas novadā kopumā ir labi attīstīti un pieejami sporta infrastruktūras objekti. Ir izveidota stabila sporta pasākumu sistēma: skriešanas seriāls „Optimists” divās kārtās – „Pavasaris” un „Rudens”, sacensību seriāls “Valkas četrctiņa”, kurā ietilpst distanču slēpošanas sacensības, šosejas riteņbraukšanas, MTB jeb kalnu riteņbraukšanas sacensības un skrējiens “Apkārt Zāģezeram”, kas iesaista lielu daļu Valkas novada iedzīvotājus un sportistus no citām pilsētām un pagastiem. Pilsētā un pagastos tiek organizēts tradicionālais skrējiens “Lieldienu zaķis”. Katru gadu tiek organizēts Valkas novada atklātais čempionāts florbolā, basketbolā, volejbolā, pludmales volejbolā, badmintonā, šautriņu mešanā. Sadarbībā ar Valgas sporta dzīves organizatoriem tiek veidots skrējiens “Valga – Valka”, Pāvela Loskutova tautas skrējiens 10 km distancē, robežtirgus strītbola turnīrs, starptautiskais futbola turnīrs “Valkas – Valgas kauss futbolā” un šaha turnīri. Kopš 2014. gada Valkas novada pagastos strādā sporta organizatori, organizējot sporta sacensības, turnīrus un fizisko aktivitāšu nodarbības gan vietējiem, gan novada iedzīvotājiem.

Sporta aktivitātēm tiek izmantotas gan VJCG abas sporta zāles, gan Bērnu un jaunatnes sporta skolas sporta zāle Varoņu ielā 35B. Valkas novada BJSS zālē iespējams rīkot sacensības volejbolā, basketbolā, florbolā, badmintonā, tautas bumbā, galda tenisā un novusā. Darbojas lielais tablo. Zāle ir pielāgota invalīdu sportam.

Sporta nodarbībām un sacensībām intensīvi tiek izmantota Valkas ģimnāzijas sporta halle ne tikai skolas vajadzībām, bet arī visas pilsētas un pagastu iedzīvotāju. Sporta halle paredzēta basketbolam, volejbolam, florbolam, mini futbolam, badmintonam. Sporta hallē ir pieejamas trenāžieru un aerobikas zāles. Blakus sporta zāles laukumam atrodas 60 m skrejceļš ar 4 celiņiem. Sporta hallē iespējams izvietot divus volejbola laukumus. Izbīdāmās tribīnes ir piemērotas 200 skatītājiem. Hallei ir nepietiekams garums, lai organizētu basketbola sacensības, nepieciešams arī jumta remonts.

Tāpat fiziskajām aktivitātēm Valkas pilsētā tiek izmantots mežs pie estrādes un Valkas pilsētas stadions Rīgas ielā 41. Stadionā ir futbola laukums ar mākslīgo segumu, pieejami vieglatlētikas skrejceļi (400m aplis), sektori tāllēkšanai, lodes grūšanai un augstlēkšanai. Stadiona telpās pieejama plaša trenāžieru zāle, sauna, infrasarkanā staru pirts un atpūtas telpa. 2017. gadā tika īstenots biedrības “Jauniešu klubs “Pēda”” projekts “Esi kustīgs un lustīgs Valkā” (ar programmas LEADER atbalstu), izveidojot āra trenāžieru laukumu Valkas pilsētā, Ausekļa ielā 9.

Kopš 2008. gada Valkā darbojas viena no modernākajām šautuvēm Vidzemē. Ir pieejami 8 elektriskie mērķi ar ložu ķērājiem, šaut ir iespējams no 10-50m attāluma. Šautuve ir aprīkota ar modernu iekārtu ko var pieslēgt datoram un tādējādi rezultātus varēs gan redzēt uz ekrāna, gan izdrukāt.

2009. gada decembrī ekspluatācijā tika nodota jauna sporta zāle Kārķu pagastā un 2011. gadā Vijciema pagastā, kas tika uzbūvētas ar ES ELFLA līdzfinansējumu. Valkas pagastā dzīvojošie iedzīvotāji izmanto gan Valkas pilsētā esošo sporta infrastruktūru, gan vietējo – volejbola laukumus Lugažos, Ērgemē, Kārķos, Vijciemā (kopumā 19 volejbola laukumi, t.sk. pludmales volejbola laukumi), dabīgo futbola laukumu Sēļos. Ziemas periodā Vijciemā un Ērgemē ir pieejami hokeja laukumi, kas tiek izmantoti arī kā publiskās slidotavas. Valkas pilsētā ir pieejama publiskā slidotava, kura



VALKAS NOVADS



labiekārtota ar projekta “LMT Latvijai” atbalstu, izbūvējot jaunu ūdens ņemšanas vietu. Valkas pilsētā tiek plānots izveidot jaunu BMX un mototrasī. 2014. gada jūlijā Valkas pilsētā aiz ģimnāzijas sporta halles tika atklāti 4 jauni pludmales volejbola laukumi.

Zvārtavas, Ērģemes un Valkas pagasta teritorijās nav izbūvētas sporta zāles, nav arī iedzīvotājiem pieejamas trenāžieru zāles.

Sporta dzīves organizācija lielā mērā notiek ar pašvaldības finansiālu un organizatorisku iesaisti. Sadarbībā ar Valgas (Igaunija) pašvaldību, tiek kopīgi organizēti dažādi starptautiski sporta pasākumi. Aktīvi darbojas apmēram 14 sporta klubi – basketbola, florbola, futbola, volejbola, petanka, hokeja disciplīnās.

Katru gadu novada rīkotajā pasākumā “Sporta laureāts” godina labākos sportistus, tai skaitā BJSS izglītojamos un trenerus.

3.2.6. Citas izglītības jomas un sadarbības partneri

Valkas novada dome 2015. gada 23. martā ir parakstījusi līgumu ar Vidzemes Augstskolu (ViA). Līgums paredz organizēt un veikt iedzīvotāju un novada attīstības vajadzībām atbilstošas apmācības, kursus, konsultācijas un metodisko palīdzību, nodrošinot atbilstošu mācību kvalitāti un vidi un izsniedzot mūžizglītības programmās iegūtās izglītības apliecināšanas apliecības; nodrošināt savlaicīgu informācijas apmaiņu par mūžizglītības programmās piesaistītiem resursiem; veikt kopīgu situācijas izpēti par iespējām paplašināt ViA darbību Valkā; sniegt atbalstu zinātnisko pētījumu, aptauju, studentu patstāvīgo darbu izstrādē, kā bāzi izmantojot Valkas novada domes iestādes un struktūrvienības; nodrošināt informācijas apriti un profesionālās orientācijas iespējas novada vidusskolēniem.

Valkas novada dome 2018. gada 22. februārī paraksta Pakalpojumu līgumu ar ViA par IT programmētāju skoliņas nodarbībām VJCĢ audzēkņiem Vidzemes Augstskolā. Noslēgts sadarbības līgums ar Rīgas Tehnisko universitāti. Tiek izstrādāts sadarbības modelis ar Latvijas Kultūras akadēmiju.

Valkas novadā nav profesionālās izglītības iestādes, taču ir attīstīta sadarbība ar Valgas profesionālās izglītības centru (Igaunija) (arodskolā), kur iespēja latviešu valodā apgūt kokapstrādes specialitāti. Kokapstrādes specialitātē tiek uzņemti jaunieši ar pamatzglītību, profesionālā apmācība notiek Valgā, vispārējās vidējās izglītības apguve notiek Valkas ģimnāzijā. Pašlaik apmācības ir pārtrauktas skolēnu trūkuma dēļ.





VALKAS NOVADS



Kvalificēti-pedagogi
 Moderna-vidē
 Sistemātiskums
 Praktiskas-iemaņas
 Konkurētspējīgi-absolventi
 Vispusīga-izglītība
 Sadarbība
 Materiāltehniskā-bāze

3.3. Iesaistīto pušu viedoklis par izglītības nozari Valkas novadā

Lai noskaidrotu un vispusīgāk izprastu Valkas novada izglītības jomas problēmas un izaicinājumus, Programmas izstrādes gaitā tika apzināts visu ar izglītības jautājumiem saistīto sociālo grupu viedoklis un pieredze, proti, izglītojamo vecāku viedokļi, vispārizglītojošo skolu skolotāju un vadības viedokļi, pirmsskolas izglītības iestāžu pedagogu un vadības viedokļi, kā arī Valkas novada izglītības politikas veidotāju viedokļi. Izglītības politikas mērķis, rīcības virzieni un galvenie politikas rezultāti plānoti Programmā demokrātiski integrējot visu pušu viedokļus un redzējumu.

3.3.1. Izglītojamo vecāku viedokļi

Par izglītojamo vecāku viedokļiem tika iegūti kvalitatīvi dati, kas apzināti fokusgrupu diskusijās. Vecāku pieredze un Valkas novada izglītības piedāvājuma novērtējums nav viendabīgs, jo atšķiras gan vecāku ieinteresētības pakāpe iesaistei izglītības jautājumu risināšanā, gan bērnu vecums, gan vecāku personiskā izglītības pieredze. Vecāku viedokļus iespējams grupēt pozitīvajā un negatīvajā pieredzē, kas veidojusies, izglītojot izglītojamos Valkas novada izglītības iestādēs.

Vecāku pozitīvā pieredze

Valkas novada izglītības iestāžu vecāki kopumā atzinīgi vērtē Valkas novada interešu izglītības piedāvājumu, piemēram, tiek uzskatīts, ka tiek piedāvātas plašas iespējas trenēties dažādos sporta veidos, kā arī piedalīties citos bezmaksas interešu pulciņos.

Tāpat atzinīgi tiek vērtēta vecāku iespēja iesaistīties ar skolas dzīvi saistītu jautājumu izlemšanā, norādot konkrētus jautājumus, kuru izlemšanā ņemts vērā vecāku vairākuma viedoklis.



Vecāku negatīvā pieredze

Vecāku negatīvā pieredze ir saistīta gan ar skolotāju darba kvalitāti, gan izglītības programmām, gan skolotāju savstarpējām attiecībām, gan skolotāju un skolēnu savstarpējo komunikāciju, gan skolu pārvaldības jautājumiem.

Daudz pārmetumu vecāku diskusijās tiek veltīts skolotāju darba kvalitātei, paužot konkrēti vērstu neapmierinātību ar atsevišķu mācību priekšmetu skolotājiem, kā arī, izsakot pārmetumu, ka skolotāji negatavo skolēnus olimpiādēm. Tāpat tiek izteikti vispārināti apgalvojumi, ka skolotājiem nav vīzijas un redzējuma par izglītības saturu, ka skolotāji nereti negrib un nespēj tikt galā ar saviem pienākumiem, tāpat tiek norādīts, ka skolotāji nevēlas pārmaiņas. Vecāki izsaka daudzveidīgus priekšlikumus, kā varētu attīstīt konkurenci uz skolotāju vietām, veidojot jauno skolotāju un augsti kvalificētu pedagogu piesaistes motivācijas programmas, sekmējot skolotāju profesionālo izaugsmi. Vecāki rosina, ka pašvaldībai jāattīsta skolotāju sasniegumu novērtēšanas sistēma, salīdzinot skolotāju darbu un motivējot, kā arī, publiski cildinot tos, kam ir labi rezultāti.

Vairāki vecāki pauž viedokli, ka Valkas novada vidējās izglītības piedāvājums nav konkurētspējīgs gan programmu piedāvājuma, gan pedagogu kvalifikācijas ziņā.

Būtiska negatīvās pieredzes daļa ir saistīta ar dažāda līmeņa komunikācijas problēmām novada izglītības sistēmā. Vecāki min gadījumus no savas pieredzes, kur veidojusies sarežģīta un emocionāli negatīva komunikācija starp izglītojamo un skolotāju. Tāpat tiek kritizēta neveiksmīga skolotāju savstarpējā komunikācija, norādot, ka mikroklimats skolas vidē ir nepatīkams, ka skolotāju kolektīvs ir sašķelts, kas atsaucas uz bērna motivāciju apmeklēt skolu vai pat vēlmi izvēlēties VJCG kā vidējās izglītības ieguves vietu. Tiek izteikts viedoklis arī, ka nav komunikācijas starp skolām un citiem pasākumu rīkotājiem novadā.

Kritiski vecāku komentāri tiek izteikti par skolu administratīvās vadības jautājumiem. Diskusijā tiek minētas tādas skolu vadības problēmas kā mācību stundu nenotikšana, nespēja apgūt programmu skolotāju slimības dēļ; skolu vadības nespēja risināt personāla problēmas, ļaujot turpināt darbu gadiem kritizētam vājas kvalifikācijas skolotājam. Daži vecāki uzskata, ka skolotāji un skolu vadība neuzklausa ieteikumus, bet šis viedoklis nav uzskatāms par dominējošu.

Vecāku diskusijā tiek skarti arī citi ar izglītību saistīt jautājumi, piemēram, pausts viedoklis, ka novada sākumskolu un pamatskolu bērni netiek motivēti palikt Valkā, nākt uz vidusskolu, uzskatot, ka tādejādi neveidojas pēctecība starp novada izglītības iestādēm. Daži vecāki norāda, ka novadam būtu jāgatavojas un jāatbalsta Latvijas skolas somas aktivitātes, savukārt citi uzskata, ka skolu izglītībai būtiski ir nodrošināt kvalitatīvus, drošus sporta laukumus pie skolām.

Kopumā vecāku pieredze nav uzskatāma par kontraversālu citu iesaistīto pušu skatījumam uz aktuālākajām novada izglītības problēmās, kas atvieglo tās integrāciju Programmas uzdevumos.

3.3.2. Vispārizglītojošo skolu skolotāju un vadības viedokļi

Vispārizglītojošo skolu un skolu vadības viedoklis tika pētīts, izmantojot kvantitatīvās aptaujas metodi. Aptauju īstenoja LKA Zinātniskās pētniecības centrs pēc Valkas novada pašvaldības pasūtījuma. Aptauja (kopā 16 jautājumi, daļēji strukturēta anketa) tika



VALKAS NOVADS

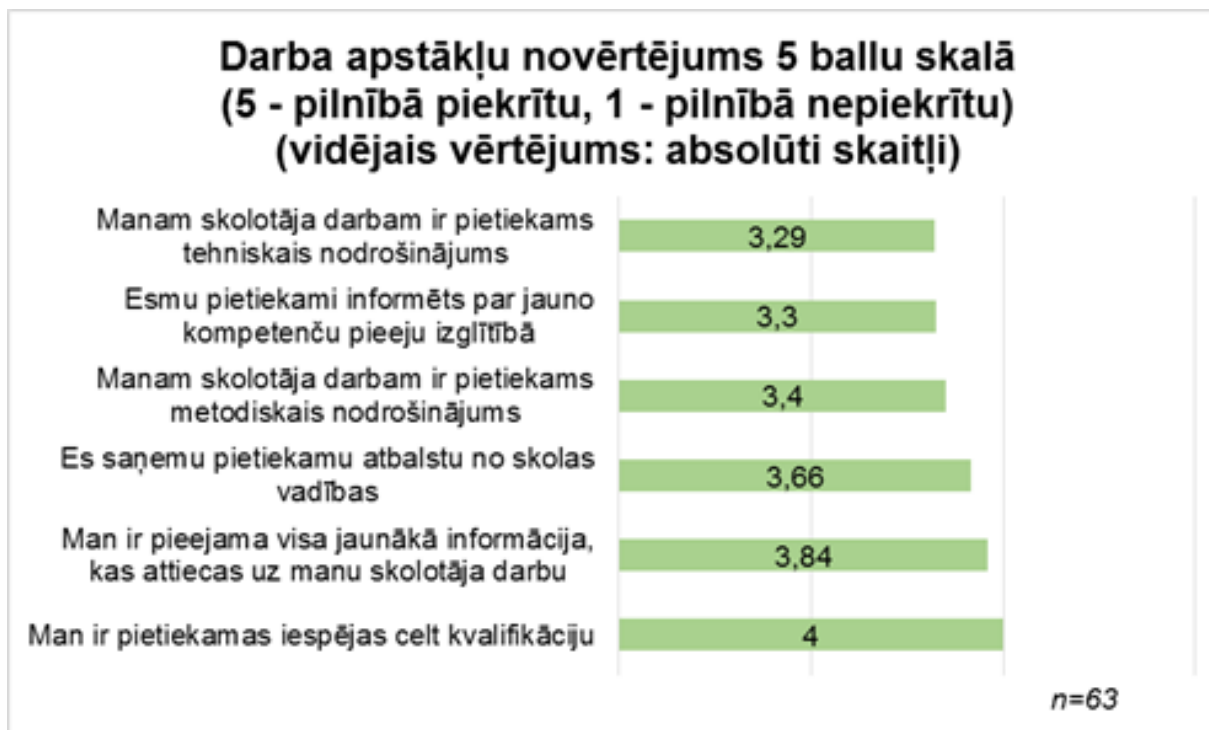


Īstenota elektroniski, izmantojot rīku *webresearch*, izsūtīt elektroniski respondentiem personīgu uzaicinājumu piedalīties tajā. Tā norisinājās 2017. gada oktobrī-novembrī. Uzaicinājums tika izsūtīts uz Valkas novada vispārīgā izglītības skolu skolotāju un vadības e-pastiem (98 e-pasti). Atbildes sniedza 63 skolotāji. Aptaujā pedagogi sniedza savu vērtējumu par dažādiem pedagoga darba apstākļiem Valkas novadā, norādīja galvenās pedagoga darba problēmas, formulēja savus priekšstatus par labas skolas būtiskākajām iezīmēm un norādīja uz skolā nepieciešamajām izmaiņām, kā arī sniedza vērtējumu, cik liels atbalsts tiem būtu nepieciešams dažādās jomās. Tāpat pedagogi novērtēja dažāda līmeņa sadarbības iespējas, savu atvērtību pārmaiņām un inovācijām, kā arī dažāda līmeņa izglītības politikas atbilstību viņu interesēm.





Vispārizglītojošo skolu pedagogu darba apstākļu pašnovērtējums



13. attēls. Valkas novada vispārizglītojošo skolu pedagogu darba apstākļu novērtējums



VALKAS NOVADS



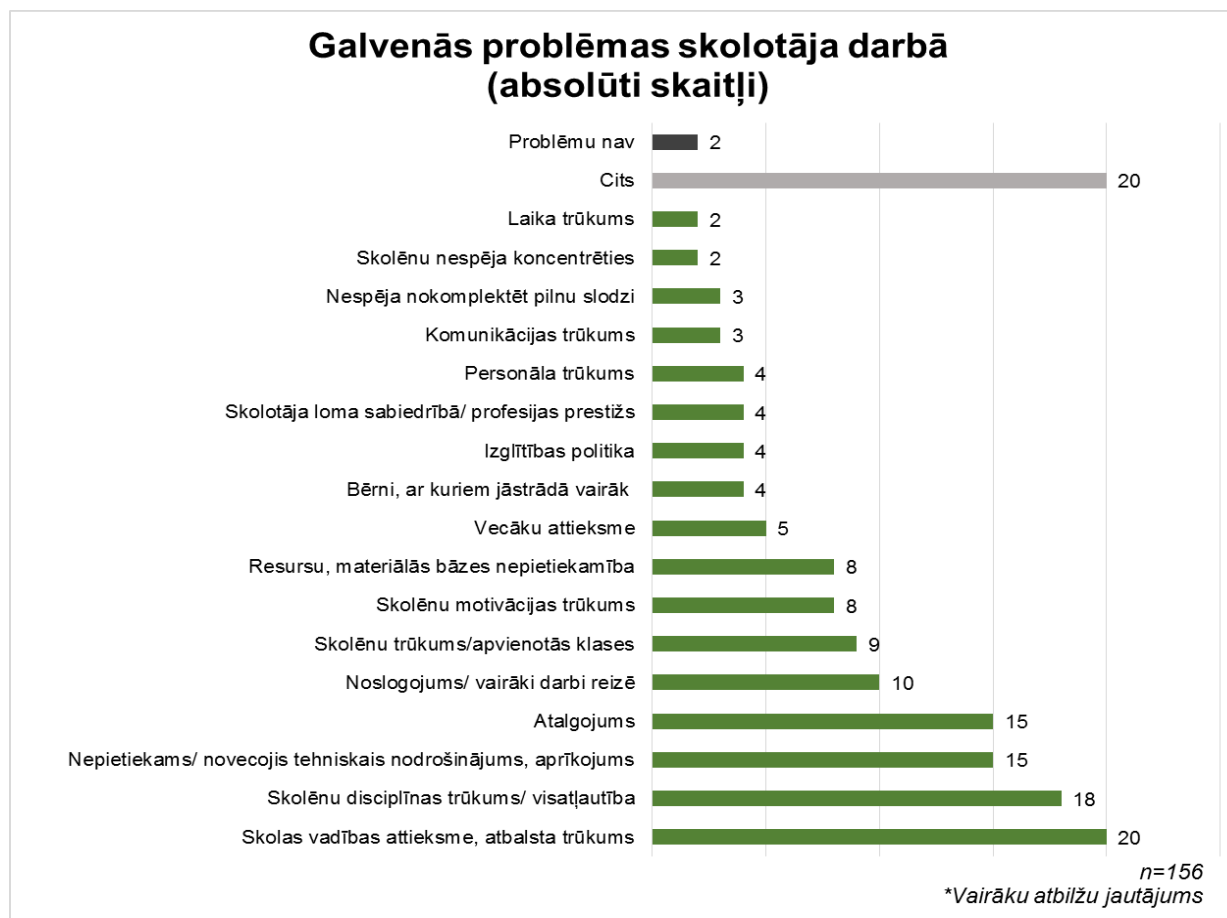
Aptaujātie pedagogi kopumā apliecināja pietiekami augstu darba apstākļu novērtējumu, vislabāk novērtējot (vidējais vērtējums 4) *iespējas celt savu kvalifikāciju*, kā arī (vidējais vērtējums 3,84) iespējas piekļūt *visai jaunākajai informācijai, kas attiecas uz skolotāja darbu*. Viszemāk (vidējais vērtējums 3,29) vērtēta tehniskā nodrošinājuma pietiekamība. Tehniskā nodrošinājuma problemātika tika bieži minēta arī atbildēs uz citiem jautājumiem, tostarp par galvenajām problēmām skolotāja darbā, saistībā ar labas skolas raksturīgām iezīmēm un par nepieciešamajām izmaiņām skolā tuvāko gadu laikā.

Jaunas-programmas **Kvalificēti-pedagogi**
Tālākizglītība **Infrastruktūra**
Atalgojums **Vide Projekti**



Galvenās Valkas novada pedagoga darba problēmas

Skolotāji aptaujā norādīja katrs vairākas problēmas, kopā norādot 156 aspektus. Kā galvenā problēma tika norādīta *skolas vadības attieksme un atbalsta trūkums* (minēts 20 reizes), taču otrā visbiežāk minētā problēma bija *skolēnu disciplīnas trūkums* (minēta 18 reizes). 15 reizes minētas tādas problēmas kā *nepietiekams/ novecojis tehniskais aprīkojums* un *atalgojums*. Visas atbildes un to grupējums tematiski redzams attēlā.



14. attēls. Galvenās problēmas skolotāja darbā Valkas novada vispārīgizglītojošās skolās.



VALKAS NOVADS



Priekšstati par labas skolas būtiskākajām iezīmēm

Lai noskaidrotu pedagogu vīziju par skolas vides attīstību, skolotājiem tika lūgts ierakstīt, kādas, viņuprāt, ir labas skolas raksturīgākās iezīmes. Apkopojot atbildes tematiskās grupās, kā trīs galvenie aspekti tikai norādīti:

1. Saliedēts kolektīvs, labas attiecības, sadarbība, uzticēšanās (24 reizes);
2. Pozitīva vadības attieksme un tās atbalsts skolotājiem; direktors ir līderis (18 reizes);
3. (Mūsdienīgas) materiālās un tehniskās bāzes nodrošinājums (16 reizes).

Kā būtiski tika minēti arī tādi aspekti kā *kopīga virzība uz mērķi, spējīgi skolotāji, pozitīvi un zinoši skolēni, pozitīva mācību un darba vide.*

Skolā nepieciešamās izmaiņas

Runājot par nepieciešamajām izmaiņām respondenta pārstāvētajā skolā, visbiežāk tika minēta skolas vadības attieksme, mazliet retāk minēti tādi aspekti kā tehniskā un telpu nodrošinājuma uzlabošana un izmaiņas izglītojamo sastāvā. Runājot par izmaiņām visās novada skolās, tika minēti aspekti izvērtēt daudzo lauku skolu likteni, veikt izmaiņas izglītojamo skaitā un klašu sistēmā un veikt reorganizāciju.

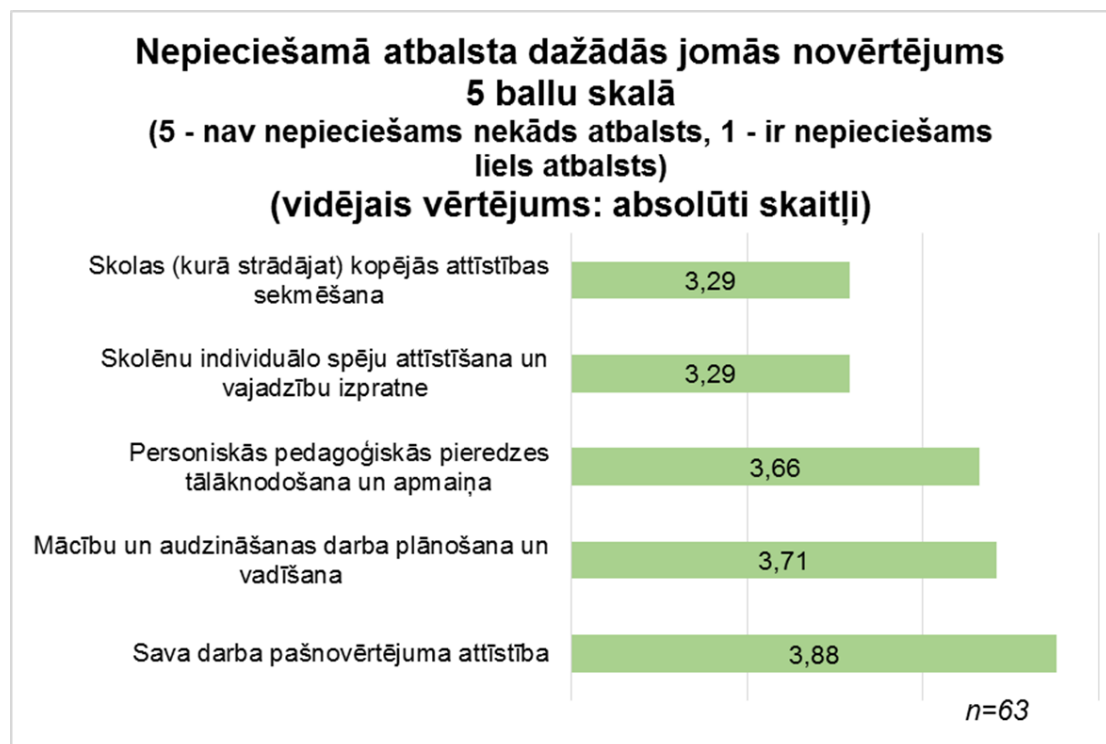
Atbalsta-personāls

Infrastruktūra
Novērtēšana
Materialtehniskā-bāze
Pedagogu-motivācija
Komunikācija
Problemu-risinājumi
Atbalsta-mehānismi
Droša-vide
Informācijas-tehnoloģijas
Pēctecība



Atbalsta nepieciešamība

Skolotāji aptaujā sniedza vērtējumu, cik liels atbalsts tiem būtu nepieciešams dažādās jomās. Skolotāji uzskata, ka viszemāko atbalstu saņem *skolas kopējās attīstības sekmēšanai un izglītojamo individuālo spēju attīstīšanai un vajadzību izpratnei*, kas saskan ar iepriekš minēto saistībā ar problēmām ar izglītojamo uzvedību un klases apjomu, izglītojamo sastāvu. Šajos aspektos skolotājiem nepieciešams papildus atbalsts. Vispozitīvāk novērtēts atbalsts *sava darba pašnovērtējuma attīstībai* (3,88), kas liecina, ka skolotājiem nav nepieciešams liels atbalsts savas darbības uzlabošanā.

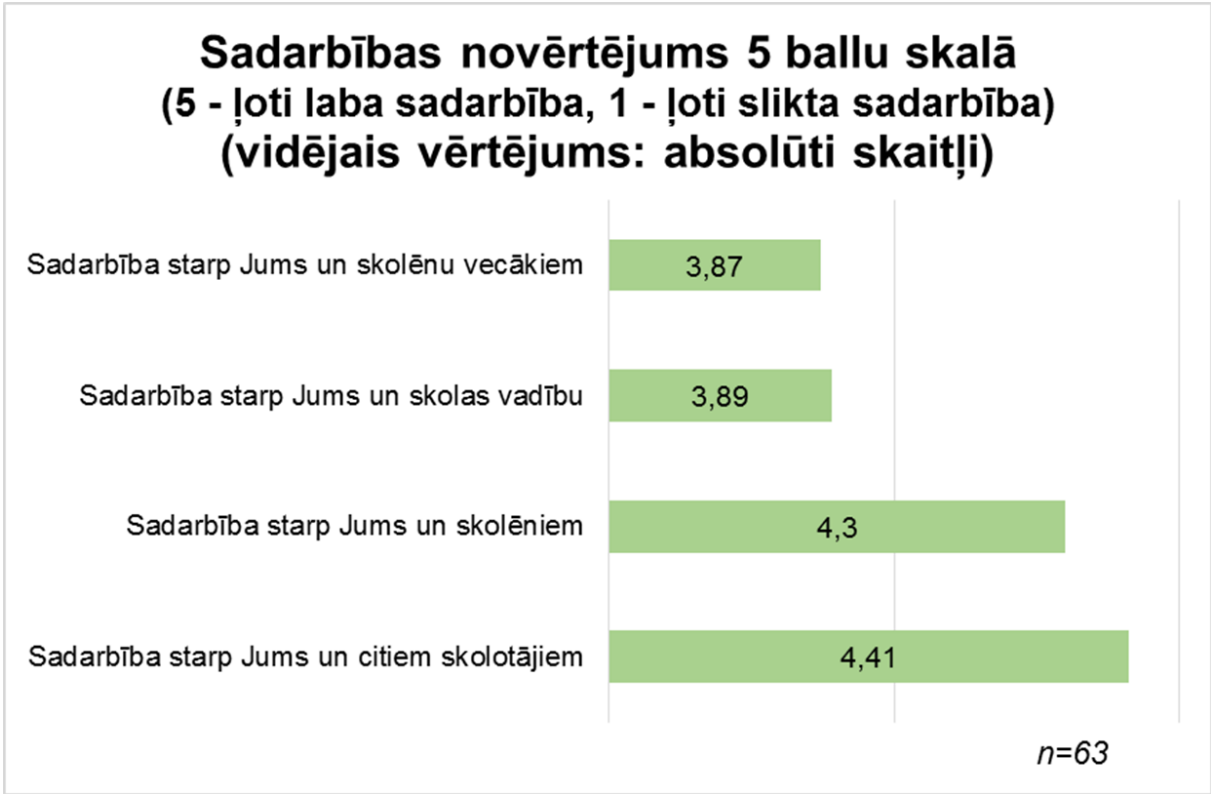


15. attēls. Valkas novada vispārizglītojošo skolu pedagogu novērtējums par nepieciešamo atbalstu dažādās jomās



Sadarbības iespēju novērtējums

Sadarbību starp sevi un citām iesaistītajām pusēm skolotāji vērtē salīdzinoši augstu – nevienam no aspektiem nav dots mazāks vidējais vērtējums par 3,5. Vispozitīvāk respondenti vērtē savu sadarbību ar citiem skolotājiem, bet salīdzinoši viszemāk – sadarbību ar izglītojamo vecākiem.



16. attēls. Valkas novada vispārīzglītojošo skolu pedagogu sadarbības novērtējums



Atvērtība pārmaiņām un inovācijām

Novērtējot attieksmi pret dažādiem jauninājumiem un inovācijām, 62% skolotāju sliecās drīzāk pārmaiņas vērtēt pozitīvi nekā negatīvi. Respondenti mazākumā pārmaiņas vērtē negatīvi. 14% bijis grūti sniegt viedokli šajā jautājumā.

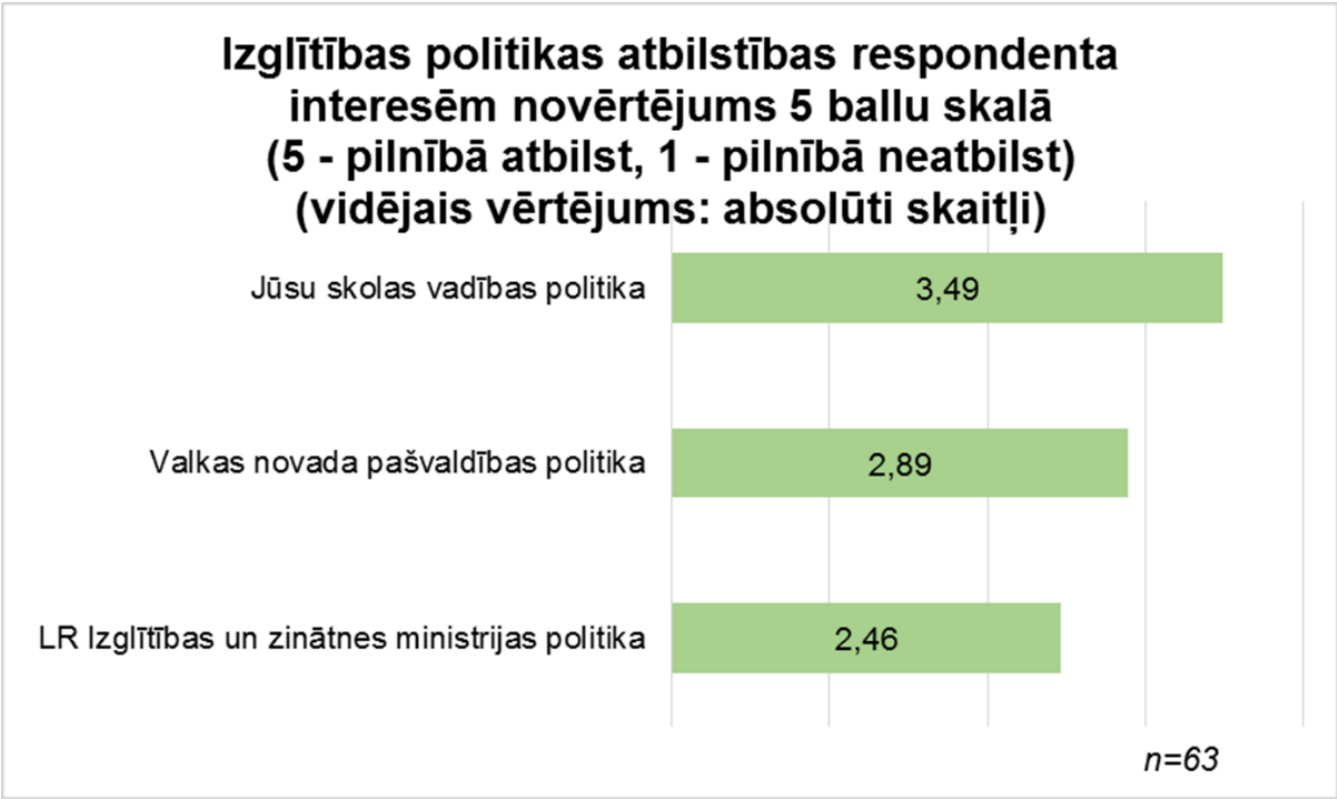


17. attēls. Valkas vispārīgglītojošo skolu pedagogu attieksme pret dažādiem jauninājumiem



Izglītības politikas atbilstību Valkas novada pedagogu interesēm

Skolotāji novērtēja dažāda līmeņa politikas atbilstību viņu interesēm. Kā visvairāk atbilstošo savām interesēm skolotāji novērtēja savas skolas politiku, taču kā vismazāk atbilstošo – Izglītības un zinātnes ministrijas īstenoto politiku.



18. attēls. Valkas vispārīzglītojošo skolu pedagogu vērtējums par izglītības politikas atbilstību respondenta interesēm



VALKAS NOVADS



Skolotāju skatījums uz savu profesionālo darbību atklāj vairākas problēmas, kuru risināšanai Programmā tiks paredzēti konkrēti uzdevumi un pasākumi, jo īpaši ar skolu vides iekšējo komunikāciju un skolu pārvaldības, izglītojamo individuālajiem sasniegumiem, skolu tehnisko nodrošinājumu saistītiem jautājumiem.





3.3.3. Pirmsskolas izglītības iestāžu pedagogu un vadības viedokļi

Valkas novada pirmsskolas izglītības iestāžu pedagogu un vadības aptauju īstenoja LKA Zinātniskās pētniecības centrs pēc Valkas novada pašvaldības pasūtījuma. Aptauja (kopā 16 jautājumi, daļēji strukturēta anketa) tika īstenota elektroniski, izmantojot rīku *webresearch*, izsūtīt elektroniski respondentiem personīgu uzaicinājumu piedalīties tajā. Tā norisinājās 2018. gada martā. Uzaicinājums tika izsūtīts uz 32 pieejamiem e-pastiem, taču tika saņemtas 23 pabeigtas atbildes (n=23). Tādēļ atbildes tiks atspoguļotas nevis procentuālā sadalījumā, bet veselos skaitļos.

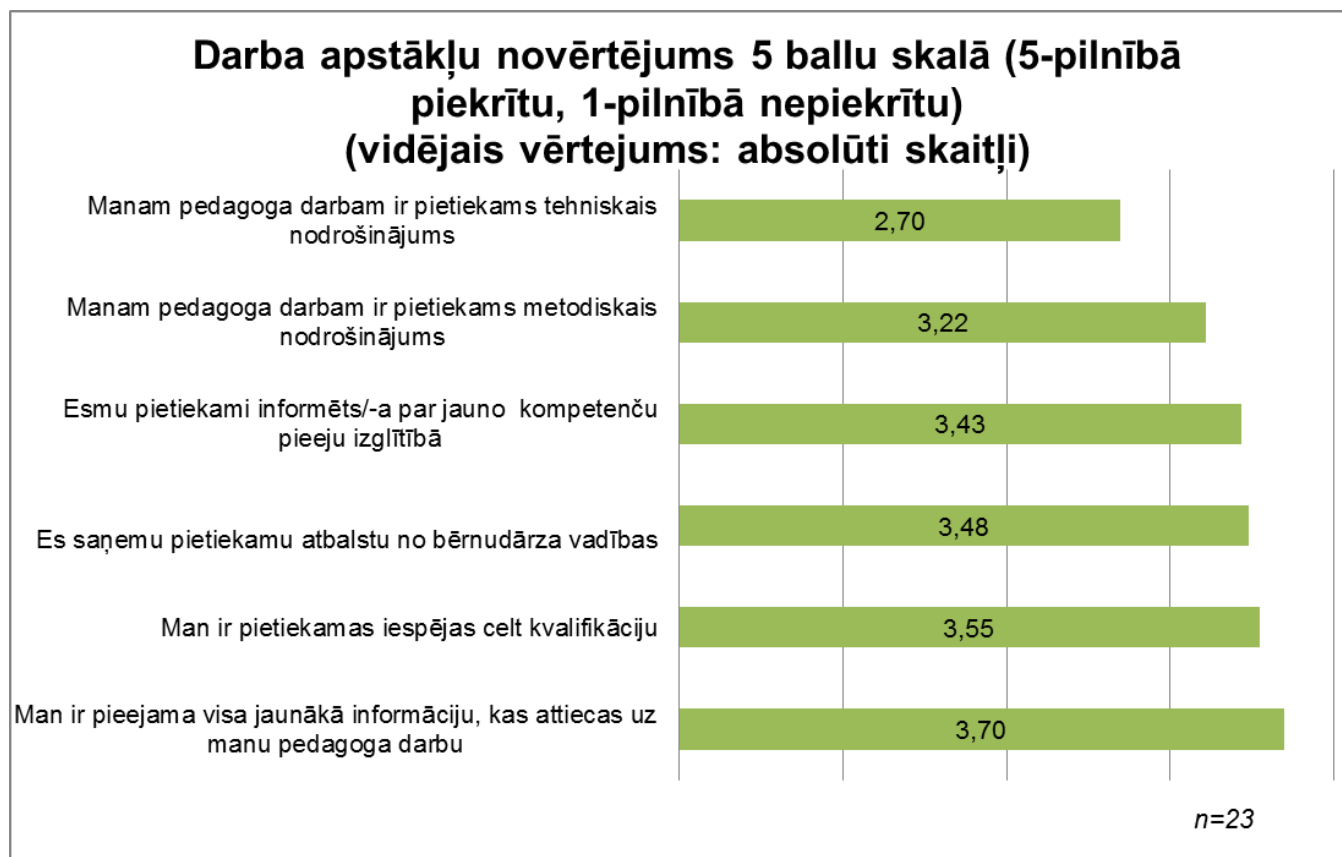
Pirmsskolas pedagogu viedokļi tika iegūti par sekojošiem jautājumiem: par dažādiem pirmsskolas pedagoga darba apstākļiem Valkas novadā, galvenajām pirmsskolas pedagoga darba problēmām, labas pirmsskolas izglītības iestādes būtiskākajām iezīmēm un tajā nepieciešamajām izmaiņām, kā arī par nepieciešamo atbalstu dažādās profesionālās darbības jomās. Tāpat pirmsskolas iestāžu pedagogi novērtēja dažāda līmeņa sadarbības iespējas, savu atvērtību pārmaiņām un inovācijām, kā arī dažāda līmeņa izglītības politikas atbilstību viņu interesēm.





Darba apstākļu novērtējums

Pirmsskolas pedagogiem tika lūgts novērtēt dažādus ar darba apstākļiem saistītus aspektus. Visvairāk respondentu atzina, ka tiem *ir pieejama visa jaunākā informācija, kas attiecas uz pedagoga darbu*, bet vissliktāk (vidējais vērtējums 2,70) vērtēts *darbam nepieciešamais tehniskais nodrošinājums*.



19. attēls. Valkas novada PII pedagoga darba apstākļu novērtējums



Galvenās pirmsskolas pedagoga darba problēmas

Respondenti arī identificēja galvenās problēmas savā darbā. 3 respondenti norādīja, ka problēmu nav, taču pārējie norādīja katrs pat vairākas problēmas, kopā norādot 43 aspektus. 8 reizes (visbiežāk) minēts *atalgojums*, 7 reizes minēta *vadības attieksme*, bet 6 reizes – *materiālās bāzes trūkums*. 4 reizes minēti *audzēkņu skaits grupā* un *problēmas ar slodzi*. 3 reizes minēta *apkārtējā vide* un *finansējums metodiskajiem materiāliem*, bet 2 reizes *noslogotība*. 6 reizes minēts arī kāds cits aspekts.

Priekšstati par labas pirmsskolas izglītības iestādes būtiskākajām iezīmēm

Respondentiem tika lūgts ierakstīt, kādas, viņuprāt, ir labas pirmsskolas izglītības iestādes raksturīgākās iezīmes. 20 respondenti bija ierakstījuši atbildi, visbiežāk minot vairākus aspektus. Visvairāk minētie labas izglītības iestādes aspekti ir: *saliedēts / satiecīgs kolektīvs*, *atbalstu sniedoša administrācija / vadība*, *veiksmīga sadarbība ar vecākiem*, *droša / radoša / atbalstoša vide*, *zinātkāri izglītojamie*, *mūsdienīga materiāli tehniskā bāze*.

Pirmsskolas izglītības iestādēs nepieciešamās izmaiņas

Runājot par nepieciešamajām izmaiņām respondenta pārstāvētajā pirmsskolas izglītības iestādē, tika minēti dažādi aspekti. Skatīt 12. tabulu.

12. tabula. Valkas novada PII nepieciešamās izmaiņas

Telpu paplašinājums (minēts 5 reizes)
Atbilstošs atalgojums, darba slodze (minēts 4 reizes)
Vadības maiņa (minēts 3 reizes)
Telpu remonts (minēts 3 reizes)
Labiekārtošanas darbi (minēts 3 reizes)
Lielākas iespējas apmeklēt kvalifikācijas kursu (minēts 2 reizes)
Pašvaldības lielāka atbalstoša ieinteresētība
Nomainīt metodiķi
Jāpilnveido materiālā bāze
Samazināt izglītojamo skaitu grupās
Strādāt pēc jaunākām metodēm

Runājot par izmaiņām visās novada pirmsskolas izglītības iestādēs, tika minēti dažādi aspekti. Skatīt 13. tabulu.

**13. tabula. Nepieciešamās izmaiņas Valkas novada PII**

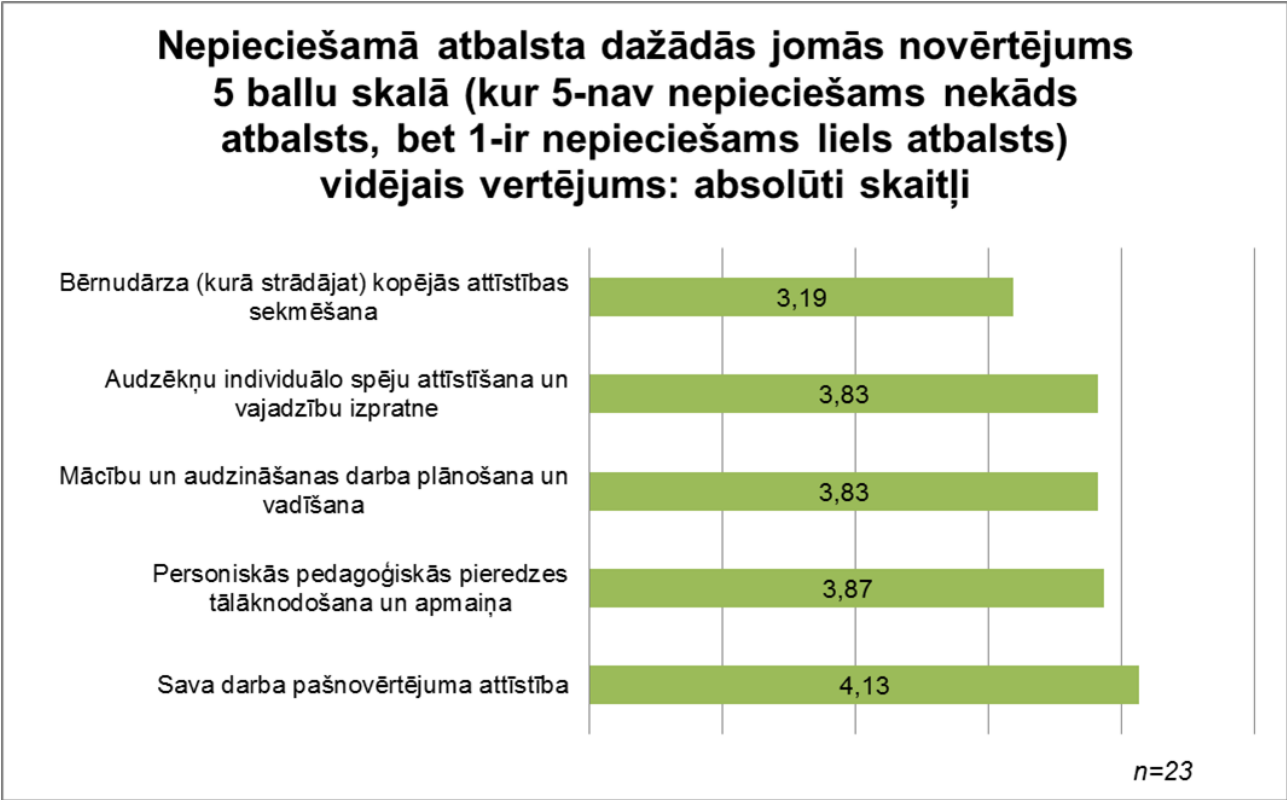
Jāveic vadības rotācija, pedagogu motivējošie un atbalsta pasākumi.
Lai maksātu pilnu slodzi nevis 0.8, un alga būtu lielāka atbilstoši valsts norādītajai.
Lielāku finansiālu atbalstu, ieinteresētību PII pastāvēšanā. Maksāt pilnu algu pedagogiem, saliekot darba stundas tā, lai cilvēki jūtas vajadzīgi nevis kā darba instrumenti.
Mazāks izglītojamo skaits grupās, jo zaudētāji ir izglītojamie.
Nodrošināt pilnu slodzi katram pedagogam, piedāvāt vairāk kursus un kaut daļēji tos apmaksāt, ja tie notiek citā novadā.
Pedagoga pašvērtējums, kas tiek iesniegts Domē, neradot iespēju vadībai ar to iepazīties, jo par nepatīkamiem komentāriem pašvērtējumā, kas skar vadītāju, notiek izrēķināšanās ar darbinieku – bosings.
Priekšlaicīga palaišana pensijā.
Vienoties par sadarbību un to realizēt.





Atbalsta nepieciešamība

Pirmsskolas pedagogi sniedza vērtējumu, cik liels atbalsts tiem būtu nepieciešams dažādās jomās. Vērtējumus sniedza 5 ballu skalā, kur 1 – nepieciešams ļoti liels atbalsts, bet 5 – nav nepieciešams nekāds atbalsts. Visvairāk atbalsts nepieciešams *bērnudārza kopējās attīstības sekmēšanai un izglītojamo individuālo spēju attīstīšanai un vajadzību izpratnei*, kā arī *mācību un audzināšanas darba plānošanai un vadīšanai*. Šajos aspektos skolotājiem nepieciešams papildus atbalsts. Vispozitīvāk novērtēta joma *sava darba pašnovērtējuma attīstība* (4,13), kas liecina, ka pedagogiem nav nepieciešams liels atbalsts savas darbības uzlabošanā.

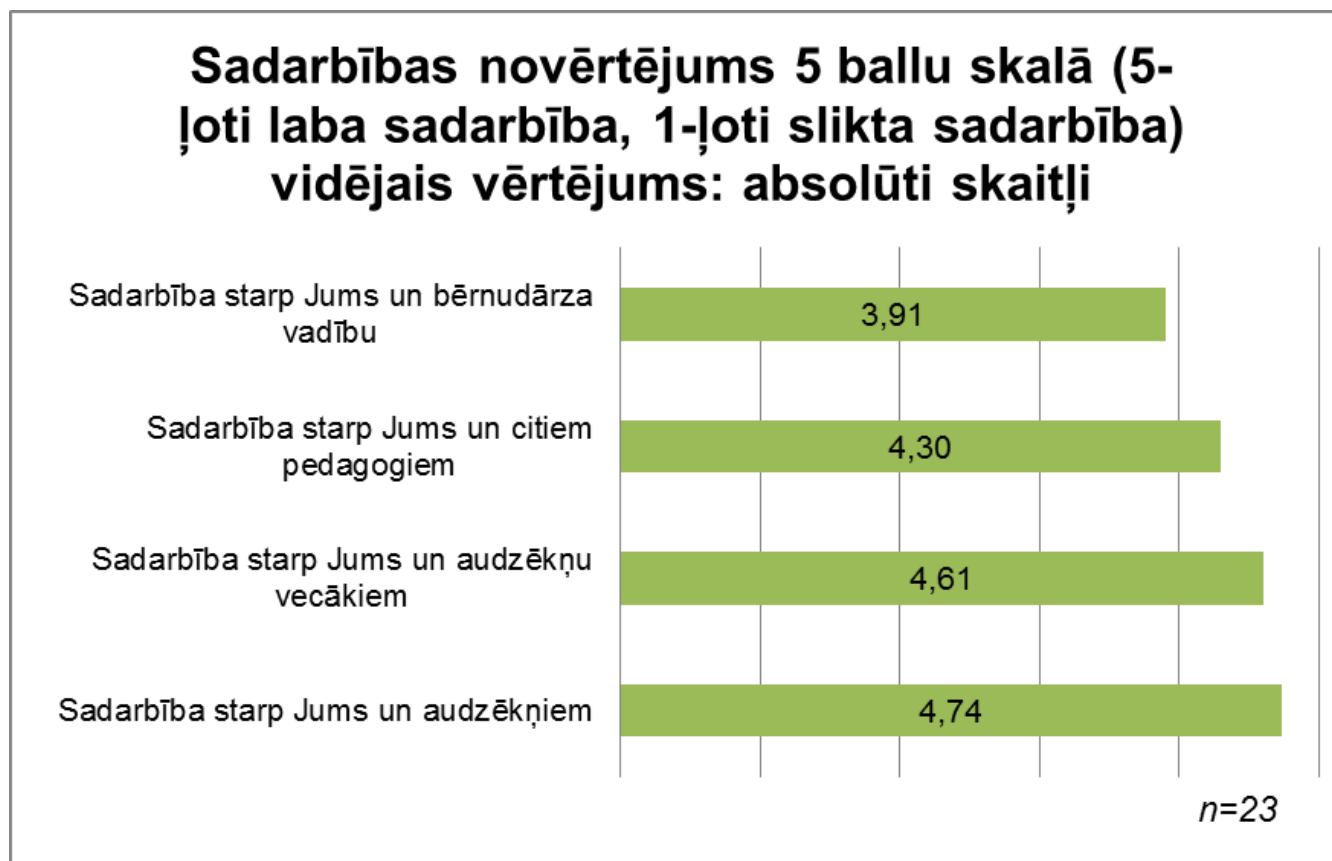


20. attēls. Valkas novada PII pedagogu novērtējums par nepieciešamo atbalstu dažādās jomās



Sadarbības iespēju novērtējums

Sadarbību starp sevi un citām iesaistītajām pusēm skolotāji vērtē salīdzinoši augstu – nevienam no aspektiem nav dots mazāks vidējais vērtējums par 3,5. Vispozitīvāk respondenti vērtē savu sadarbību ar izglītojamiem, bet salīdzinoši viszemāk – sadarbību ar PII vadību.

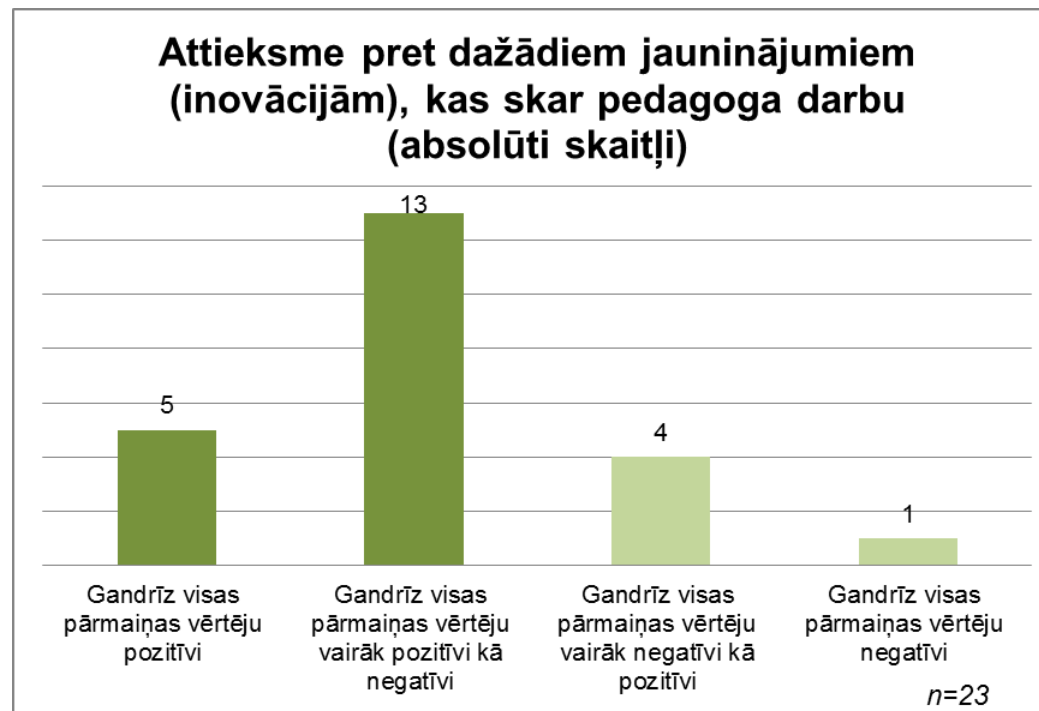


21. attēls. Valkas novada PII pedagogu sadarbības novērtējums



Atvērtība pārmaiņām un inovācijām

Novērtējot attieksmi pret dažādiem jauninājumiem un inovācijām, kopā 18 respondenti sliecās pārmaiņas vērtēt drīzāk pozitīvi nekā negatīvi. Respondenti mazākumā pārmaiņas vērtē negatīvi.



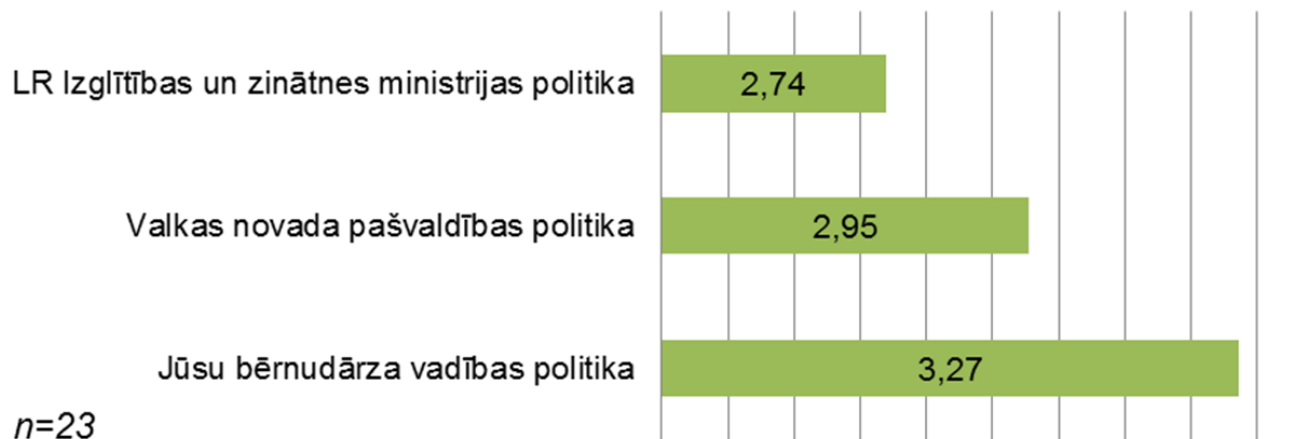
22. attēls. Valkas novada PII pedagogu attieksme pret dažādiem jauninājumiem

Izglītības politikas atbilstība Valkas novada pirmsskolas pedagogu interesēm

Respondenti novērtēja dažāda līmeņa politikas atbilstību viņu interesēm. Kopumā visu līmeņu politika būtu vērtējama kā drīzāk neatbilstoša respondentu interesēm. Kā visvairāk atbilstošo savām interesēm pedagogi novērtēja sava PII politiku, taču kā vismazāk atbilstošo – Izglītības un zinātnes ministrijas īstenoto politiku.



**Izglītības politikas atbilstības respondenta interesēm novērtējums 5 ballu skalā (5-pilnībā atbilst, 1-pilnībā neatbilst)
vidējais vērtējums: absolūti skaitļi**



23. attēls. Valkas novada PII pedagogu vērtējums par izglītības politikas atbilstību respondenta interesēm

Kopumā pirmsskolas izglītības iestāžu pedagogu viedokļi ir pietuvināti vispārējās izglītības pedagogu vērtējumiem, kaut nedaudz kritiskāk noskaņoti pret ārējiem darbības nosacījumiem, bet pozitīvāk pret iekšējiem.



VALKAS NOVADS



3.4. Valkas novada izglītības nozares pārvaldība

3.4.1. Organizatoriskais modelis

Pašvaldības iedzīvotāju pārstāvību nodrošina to ievēlēts pašvaldības lēmējorgāns – novada dome, kas pieņem lēmumus; nosaka pašvaldības institucionālo struktūru; lemj par autonomo funkciju un brīvprātīgo iniciatīvu īstenošanu un par kārtību, kādā nodrošina pašvaldībai deleģēto valsts pārvaldes funkciju un pārvaldes uzdevumu izpildi; izstrādā un izpilda pašvaldības budžetu. Pašvaldības dome atbilstoši kompetencei ir atbildīga par pašvaldības institūciju tiesisku darbību un finanšu līdzekļu izlietojumu. Dome sastāv no 15 deputātiem. Izglītības, kultūras un sporta komiteja sastāv no septiņiem deputātiem, tās uzdevums ir sagatavot jautājumu izskatīšanu domes sēdēs.

Valkas novada domes darbību un tās pieņemto lēmumu izpildi nodrošina administrācija. Izpilddirektora tiešā pakļautībā ir Izglītības, kultūras, sporta un jaunatnes nodaļa (turpmāk IKSJ nodaļa), kas īsteno valsts un pašvaldību politiku Valkas novadā izglītības, kultūras un sporta nozarē un darbā ar jaunatni, veic pašvaldības kompetencē esošos izglītības, kultūras, sporta un jaunatnes lietu organizatoriskos jautājumus²¹. IKSJ nodaļas vadītājam ir pakļauts Izglītības un kultūras daļas vadītājs, kura pakļautībā darbojas izglītības speciālists un masu pasākumu organizators. Tāpat IKSJ vadītājam pakļauts Sporta un jaunatnes lietu daļas vadītājs, kura pakļautībā darbojas sporta organizatori pagastos un viens pilsētā, stadions un šautuve Valkā. IKSJ nodaļas sastāvā darbojas arī Multifunkcionālais jaunatnes iniciatīvu centrs, kas ir viens no pašvaldības darba ar jaunatni īstenošanas instrumentiem.

IKSJ nodaļa sadarbojas ar Grāmatvedības un finanšu nodaļu, ar Personāla nodaļu, ar Attīstības un plānošanas nodaļu, pēc nepieciešamības ar Sociālo dienestu vai Bāriņtiesu u.c. iestādēm vai domes struktūrvienībām. Tāpat tā sadarbojas ar pagastu pārvaldēm un izglītības iestādēm, un ar profesionālās ievirzes izglītības iestādēm un interešu izglītības centru, kas ir pakļauti izpildītajam. Ērgemes pagastā atrodas (tuvākā laikā tiks pārcelts uz Valkas pilsētu) Valkas novada "Ģimenes atbalsta centrs "Saulīte" – pašvaldības ilgstošās sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcija bāreņiem un bez vecāku gādības palikušajiem bērniem, daļa no šīs institūcijas izglītojamiem mācās Valkas novada izglītības iestādēs.

IKSJ nodaļas galvenās funkcijas ir pašvaldības politikas un lēmumu izglītības, kultūras, sporta un jaunatnes lietās ieviešana, nodrošināšana, pārraudzība, atbalsts un kontrole, kā arī Valkas novadā dzīvojošo izglītojamo izglītības nodrošināšana un profesionālas ievirzes un interešu izglītības pieejamības nodrošināšana. IKSJ nodaļa vada un pārrauga novada izglītības, kultūras un sporta iestāžu darbu.²² Atzinīgi jāvērtē izglītības, kultūras, sporta un jaunatnes jomu savstarpējā integrācija Valkas pašvaldībā.

²¹ Izglītības, kultūras, sporta un jaunatnes nodaļas nolikums. Valkas novada dome, 2014.g. 27.februārī, nolikums nr.4. Pieejams: <http://www.valka.lv/lv/valkas-novads-1/pasvaldiba-1/dokumenti/nolikumi>. Skatīts 12.09.2016.

²² Izglītības, kultūras, sporta un jaunatnes nodaļas nolikums. Valkas novada dome, 2014.g. 27.februārī, nolikums nr.4. Pieejams: <http://www.valka.lv/lv/valkas-novads-1/pasvaldiba-1/dokumenti/nolikumi>. Skatīts 12.02.2018.



VALKAS NOVADS



3.4.2. Finansējums

Galvenie finanšu resursi izglītības nozarei Valkas novadā ir:

- Pašvaldības budžets;
- Valsts budžets;
- Valsts mērķdotācijas;
- Kredītīdzekļi izglītības objektu rekonstrukcijai;
- Starptautisku fondu, tajā skaitā Eiropas Savienības fondu finansējums.

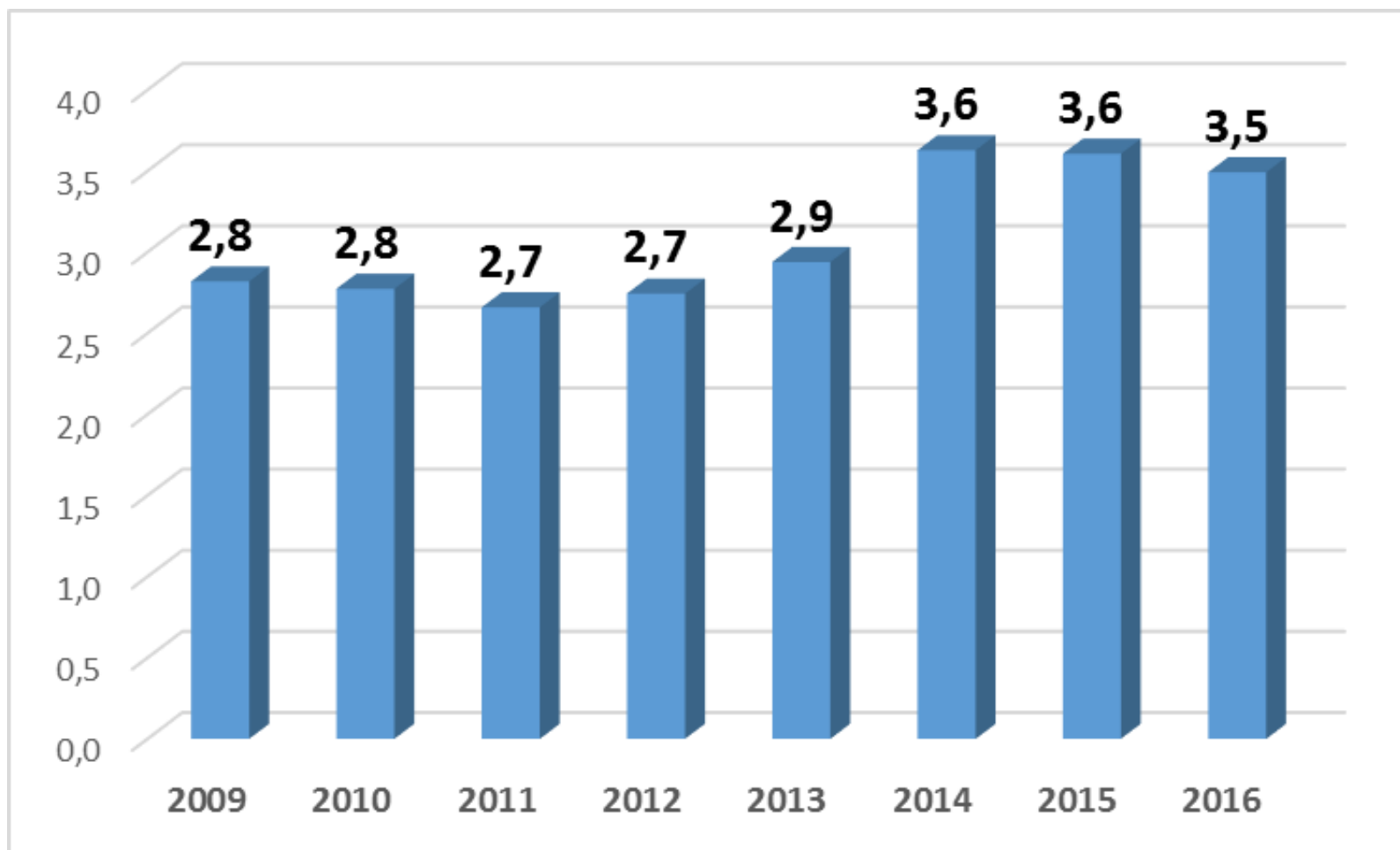
Visnozīmīgākais finanšu avots ir pašvaldības budžets, kas kopš ekonomiskās krīzes 2009. gadā ir būtiski samazinājies, bet pēc tam pakāpeniski pieaudzis (skatīt 24. attēlu). Tomēr skolēnu skaits vispārizglītojošās skolās Valkas novadā ir konsekventi samazinājies (skatīt 25. attēlu). Uzmanība jāpievērš faktam, ka pirmsskolas izglītības iestādēs vai grupās audzēkņu skaits pēdējos gados nav samazinājies vienlīdz proporcionāli, kas, iespējams, norāda uz to, ka, uzsākot skolas gaitas vai, kā dati liecina, galvenokārt pamatskolas posmā, vecāki izvēlas skolas ārpus Valkas novada. Par to liecina arī arvien pieaugoši pašvaldības maksājumi citām pašvaldībām par izglītības pakalpojumu sniegšanu Valkas novadā deklarētajiem izglītojamiem (skatīt 27. attēlu).

Lai arī ir veiktas skolu reformas (pamatskolas reorganizētas par sākumskolām, apvienota Valkas pamatskola un Valkas ģimnāzija), tomēr izglītojamo skaits būtiski nav mainījies. Līdz ar to izmaksas par vienu izglītojamo, lai arī ir svārstīgas, tomēr ar tendenci pieaugt (skatīt 26. attēlu). Salīdzinot ar tuvākajām pašvaldībām (Strenču novadu un Smiltenes novadu – skatīt 28. attēlu), var redzēt, ka izdevumi izglītībai pret 1 iedzīvotāju ir ļoti atšķirīgi, tas acīmredzot ir atkarīgs ne tik daudz no iedzīvotāju skaita vai citiem sociāli-demogrāfiskiem un ekonomiskiem rādītājiem, bet gan no skolu tīkla, ko veido dažādi faktori, tai skaitā ģeogrāfiskais novada izvietojums un nepieciešamība nodrošināt pirmsskolēniem un sākumskolēniem izglītības iespējas iespējami tuvu dzīvesvietai, kā arī no ieguldījumiem infrastruktūras uzlabošanā. Bieži apsvērums par labu skolu tīkla saglabāšanai ir izglītības iestādes loma kā sabiedriskam centram. Piemēram, procentuāli Smiltenes novads tērē apmēram 50% no pamatbudžeta izdevumiem tieši izglītības nozarei, savukārt Valkas novads – apmēram 30%.

Tālāks skolu skaita samazinājums Valkas novadā var radīt divus blakus efektus: palielināsies attālums, kas pirmsskolas un sākumskolas izglītojamiem būs jāmēr līdz skolai, kā arī pieaugs izglītojamo, kas izvēlas izglītības iestādes citos novados, skaits.

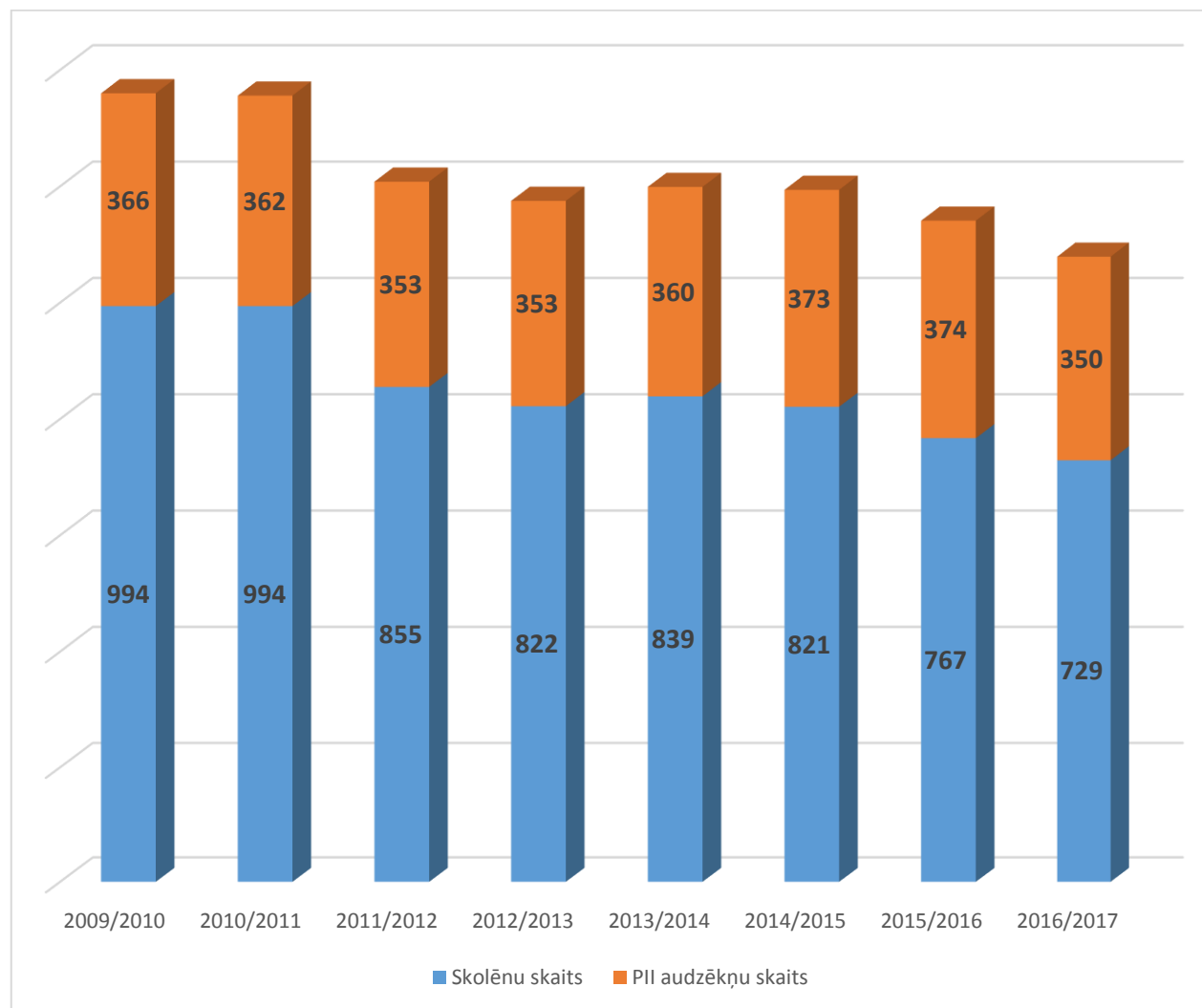


VALKAS NOVADS



24. attēls. Valkas novada domes pamatbudžeta izdevumu pēc funkciju kategorijām (izglītība) izpilde 2009.-2016. gadam, EUR (miljoni)

Avots: Valkas novada pašvaldības gada publiskie pārskati.

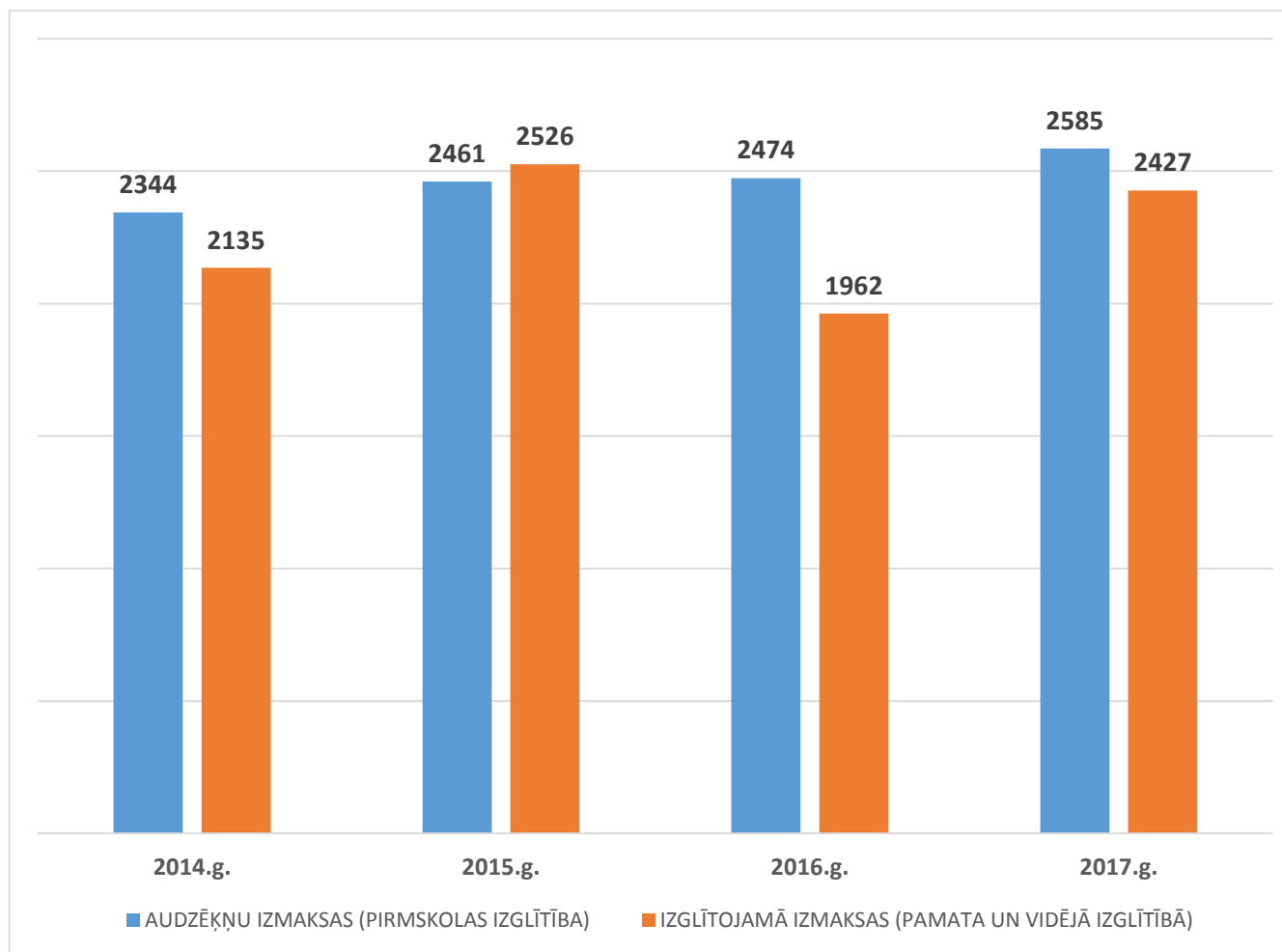


25. attēls. Skolēnu un pirmsskolas iestāžu audzēkņu skaits, 2009./2010./-2016./2017. mācību gadā Valkas novadā

Avots: Valkas novada pašvaldības gada publiskie pārskati.



VALKAS NOVADS

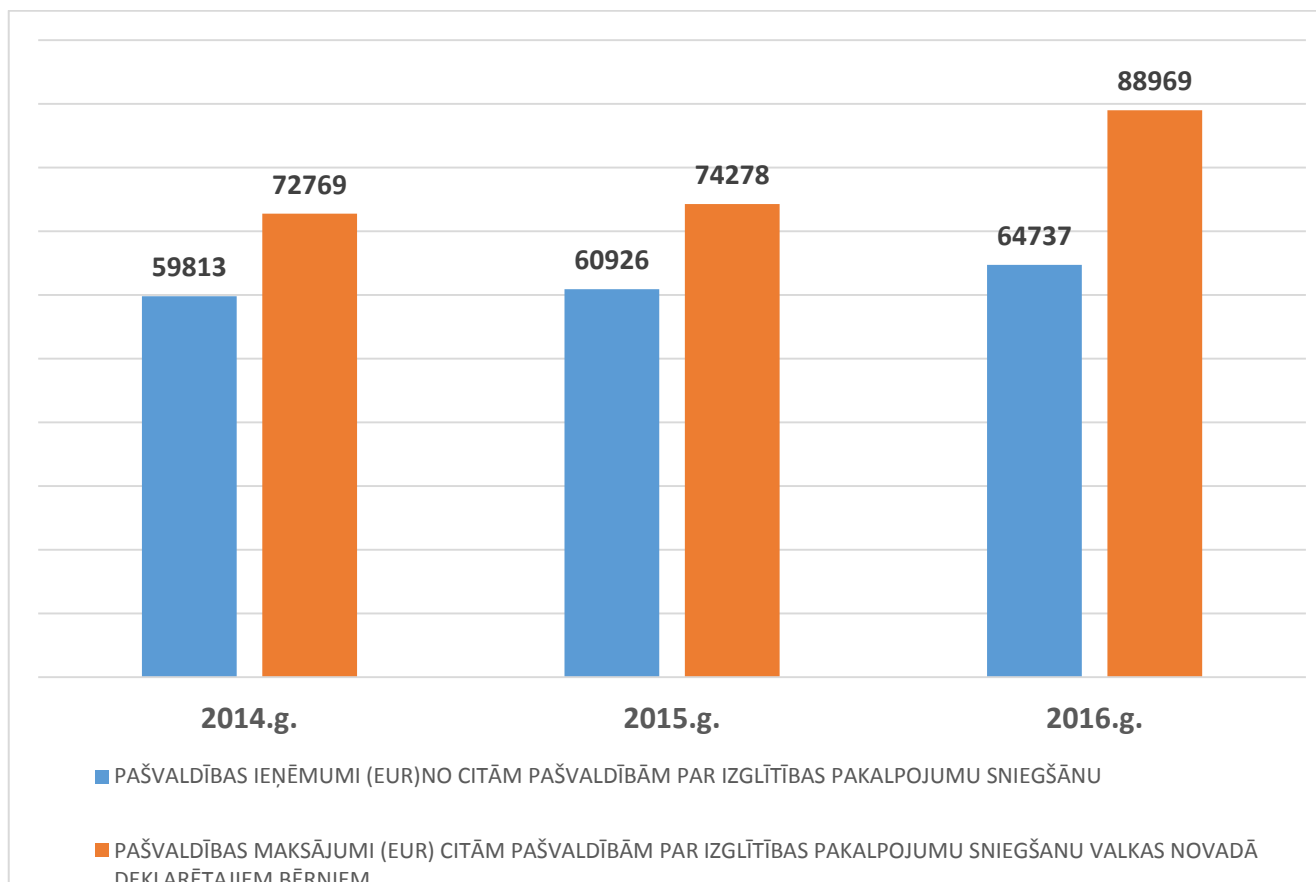


26. attēls. Viena izglītojamā izmaksas (EUR/gadā) Valkas novada domes vispārējās izglītības iestādēs, 2014.-2017. gadā

Avots: Valkas novada dome



VALKAS NOVADS

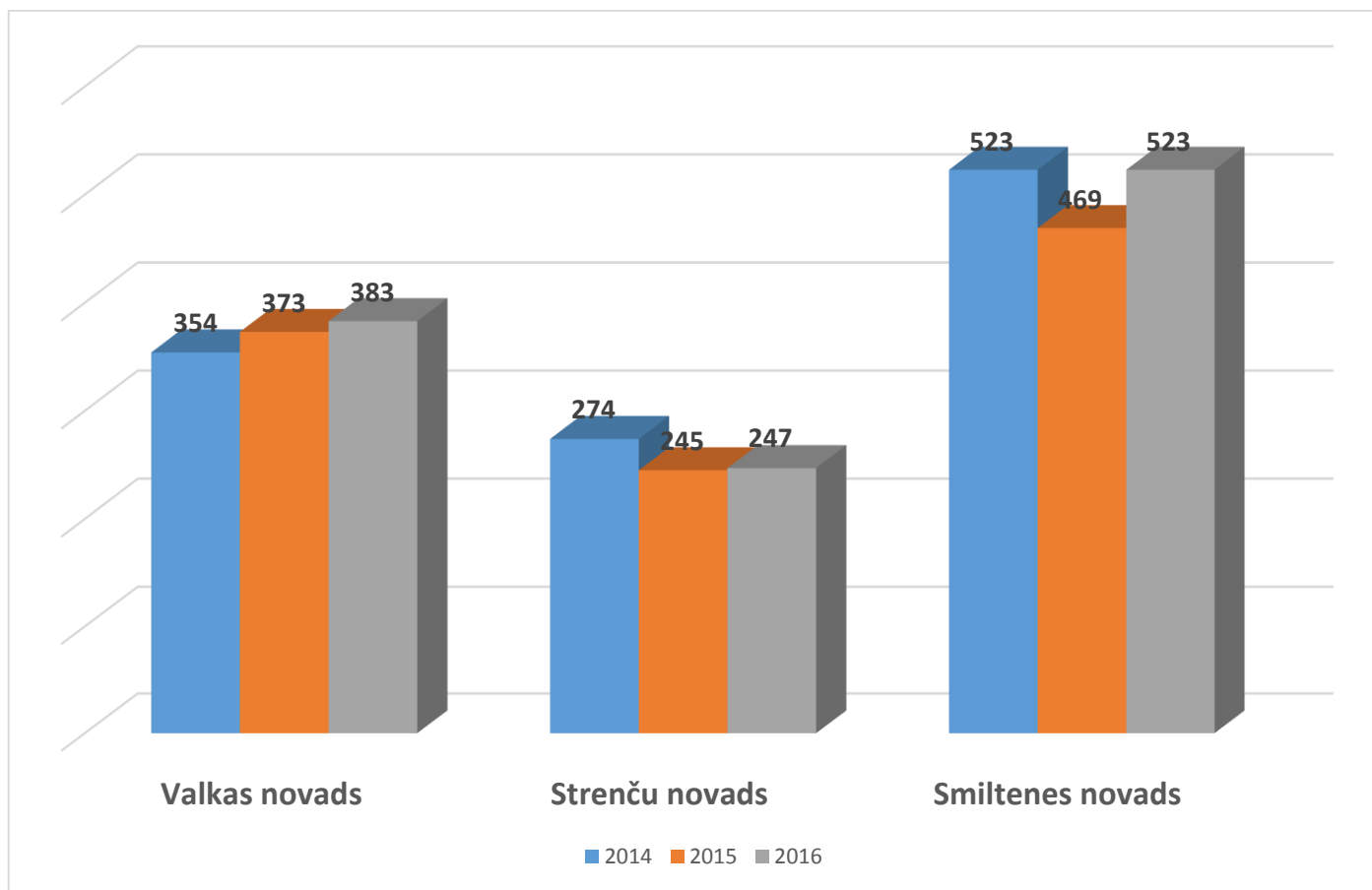


27. attēls. Valkas novada domes budžeta ieņēmumi un izdevumi par izglītības pakalpojumu nodrošināšanu (EUR), 2014.-2016.gadā

Avots: Valkas novada dome

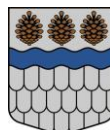


VALKAS NOVADS

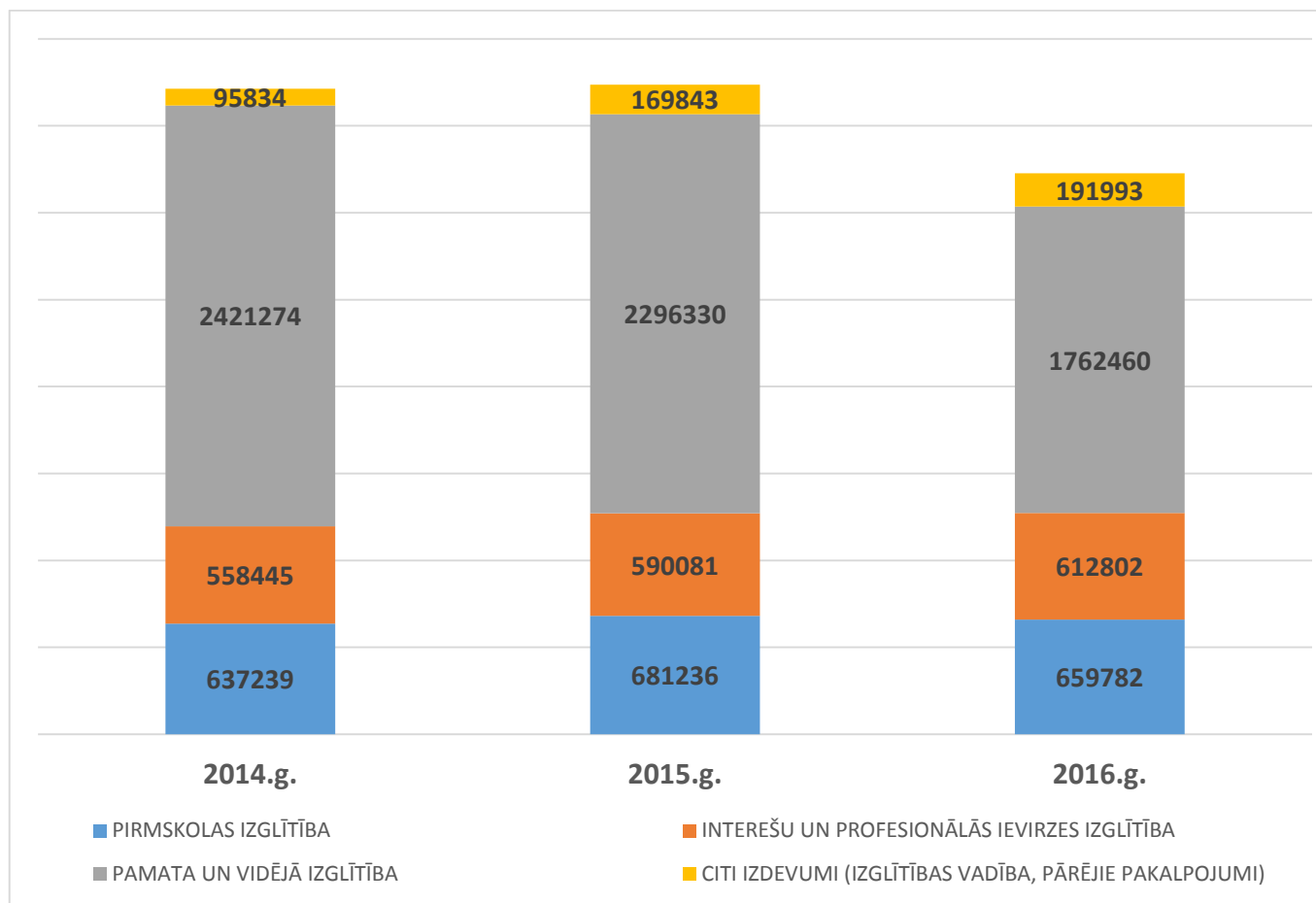


28. attēls. Salīdzinājums: izdevumi izglītībai uz vienu iedzīvotāju (euro) 2014.-2016.gadā Valkas, Strenču un Smiltenes novados

Avots: Valkas novada pašvaldības gada publiskie pārskati, PMLP (uz 2018.g. 1. janvāri).



VALKAS NOVADS



29. attēls. Valkas novada izdevumi izglītībai sadalījumā pa izglītības pakalpojumu veidiem (euro), 2014.-2016.gadā.

Avots: Valkas novada dome



VALKAS NOVADS



Līdztekus pašvaldības budžetam nozīmīgu atbalstu izglītības iestāžu darbībai sniedz citi finanšu līdzekļi, starp kuriem īpaši izceļas kredītresursi, kas ņemti infrastruktūras uzlabošanai. Arī nākamajā plānošanas periodā plānots turpināt ieguldīt izglītības infrastruktūras sakārtošanā. Valkas novadā regulāri ir veiktas investīcijas materiāli tehniskās bāzes un infrastruktūras atjaunošanai (skatīt nodaļu 3.2.).

Kopumā jāsecina, ka pašvaldības finansējums izglītības nozarei pēdējos gados ir stabils, savukārt izglītojamo skaits, pakāpeniski samazinās, līdz ar to ir vērojama pakāpeniska tendence pieaugt izmaksām par izglītības pakalpojumu gan, rēķinot uz vienu iedzīvotāju, gan – uz vienu izglītojamo. Skolu tīkls Valkas novadā ir reformēts un sakārtots, turpmāks skolu skaita samazinājums vietās, kuras ir mazapdzīvotas, var palielināt attālumu izglītojamiem līdz izglītības iestādēm un veicināt izglītojamo došanos mācīties uz citiem novadiem.

3.4.3. Komunikācija, informācija un sadarbība

Valkas novada domes administrācijā ir sabiedrisko attiecību speciālists, elektronisko plašsaziņas līdzekļu speciālists un klientu apkalpošanas speciālists.

Izglītības un kultūras daļa veic koordinējošo darbu starp visām izglītības iestādēm, pēdējos gados īpaši pievēršoties iekšējās komunikācijas uzlabošanai un sadarbības veicināšanai starp izglītības iestādēm. Sporta un jaunatnes lietu daļas vadītājs atbilstoši pārrauga un veicina sadarbību starp sporta un jaunatnes jomas iestādēm un iesaistītajām pusēm, tai skaitā regulāri sadarbojoties arī ar Igaunijas sporta dzīves organizatoriem.

Valkas pašvaldības mājas lapā (valka.lv) ir ievietota konspektīva informācija par katru izglītības iestādi. Līdzīgi – pamatinformācija un aktualitātes ir ievietotas arī par sporta un jaunatnes jomām. Atsevišķas mājas lapas ir izveidotas Ērgemes pamatskolai un VJCĢ.

Sadarbībai ar vecākiem izglītības iestādes izmanto tradicionālos kanālus – vecāku sapulces, pārstāvniecību skolas padomē. Skolas padome kā vecāku pārstāvniecības instruments aktīvi tiek izmantots VJCĢ; skolas padomes aktualitātēm mājas lapā ir veltīta atsevišķa sadaļa.

Kā liecina viedokļu izpēte, kopumā ir nepietiekama izglītības nozares un atsevišķu skolu lēmumu un aktualitāšu komunikācija ārpus skolas pedagogu un izglītojamo vecāku loka – gan plašākā sabiedrībā, gan veidojot skolu reputāciju potenciālo skolēnu vecāku acīs. Tāpat izpēte liecina par nepietiekamu iekšējo komunikāciju – gan starp izglītības iestādēm, gan atsevišķas izglītības iestādes ietvaros, gan starp vecākiem un politikas veidotājiem.



VALKAS NOVADS



3.5. Valkas novada izglītības nozares novērtējums

3.5.1. Galvenās izglītības nozares attīstības problēmas

Valkas novada izglītības dzīves esošās situācijas novērtējuma rezultātā tika konstatēti četri galvenie problēmu loki, kuru atrisināšanai jāpakārto izglītības nozares aktivitātes. Atbilstoši šiem problēmu lokiem tiek izvirzīti seši rīcības virzieni.

Pirmkārt, nepieciešams koncentrēties uz izglītības saturu, lai to nodrošinātu kvalitatīvi un mūsdienīgi, ņemot vērā nepieciešamību veidot jaunu, kompetenču pieejā balstītu mācību saturu, kā arī veidojot pēctecību un loģisku sasaisti starp dažādiem izglītības veidiem un līmeņiem: pirmsskolas izglītību, vispārējo izglītību, interešu, profesionālas ievirzes un mūžizglītību.

Otrkārt, izglītības sistēmā būtiski uzmanību pievērst izglītojamiem, nodrošinot visiem vienlīdzīgas iespējas un iekļaujošu pieeju. Tas attiecas gan uz atbalstu izglītojamiem, kas saskaras ar dažādām grūtībām, gan uz izciliem izglītojamiem, kam nepieciešams atbalsts viņu zināšanu attīstīšanai ārpus standarta programmas. Tikpat nozīmīgi ir nodrošināt pieejamību izglītībai visos līmeņos, neatkarīgi no dzīvesvietas, kas ir īpaši svarīgi apstākļos, kad sarūk iedzīvotāju skaits un attiecīgi arī skolu tīkls. Tāpat nepieciešams paplašināt to aktivitāšu loku, kas izglītojamiem ļauj izvēlēties nākotnes profesiju un sagatavot viņus darba tirgum.

Treškārt, tika konstatēta nepieciešamība turpināt sakārtot skolu tīklu un caurskatāmu komunikāciju gan starp novada domi un izglītības iestādēm, gan starp izglītības iestādēm un sabiedrību. Īpaši iezīmējās nepietiekamas prasmes veidot skolu publisko tēlu un reputāciju.

Ceturtkārt, lai veiksmīgi veidotos mācību saturs un notiktu kvalitatīva sadarbība ar izglītojamiem, nepieciešami ieguldījumi cilvēkresursos un infrastruktūrā. Īpaši problemātiski, ņemot vērā Valkas novada ģeogrāfisko novietojumu pierobežā, ekonomisko situāciju un sociāli-demogrāfisko stāvokli ir nodrošināt kvalitatīvus profesionāļus – skolās sāk trūkt pedagogu, kā arī atbalsta personāla. Tādēļ turpmākajos gados ir jādomā par izglītības iestāžu darbinieku piesaisti un motivācijas sistēmas izveidi esošo atbalstīšanai un konkurences paaugstināšanai. Lai arī pašvaldība pēdējos gados ir ieguldījusi finansējumu infrastruktūrā un materiāltehniskā nodrošinājumā, tomēr stāvoklis kopumā vērtējams kā apmierinošs, atsevišķos gadījumos – kā labs. Ir nepieciešami pastāvīgi ieguldījumi gan drošas vides sakārtošanā, gan materiāltehniskā aprīkojumā mūsdienīga, kompetenču pieejā balstītas izglītības satura nodrošināšanai.

Valkas novada izglītības attīstības programmas 2018.–2022. rīcības virzieni, uzdevumi un pasākumi vērsti uz šo pamatproblēmu atrisināšanu vidējā termiņā.



3.5.2. SVID analīze

Stiprās puses	Vājās puses
<p>Pieejama vispārējā izglītība visos izglītības posmos.</p> <p>Izglītības sasniegumi vērtējami kā atbilstoši vidējam līmenim valstī.</p> <p>Pieejama pirmsskolas izglītība iespējami tuvu dzīvesvietai.</p> <p>Labas un daudzveidīgas profesionālas ievirzes un interešu izglītības iespējas Valkas novadā, nodrošināta pieejamība (transporta), brīvā laika pavadīšanas iespējas jauniešiem.</p> <p>Pieejama izglītība izglītojamiem ar speciālām vajadzībām.</p> <p>Pieejamas tālākizglītības iespējas vispārīzglītojošo skolu pedagogiem.</p> <p>Veikti nozīmīgi ieguldījumi skolu infrastruktūras un materiāltehniskās bāzes uzlabošanā.</p> <p>Individuāla pieeja izglītojamiem mazajās skolās.</p> <p>Salīdzinoši stabils finansējums izglītības nozarei.</p> <p>Vecāki, skolas padome VJCĢ kā nozīmīgs spēlētājs izglītības politikas veidošanā.</p>	<p>Nepietiekami izmantota esošā infrastruktūra.</p> <p>Atsevišķās skolās mācību rezultāti zemāki par vidējiem rādītājiem līdzīgās skolās Latvijā.</p> <p>Kvalitatīvu cilvēkresursu (atsevišķu profesionāļu) trūkums.</p> <p>Nepietiekams atbalsta personāls izglītojamiem ar speciālām vajadzībām</p> <p>Nepietiekami atjaunots materiāltehniskais nodrošinājums, drošība izglītības iestādēs un pie tām, ierobežota pieejamība personām ar kustību traucējumiem, nepietiekami attīstīta sporta infrastruktūra pie atsevišķām izglītības iestādēm.</p> <p>Apvienotās klases, pedagogu trūkums ietekmē izglītības kvalitāti.</p> <p>Nelielais izglītojamo skaits atsevišķās skolās prasa lielākus finansiālus resursus.</p> <p>Nepietiekama komunikācija ar sabiedrību par pārmaiņām un skolu reputācijas veidošana.</p> <p>Nepietiekama komunikācija un sadarbība ar citu nozaru (piem., kultūras) spēlētājiem.</p> <p>Nepietiekama iekšējā komunikācija.</p>

**Iespējas**

Kompetenču pieejā balstīta mācību satura ieviešana.
 Turpināt uzlabot novada izglītības iestāžu infrastruktūru.
 Izglītības darbinieku motivēšana iesaistīties kvalifikācijas paaugstināšanā.
 Sadarbības veidošana starp izglītības iestādēm un to personālu.
 ES fondu un programmu, kā arī citu resursu finansējumu piesaiste izglītības iestāžu infrastruktūras un materiāli tehniskā nodrošinājuma attīstībai.
 Sadarbības stiprināšana ar Valgas pašvaldību (Igaunija), kopīgu projektu realizācija.
 Skolu kā sabiedrisku un multifunkcionālu centru loma, skolu specializācija.
 Iespēja mērķtiecīgāk izmantot izglītības, kultūras, sporta un jaunatnes jomu integrāciju un mijiedarbību Valkas pašvaldībā.
 Sadarbība ar Vidzemes augstskolu, Rīgas Tehnisko universitāti, Latvijas Kultūras akadēmiju un darba devējiem, izglītojamo mērķtiecīga sagatavošana darba tirgum.

Draudi

Negatīvas iedzīvotāju sociāli demogrāfiskā sastāva izmaiņas (iedzīvotāju skaits, izglītojamo skaita samazinājums).
 Cilvēkresursu (pedagogu, atbalsta personāla) trūkums.
 Konkurence ar izglītības iestādēm kaimiņu novados.
 Slikta transporta infrastruktūra (slikts ceļa segums, sabiedriskā transporta nepietiekamība).
 Nepietiekošas profesionālās izglītības iespējas.
 Izglītības pakalpojums ir dārgs, apmēram 1/3 no pašvaldības budžeta; samazinoties izglītojamo skaitam, pakalpojuma izmaksas pieaugs.



VALKAS NOVADS



4. VALKAS NOVADA IZGLĪTĪBAS ATTĪSTĪBAS PROGRAMMAS 2018.–2022. GADAM STRATĒGISKĀ DAĻA

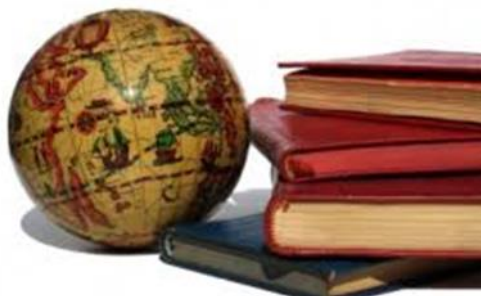
4.1. Izglītības nozares galvenās vērtības

Valkas novada izglītības nozares attīstības plānošana tiek balstīta piecās vērtībās:

- 1) laikmetīgs un kvalitatīvs izglītības saturs;
- 2) izglītības piedāvājums atbilstošs sabiedrības un indivīda vajadzībām;
- 3) pieejama izglītība;
- 4) pēctecīga izglītība;
- 5) fiziski un emocionāli droša un sakārtota vide.

4.2. Valkas novada izglītības attīstības programmas 2018.–2022. mērķis

Valkas novada iedzīvotājiem pieejama kvalitatīva visu līmeņu izglītība mūža garumā veido radošu, daudzpusīgu un harmonisku personību, kas ir pamats iedzīvotāju labklājībai un ilgtspējīgai novada izaugsmei.





4.3. Identificēto Valkas novada izglītības nozares attīstības problēmu un rīcības virzienu saikne

Problēmas	Rīcības virzieni	Politikas rezultāts
Mācību saturs	RV1: Atbalstīt kompetenču pieejā balstīta mācību satura ieviešanu, izglītības programmu attīstību un veidot interešu izglītības piedāvājumu atbilstoši Valkas novada iedzīvotāju vajadzībām, kā arī valsts, reģiona un novada attīstības mērķiem.	Valkas novada izglītības iestādēs (sākumskolās, pamatskolā, Valkas Jāņa Cimzes ģimnāzijā) ieviests kompetenču pieejā balstīts mācību saturs un izstrādātas tam atbilstošas izglītības programmas; interešu izglītības piedāvājums pakārtots Valkas novada iedzīvotāju vajadzībām, Valkas novada, Vidzemes reģiona un valsts izglītības, sporta un jaunatnes politikas, kā arī kultūrpolitikas mērķiem un rīcības virzieniem.
Izglītojamo sasniegumi	RV2: Nodrošināt vienlīdzīgas iespējas un iekļaujošu pieeju izglītojamo brīvas, atbildīgas, radošas un pašiniciatīvā balstītas personības attīstībā; karjeras izglītībā, kā arī izglītojamo sasniegumu konkurētspēju reģionālā, nacionālā un starptautiskā mērogā.	Valkas novada skolēnu sasniegumi liecina par vienlīdzīgām iespējām un iekļaujošu pieeju vispārējā, karjeras un interešu izglītībā, kā arī par konkurētspēju reģionālā, nacionālā un starptautiskā mērogā.
Pārvaldība un komunikācija	RV3: Novada izglītības politikā un izglītības iestāžu pārvaldībā ieviest demokrātisku un sadarbībā balstītu attīstības plānošanas un novērtēšanas praksi, kā arī radīt nozares kvalitātes vadības sistēmu.	Valkas novada izglītības politikā un izglītības iestāžu pārvaldībā ieviesta demokrātiska un sadarbībā balstīta attīstības plānošana un novērtēšana, radīta izglītības procesu kvalitātes vadības sistēma.
Resursi un vide	RV4: Nodrošināt izglītības iestāžu pedagogu konkurētspēju, profesionālās pilnveides iespējas un ataudzi.	Valkas novada pirmsskolas, vidējās un interešu izglītības pedagogi ir konkurētspējīgi reģionālā un nacionālā līmenī; tie maksimāli izmantojuši profesionālās pilnveides iespējas. Izglītības iestāžu pedagogi statistiski proporcionāli pārstāv dažādas vecuma grupas.
	RV5: Radīt kompetenču pieejā balstītam mācību saturam atbilstošu izglītības iestāžu materiāli tehnisko bāzi un inovatīvam mācību saturam atbilstošu metodisko nodrošinājumu; uzturēt drošu un ergonomisku mācību vidi, sakoptu izglītības iestāžu apkārtējo vidi.	Valkas novada pirmsskolas, sākumskolas, pamatskolas un vidējās izglītības iestādēs nodrošināta kompetenču pieejā balstītam mācību saturam atbilstoša izglītības iestāžu materiāli tehniskā bāze, kā arī inovatīvam mācību saturam atbilstošs metodiskais nodrošinājums. Sistemātiski tiek uzturēta droša un ergonomiska mācību vide, sakopta izglītības iestāžu apkārtēja vide.



4.4. Valkas novada izglītības attīstības programmas stratēģiskā karte

Mērķis	Valkas novada iedzīvotājiem pieejama kvalitatīva visu līmeņu izglītība mūža garumā veido radošu, daudzpusīgu un harmonisku personību, kas ir pamats iedzīvotāju labklājībai un ilgtspējīgai novada izaugsmei.
Vērtības	<ol style="list-style-type: none"> 1) laikmetīgs un kvalitatīvs izglītības saturs; 2) izglītības piedāvājums atbilstošs sabiedrības un indivīda vajadzībām; 3) pieejama izglītība; 4) pēctecīga izglītība; 5) fiziski un emocionāli droša un sakārtota vide.
1. rīcības virziens	MĀCĪBU SATURS: Atbalstīt kompetenču pieejā balstīta mācību satura ieviešanu, izglītības programmu attīstību un veidot interešu izglītības piedāvājumu atbilstoši Valkas novada iedzīvotāju vajadzībām, kā arī valsts, reģiona un novada attīstības mērķiem.
Uzdevumi	U.1.1. Veidot inovatīvu, kompetenču pieejā balstītu mācību satura ieviešanu vispārizglītojošās skolās.
	U.1.2. Nodrošināt kvalitatīvu un pieprasījumam atbilstošu pirmsskolas izglītību.
	U.1.3. Attīstīt daudzpusīgas, izglītojamo interesēm un mūsdienu attīstības tendencēm atbilstošas interešu un mūžizglītības iespējas.
	U.1.4. Attīstīt izglītības aktivitātes, kas veicina sava novada kultūrvēsturiskā mantojuma izzināšanu un nacionālās identitātes veidošanu.
	U.1.5. Attīstīt daudzveidīgas un visu līmeņu sporta aktivitātes Valkas novadā.
2. rīcības virziens	IZGLĪTOJAMIE: Nodrošināt vienlīdzīgas iespējas un iekļaujošu pieeju izglītojamo brīvas, atbildīgas, radošas un pašiniciatīvā balstītas personības attīstībā, karjeras izglītībā, kā arī izglītojamo sasniegumu konkurētspēju reģionālā, nacionālā un starptautiskā mērogā.
Uzdevumi	U.2.1. Nodrošināt izglītojamo iesaisti daudzveidīgos izglītības procesos brīvas, atbildīgas, radošas un pašiniciatīvā balstītas personības attīstībai.
	U.2.2. Nodrošināt kvalitatīvu iekļaujošo izglītību skolēniem ar speciālām vajadzībām un sociālās atstumtības riskam pakļautajiem izglītojamiem (risināt atbalsta personāla nodrošinājumu skolās).
	U.2.3. Atbalstīt saturīgas un jēgpilnas brīvā laika pavadīšanas iespējas izglītības iestādēs vai pēc stundām sadarbībā ar citām iestādēm.



VALKAS NOVADS



	U.2.4. Nodrošināt atbalstu skolēnu individuālo prasmju un talantu izkopšanai.
	U.2.5. Atbalstīt pasākumus profesionālai orientācijai un karjeras izglītībai.
	U.2.6. Nodrošināt izglītības iestāžu pieejamību novada (un reģiona / apkārtējo novadu) skolēniem
3. rīcības virziens	PĀRVALDĪBA UN KOMUNIKĀCIJA: Novada izglītības politikā un izglītības iestāžu pārvaldībā ieviest demokrātisku un sadarbībā balstītu attīstības plānošanas un novērtēšanas praksi, kā arī radīt nozares kvalitātes vadības sistēmu.
Uzdevumi	U 3.1. Nodrošināt caurskatāmu Valkas novada izglītības nozares pārvaldību.
	U.3.2. Nodrošināt metodisko darbu novadā.
	U.3.3. Stiprināt skolu tīklu novadā un nodrošināt resursu efektīvu izmantošanu.
	U.3.4. Nodrošināt efektīvu komunikāciju, sadarbību un pieredzes apmaiņu starp novada skolām, skolotājiem, skolotājiem un skolēniem, skolu un vecākiem.
	U.3.5. Attīstīt izglītības iestāžu integritāti novada ekonomiskajos, vides aizsardzības un kultūras procesos.
4. rīcības virziens	RESURSI / PEDAGOGI: Nodrošināt izglītības iestāžu pedagogu konkurētspēju, profesionālās pilnveides iespējas un ataudzi.
Uzdevumi	U.4.1. Nodrošināt vispārējās izglītības un sporta iestāžu pedagogu profesionālās kompetences pilnveidi atbilstoši 21. gs. prasībām.
	U.4.2. Nodrošināt vispārējās izglītības un sporta iestāžu pedagogu piesaisti.
	U.4.3. Nodrošināt harmoniskas un personības attīstībai labvēlīgu psihoemocionālo un fizisko vidi
5. rīcības virziens	RESURSI / VIDE: Radīt kompetenču pieejā balstītam mācību saturam atbilstošu izglītības iestāžu materiāli tehnisko bāzi un inovatīvam mācību saturam atbilstošu metodisko nodrošinājumu; uzturēt drošu un ergonomisku mācību vidi, sakoptu izglītības iestāžu apkārtējo vidi.
Uzdevumi	U.5.1. Uzlabot izglītības iestāžu mācību vidi (materiāltehnisko bāzi) Valkas novadā.
	U.5.2. Uzturēt drošu un ergonomisku mācību vidi, sakoptu izglītības iestāžu apkārtējo vidi.



4.5. Rīcības plāns 2018.–2022. gadam

1. rīcības virziens	MĀCĪBU SATURS: Atbalstīt kompetenču pieejā balstīta mācību satura ieviešanu, izglītības programmu attīstību un veidot interešu izglītības piedāvājumu atbilstoši Valkas novada iedzīvotāju vajadzībām, kā arī valsts, reģiona un novada attīstības mērķiem.					
<i>Uzdevumi</i>	<i>Pasākumi</i>	<i>Termiņš/ periods</i>	<i>Atbildīgā institūcija</i>	<i>Līdzatbildīgās inst.</i>	<i>Finanšu avoti</i>	<i>Darbības rezultāti</i>
U.1.1. Veidot inovatīvu, kompetenču pieejā balstītu mācību satura ieviešanu vispārizglītojošās skolās	P.1.1.1. Starpdisciplinārās mācīšanās prasmju un kompetencēs balstīts vispusīgs izglītības piedāvājuma veicināšana.	2018.-2022.	Vispārizglītojošās skolas	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	IZM, pašvaldības budžets	Izglītojamo skaits vispārizglītojošās skolās
	P.1.1.2. Mācību priekšmetu programmu pilnveidošana, akcentējot integrētu mācību satura apgūšanu un vispārējo kompetenču pilnveidi.	2018.-2022.	Vispārizglītojošās skolas	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	IZM, pašvaldības budžets	Izglītojamo skaits vispārizglītojošās skolās
	P.1.1.3. Matemātikas un informācijas tehnoloģiju padzījināta apguve VJCĢ.	2018.-2022.	VJCĢ	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa, ViA	IZM, pašvaldības budžets	Izglītojamo skaits VJCĢ.
	P.1.1.4. Kultūras socioloģijas un menedžmenta pamatu apguve VJCĢ.	2018.-2022.	VJCĢ	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa, LKA	IZM, pašvaldības budžets	Izglītojamo skaits VJCĢ.
	P.1.1.5. Sporta aktivitāšu organizācijas pilnveide vispārizglītojošās skolās.	2018.-2022.	Vispārizglītojošās skolas	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	IZM, pašvaldības budžets	Izglītojamo skaits vispārizglītojošās skolās
	P.1.1.6. Sešgadīgo izglītojamo apmācības PII un vispārizglītojošās skolās	2018.-2022.	Vispārizglītojošās skolas, PII	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	IZM, pašvaldības budžets	Izglītojamo skaits vispārizglītojošās skolās
U.1.2. Nodrošināt kvalitatīvu un pieprasījumam atbilstošu pirmsskolas izglītību.	P.1.2.1. Kvalitatīvas, iekļaujošas pirmsskolas izglītības nodrošināšana Valkas novada bērniem no 1,6 gadu vecuma pēc iespējas tuvu dzīvesvietai.	2018.-2022.	PII, vispārizglītojošās skolas	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	IZM, pašvaldības budžets	Izglītojamo skaits PII
	P.1.2.2. Izglītojamo prasmju un iemaņu novērtēšanas sistēmas pilnveidošana pašvaldības PII, gatavojoties mācību uzsākšanai skolā.	2018.-2022.	PII	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	Pašvaldības budžets	Izglītojamo skaits PII
	P.1.2.3. Sadarbības starp PII un sākumskolas pedagogiem nostiprināšana, lai nodrošinātu kvalitatīvu izglītības posmu pēctecību.	2018.-2022.	PII, vispārizglītojošās skolas	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	Pašvaldības budžets	Izglītojamo skaits PII
	P.1.2.4. Finansējuma nodrošināšana (ēdināšanai un iestādes uzturēšanai) izglītojamiem, kuri apgūst pirmsskolas izglītību privātajās PII	2018.-2022.	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	PII	Pašvaldības budžets	Izglītojamo skaits PII
U.1.3. Attīstīt	P.1.3.1. Daudzpusīgas interešu izglītības programmas	2018.-2022.	BJC "Mice"	IKJS nodaļas Izglītības	Valsts,	Audzēkņu skaits BJC



VALKAS NOVADS



<i>Uzdevumi</i>	<i>Pasākumi</i>	<i>Termiņš/ periods</i>	<i>Atbildīgā institūcija</i>	<i>Līdzatbildīgās inst.</i>	<i>Finanšu avoti</i>	<i>Darbības rezultāti</i>
daudzpusīgas, izglītojamo interesēm un mūsdienai atbilstības tendencēm atbilstošas interešu un mūžizglītības iespējas	BJC "Mice" saskaņā ar tās galvenajiem darbības virzieniem.			un kultūras daļa	pašvaldības budžets	"Mice"
	P.1.3.2. Interesu izglītības pieejamība vispārizglītojošās skolās sadarbībā ar BJC "Mice".	2018.-2022.	BJC "Mice", vispārizglītojošās skolas	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	Valsts, pašvaldības finansējums	Audzēkņu skaits BJC "Mice"
	P.1.3.3. Pieprasījumam atbilstošas mūžizglītības iespējas pieaugušajiem	2018.-2022.	Latvijas- Igaunijas institūts	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	Pašvaldības budžets	Dalībnieku skaits mūžizglītības programmās
	P.1.3.4. Tehniskās jaunrades piedāvājums individuālas tehniskās kompetences attīstīšanai, sākot no pirmsskolas bērniem, lai veidotu interesi par dabaszinībām un interneta tehnoloģijām un saskaņotību ar mācību programmām JCVĢ.	2018.-2022.	BJC "Mice"	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	Pašvaldības finansējums. fondi	Audzēkņu skaits BJC "Mice"
U.1.4. Attīstīt izglītības aktivitātes, kas veicina sava novada kultūrvēsturiskā mantojuma izziņāšanu un nacionālās identitātes veidošanu.	P.1.4.1. Bērnu un jauniešu nacionālās identitātes stiprināšana, saglabājot un attīstot Dziesmu un deju svētku tradīcijas, sekmējot kultūrvēsturiskā mantojuma apgūšanu.	2018.-2022.	BJC "Mice", kultūras nami, vispārizglītojošās skolas	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	Valsts, pašvaldības finansējums	Audzēkņu skaits BJC "Mice"
	P.1.4.2. Novada kultūrvēsturiskā mantojuma apgūšana "Novadu mācības" u.c. projektu ietvaros.	2018.-2022.	Vispārizglītojošās skolas, Valkas novadpētniecības muzejs	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	Pašvaldības finansējums. fondi	Izglītojamo skaits vispārizglītojošās skolās
	P.1.4.3. Jaunsargu kustība.	2018.-2022.	BJC "Mice"	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	Valsts, pašvaldības finansējums	Izglītojamo skaits vispārizglītojošās skolās
	P.1.4.4. Mazpulku kustība	2018.-2022.	BJC "Mice"	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	Valsts, pašvaldības finansējums	Izglītojamo skaits vispārizglītojošās skolās
U.1.5. Attīstīt daudzveidīgas un visu līmeņu sporta aktivitātes Valkas novadā.	P.1.5.1. Bērnu-jaunatnes sporta skolas kā profesionālas ievirzes izglītības iestādes darbības nodrošinājums un programmu veidošana atbilstoši pieprasījumam.	2018.-2022.	BJSS	IKJS nodaļas Sporta un jaunatnes lietu daļa	Valsts, pašvaldības finansējums	Izglītojamo skaits BJSS
	P.1.5.2. Sporta aktivitāšu organizēšana Valkas novada pagastos sadarbībā ar sporta organizatoriem.	2018.-2022.	IKJS nodaļas Sporta un jaunatnes lietu daļa, sporta organizatori pagastos	Valkas novada pagastu pārvaldes	Pašvaldības finansējums	Dalībnieku skaits sporta pasākumos.
	P.1.5.3. Sadarbība ar sporta klubiem un biedrībām iesaistīt izglītojamus klubu aktivitātēs. Sporta klubu darbības stiprināšana.	2018.-2022.	IKJS nodaļas Sporta un jaunatnes lietu daļa, sporta klubi, biedrības	Sporta federācijas	Pašvaldības finansējums	Izglītojamo skaits sporta klubos.
	P.1.5.4. Atbalsts ģimeņu iesaistīšanai sporta aktivitātēs (pasākumi kā piemēram, skriešanas un nūjošanas seriāls	2018.-2022.	IKJS nodaļas Sporta un jaunatnes lietu daļa	BJSS	Pašvaldības finansējums,	Dalībnieku skaits sporta pasākumos.



VALKAS NOVADS



Uzdevumi	Pasākumi	Termiņš/ periods	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgās inst.	Finanšu avoti	Darbības rezultāti
	“Optimists” u.c.).				projekta finansējums	
	P.1.5.4. Izglītības programmu izstrādāšana un palīdzības sniegšana, lai veicinātu bērnu iesaistīšanos sporta aktivitātēs (vasaras sporta nometnēs, atbalsts daudzbērnu ģimenēm interešu izglītībai sporta jomā, projekts “Sportiskākā klase” u.c.).	2018.-2022.	IKJS nodaļas Sporta un jaunatnes lietu daļa	VJCG. biedrības	Pašvaldības finansējums, fondi	Dalībnieku skaits sporta pasākumos.
	P.1.5.5. Sporta nodarbību iespēju nodrošināšana publiskajā telpā visa vecuma iedzīvotājiem fiziskās sagatavotības uzlabošanai (āra trenāžieri, iesaistīšanās veselības veicināšanas programmās u.tml.).	2018.-2022.	IKJS nodaļas Sporta un jaunatnes lietu daļa	Attīstības un plānošanas daļa	Pašvaldības budžets, fondi	Dalībnieku skaits sporta pasākumos.
	P.1.5.6. Sporta programmu/aktivitāšu izstrāde pirmsskolas vecuma bērniem un sadarbības veidošana ar PII un novada ģimenēm.	2018.-2022.	IKJS nodaļas Sporta un jaunatnes lietu daļa	PII	Pašvaldības budžets	Dalībnieku skaits sporta pasākumos.
	P.1.5.7. Nacionāla un starptautiska mēroga sporta pasākumu organizēšana Valkā sadarbībā ar nacionāla un starptautiska (t.sk. Igaunijas) partneriem.	2018.-2022.	IKJS nodaļas Sporta un jaunatnes lietu daļa	Sporta biedrības, sporta federācijas	Valsts un pašvaldības budžets, fondi	Pasākumu, apmeklētāju, dalībnieku skaits
2. rīcības virziens	IZGLĪTOJAMIE: Nodrošināt vienlīdzīgas iespējas un iekļaujošu pieeju izglītojamo brīvas, atbildīgas, radošas un pašiniciatīvā balstītas personības attīstībā, karjeras izglītībā, kā arī izglītojamo sasniegumu konkurētspēju reģionālā, nacionālā un starptautiskā mērogā.					
U.2.1. Nodrošināt izglītojamo iesaisti daudzveidīgos izglītības procesos brīvas, atbildīgas, radošas un pašiniciatīvā balstītas personības attīstībai.	P.2.1.1. Dalība “Latvijas skolas soma” aktivitātēs.	2018.-2022.	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	KM, Vispārizglītojošās skolas	Valsts un pašvaldības budžets	Izglītojamo skaits vispārizglītojošās skolās
	P.2.1.2. “Esi visur” – Valkas novada domes konkursa vispārizglītojošām skolām norises organizēšana, lai veicinātu izglītības iestāžu audzēkņu un pedagogu iesaistīšanos novada kultūras un sporta aktivitātēs.	2018.-2022.	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa, vispārizglītojošās skolas	Novada kultūras iestādes, sporta dzīves organizatori	Pašvaldības budžets	Izglītojamo skaits vispārizglītojošās skolās; projektā iesaistīto kultūras iestāžu u.c. skaits.
	P.2.1.3. Nometnes vasarā	2018.-2022.	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa, vispārizglītojošās skolas	Vidzemes augstskola	Pašvaldības budžets	Nometņu skaits; dalībnieku skaits
	P.2.1.4. Dalība / organizēšana konkursos	2018.-2022.	Vispārizglītojošās skolas	Kultūras iestādes	Pašvaldības budžets	Izglītojamo skaits, kas piedalās konkursos
U.2.2. Nodrošināt kvalitatīvu iekļaujošo	P.2.2.1. Informācijas iegūšana un analīze par skolēniem, kas mācības pametuši priekšlaicīgi, skolēniem, kas nav	2018.-2022.	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	Vispārizglītojošās skolas	Pašvaldības budžets, projektu finansējums	Datu bāze



VALKAS NOVADS



<i>Uzdevumi</i>	<i>Pasākumi</i>	<i>Termiņš/ periods</i>	<i>Atbildīgā institūcija</i>	<i>Līdzatbildīgās inst.</i>	<i>Finanšu avoti</i>	<i>Darbības rezultāti</i>
izglītību skolēniem ar speciālām vajadzībām un sociālās atstumtības riskam pakļautajiem izglītojamiem.	reģistrēti mācību iestādēs, skolēniem, kas reemigrējuši no mācībām citā valstī.					
	P.2.2.2. Atbalsta nodrošināšana sociālās atstumtības riskam pakļauto jauniešu integrācijai vispārējās izglītības sistēmā un iesaistīšanai apmācībās un integrācijas pasākumos.	2018.-2022.	Vispārizglītojošās skolas	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	Pašvaldības budžets, projektu finansējums	Atbalstīto izglītojamo skaits
	P.2.2.3. Neklātienes apmācības	2018–2022	VJCĢ	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	Valsts un pašvaldības budžets	Izglītojamo skaits neklātienē
	P.2.2.4. Ērģemes pamatskolas stiprināšana lomu kā iekļaujošās izglītības pakalpojuma sniedzējs	2018.-2022.	Ērģemes pamatskola	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	Valsts un pašvaldības budžets	Ērģemes pamatskolas izglītojamo skaits
	P.2.2.5. Dalība projektos, kas sniedz atbalstu priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas samazināšanu (projekts "Pumpurs").	2018.2022.	VJCĢ, Ērģemes pamatskola, Kārķu pamatskola, Vijciema pamatskola	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	ES finansējums	Izglītojamo, kas priekšlaicīgi pārtrauc mācības vispārizglītojošās skolās, skaits.
U.2.3. Atbalstīt saturīgas un jēgpilnas brīvā laika pavadīšanas iespējas izglītības iestādēs vai pēc stundām sadarbībā ar citām iestādēm.	P.2.3.1. Pilnveidot pagarinātās dienas grupu nodrošinājumu un kvalitāti vispārizglītojošās skolās	2018.-2022.	Vispārizglītojošās skolas	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	Pašvaldības budžets	Izglītojamo skaits vispārizglītojošās skolās
	P.2.3.2. Transporta nodrošinājums bērniem no Valkas novada pagastiem, lai piedalītos profesionālas ievirzes izglītības programmās.	2018.-2022.	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	Valkas novada domes izpilddirektors	Pašvaldības budžets	Izglītojamo skaits profesionālas ievirzes skolās
	P.2.3.3. Valkas novada skolu bibliotēku darba nodrošinājums un piedāvājums saturīgai brīvā laika pavadīšanai.	2018.-2022.	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa, vispārizglītojošās skolas	Vispārizglītojošās skolas	Valsts un pašvaldības budžets	Izsniegumu skaits skolu bibliotēkās
	P.2.3.4. Saturīga laika pavadīšanas iespējas Multifunkcionālā jaunatnes iniciatīvu centrā.	2018.-2022.	MJIC	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	Pašvaldības budžets, Fondi	Apmeklētāju skaits MJIC
	P.2.3.5. Novada brīvprātīgo kustības organizēšana	2018.-2022.	MJIC	IKJS nodaļas Sporta un jaunatnes daļa	Pašvaldības budžets	Brīvprātīgo skolēnu skaits
	P.2.3.6. Atbalsts jauniešu projektiem, kas popularizē aktīvu un veselīgu brīvā laika pavadīšanu (projektu konkursi)	2018.-2022.	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	MJIC	Pašvaldības budžets, fondi	Atbalstīto projektu skaits
	P.2.3.7. Skolēnu nodarbinātības un brīvā laika pavadīšanas iespējas skolēnu brīvlaikos. Attīstīt novadā "Jauniešu nodarbinātības programmu".	2018.-2022.	Valkas novada domes Personāla daļa	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	Valsts, pašvaldības budžets	Nodarbinātības projektos iesaistīto skolēnu skaits.



VALKAS NOVADS



<i>Uzdevumi</i>	<i>Pasākumi</i>	<i>Termiņš/ periods</i>	<i>Atbildīgā institūcija</i>	<i>Līdzatbildīgās inst.</i>	<i>Finanšu avoti</i>	<i>Darbības rezultāti</i>
U.2.4. Nodrošināt atbalstu skolēnu individuālo prasmju un talantu izkopšanai.	P.2.4.1. Izglītojamo dalības nacionālajās un starptautiskajās ZPD konferencēs un olimpiādēs atbalstīšana.	2018.-2022.	Vispārizglītojošās skolas	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	Pašvaldības budžets	Skolēnu, kas piedalās nacionālās un starptautiskās ZPD konferencēs, skaits
	P.2.4.2. Izglītojamo iesaiste ESF projektā "Atbalsts izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai".	2018.-2022.	VJCG, Ērgemes pamatskola	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	ES finansējums	Projektā iesaistīto izglītojamo skaits
	P.2.4.3. Atbalsta pasākumu īstenošana izglītojamo pašpārvalžu darbībai un stratēģiskai attīstībai, kā arī sadarbībai reģionālā un valsts mērogā.	2018.-2022.	Vispārizglītojošās skolas	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	Pašvaldības budžets	Izglītojamo skaits vispārizglītojošās skolās
	P.2.4.4. Nodarbību organizēšana vispārizglītojošo skolu izglītojamiem par dažādām tēmām, kas attīstīta sociālās prasmes (darbs komandā, neatlaidība, emocionālā inteliģence, utt.), kā arī motivē būt aktīviem.	2018.-2022.	Vispārizglītojošās skolas	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	Pašvaldības budžets	Organizēto nodarbību skaits
	P.2.4.5. Sadarbībā ar atbalstītājiem īstenot atbalsta sistēmu izcilības veicināšanai vispārējā izglītībā (stipendijas).	2018.-2022.	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	Vispārizglītojošās skolas. "Rotari" klubs	Pašvaldības budžets, biedrības	Atbalstīto izglītojamo skaits
	P.2.4.6. Pašvaldība atbalsta (dāvanu kartes) novada 1. klases izglītojamiem.	2018.-2022.	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	Vispārizglītojošās skolas	Pašvaldības budžets	Atbalstīto izglītojamo skaits
	P.2.4.7. Ikgadējā pasākuma "Sporta laureāts" organizēšana.	2018.-2022.	IKJS nodaļas Sporta un jaunatnes lietu daļa	Kultūras iestādes	Pašvaldības budžets, sponsori	Pasākumu skaits
U.2.5. Atbalstīt pasākumus profesionālai orientācijai un karjeras izglītībai.	P.2.5.1. Sadarbības veidošana ar uzņēmumiem ekskursiju organizēšanai, kā arī mācību stundu nodrošināšanai, dalībai ēnu dienās u.tml. ar mērķi sniegt uzņēmumu pārstāvjiem iespēju izglītojamiem izklāstīt par dažādajām profesijām.	2018.-2022.	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa; vispārizglītojošās skolas	Uzņēmumi	Pašvaldības budžets	Organizēto pasākumu skaits
	P.2.5.2. "Skolēnu uzņēmumu" izveidošanas un darbības atbalstīšana (piemēram, nodrošinot mentoringu un koučingu).	2018.-2022.	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa; vispārizglītojošās skolas	Vispārizglītojošās skolas	Pašvaldības budžets	Izveidoto skolēnu uzņēmumu skaits
	P.2.5.3. Sadarbības veidošana ar augstskolām (t.sk. ViA, LKA) un uzņēmējiem kopēju apmācību veidošanai vidusskolas posmā.	2018.-2022.	VJCG	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa; vispārizglītojošās skolas, ViA	Pašvaldības budžets	Izveidoto sadarbību skaits
	P.2.5.4. Sadarbība ar profesionālās izglītības iestādēm citos novados un Igaunijā Valkas novada izglītojamo profesionālai orientācijai un izglītības turpināšanai; ESF	2018.-2022.	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa; vispārizglītojošās skolas	Vispārizglītojošās skolas	ES fondu finansējums	Izveidoto sadarbību skaits



VALKAS NOVADS



Uzdevumi	Pasākumi	Termiņš/ periods	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgās inst.	Finanšu avoti	Darbības rezultāti
	projekts "Karjeras atbalsts vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs"					
U.2.6. Nodrošināt izglītības iestāžu pieejamību novada un reģiona skolēniem	P.2.6.1. Transporta pakalpojumi izglītojamo pārvadājumiem novada robežās.	2018.-2022.	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	Vispārizglītojošās skolas	Pašvaldības budžets	Izglītojamo skaits vispārizglītojošās skolās
	P.2.6.2. Dienesta viesnīcas pieejamība novada un reģiona izglītojamiem.	2018.-2022.	VJCĢ	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	Pašvaldības budžets	Izglītojamo skaits vispārizglītojošās skolās
3. rīcības virziens	PĀRVALDĪBA UN KOMUNIKĀCIJA: Novada izglītības politikā un izglītības iestāžu pārvaldībā ieviest demokrātisku un sadarbībā balstītu attīstības plānošanas un novērtēšanas praksi, kā arī radīt nozares kvalitātes vadības sistēmu.					
U.3.1. Nodrošināt caurskatāmu Valkas novada izglītības nozares pārvaldību.	P.3.1.1. Ar izglītības nozari saistīto datu sistematizēšana, uzkrāšana un publiskās pieejamības nodrošināšana.	2018.-2022.	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	Vispārizglītojošās skolas	Pašvaldības budžets	Datu bāze
	P.3.1.2. Izglītības, sporta un interešu izglītības iestāžu informēšana par novada, reģiona un valsts aktualitātēm izglītībā (sanāksmes, semināri, direktoru tikšanās ne retāk kā vienu reizi mēnesī)	2018.-2022.	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	Vispārizglītojošās skolas	Pašvaldības budžets	Sanāksmju skaits
U.3.2. Nodrošināt metodisko darbu novadā.	P.3.2.1. Novada metodiskā centra funkciju nodrošināšana	2018.-2022.	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa,	VJCĢ	Pašvaldības budžets	Metodiskais centrs, saskaņā ar darbības plānu
	P.3.2.2. Kompetenču pieeja mācību saturā ieviešanas darba grupa.	2018.-2022.	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa,	VJCĢ	Pašvaldības budžets	Darba grupas sanāksmju skaits.
	P.3.2.3. Pētījums "Vienas dienas izglītības iestādes mācību procesa kvalitātes ārējā vērtēšana".	2018.	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	VJCĢ	Pašvaldības budžets	Pētījums
	P.3.2.4. Regulāru visu būtiskāko ieinteresēto pušu (izglītojamo, skolotāju, vecāku) aptauju/viedokļa noskaidrošanas īstenošana ar mērķi iegūt kvalitatīvu atgriezenisko saiti skolas darbības procesu uzlabošanai.	2018.-2022.	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	Vispārizglītojošās skolas	Pašvaldības budžets	Īstenoto aptauju skaits.
	P.3.2.5. Metodiskā darba uzlabošana PII.	2018.-2022.	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	PII	Pašvaldības budžets	Saskaņā ar darbības plānu.
U.3.3. Stiprināt skolu tīklu novadā un nodrošināt resursu efektīvu izmantošanu.	P.3.3.1. Ēku noslogojuma optimizācijas iespēju plānu izstrāde.	2018.	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	Novada pagastu pārvaldes	Pašvaldības budžets	Plāna izstrāde
	P.3.3.2. Sākumskolu un pamatskolas specializācijas definēšana sadarbībā ar iestāžu vadītājiem ar mērķi nodrošināt iespēju katrai iestādei darboties savā nišā un/vai veidoties par multifunkcionāliem centriem.	2018.	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa, vispārizglītojošās skolas	Vispārizglītojošās skolas	Pašvaldības budžets	Plāna izstrāde



VALKAS NOVADS



Uzdevumi	Pasākumi	Termiņš/ periods	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgās inst.	Finanšu avoti	Darbības rezultāti
U.3.4. Nodrošināt efektīvu komunikāciju, sadarbību un pieredzes apmaiņu starp novada skolām, skolotājiem, skolotājiem un izglītojamiem, skolu un vecākiem.	P.3.4.1. Vienota Valkas novada izglītības iestāžu publiskā tēla izveide, pilnveidojot www.valka.lv un VJCG mājaslapas un nodrošinot to mūsdienīgumu gan stila, gan satura ziņā, vienlaikus maksimāli izmantojot sociālo tīklu sniegtās iespējas publicitātes un atpazīstamības vairošanas nolūkā	2018.-2022.	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa, vispārizglītojošās, profesionālas ievirzes skolas	VJCG	Pašvaldības budžets	Mājas lapas www.valka.lv un VJCG mājas lapas unikālo apmeklētāju skaits. Sociālo portālu profilu sekotāju skaits.
	P.3.4.2. Blakus esošo pašvaldību izglītojamo plašāka iesaistīšana vispārējās izglītības iestāžu tīklā, rīkojot dažāda veida pasākumus Valkas izglītības iestādēs (konkursi, izglītojamo mākslas darbu izstādes, utt.).	2018.-2022.	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa, vispārizglītojošās, profesionālas ievirzes skolas	Vispārizglītojošās skolas	Pašvaldības budžets	Pasākumu skaits.
	P.3.4.3. Pašvaldības mērogā aktuālo mūžizglītības programmu piedāvājuma apkopošana un publicēšana pašvaldības portālā, nodrošinot pārskatāmu informāciju par novadā pieejamiem mūžizglītības pakalpojumiem.	2018.-2022.	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa, kultūras iestādes, BJC, profesionālas ievirzes skolas	Latvijas-Igaunijas institūts	Pašvaldības budžets	Dalībnieku skaits mūžizglītības programmās
	P.3.4.4 Vecāku izglītošana, lai palielinātu izpratni par norisēm izglītības jomā, sadarbības ar vecākiem pilnveidošana, iesaistot izglītības iestāžu aktivitāšu plānošanā un norisē, īpaši stratēģiski nozīmīgu lēmumu pieņemšanā.	2018.-2022.	Vispārizglītojošās skolas	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	Pašvaldības budžets	Sanāksmju /pasākumu ar vecāku iesaisti skaits
	P.3.4.5. Sadarbības nostiprināšana starp interešu izglītībā iesaistītajiem spēlētājiem.	2018.-2022.	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	BJC "Mice" Vispārizglītojošās skolas	Pašvaldības budžets	Sanāksmju skaits
	P.3.4.6. Skolu pedagogu un vadības komandu darba stiprināšana jaunās izglītības apstākļos.	2018.-2022.	Vispārizglītojošās skolas	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	Pašvaldības budžets	Pasākumu /aktivitāšu skaits.
U.3.5. Attīstīt izglītības iestāžu integritāti novada ekonomiskajos, vides aizsardzības un kultūras procesos.	P.3.5.1. Sadarbības veidošana starp izglītības iestādēm un citām iestādēm (Valka-Valga; izglītība-kultūra; izglītība-sports; interešu izglītība-vispārizglītojošā izglītība u.c.) savstarpējās uzticības vairošanai.	2018.-2022.	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	Vispārizglītojošās skolas	Pašvaldības budžets	Pasākumu /aktivitāšu skaits.
	P.3.5.2. Ilgtermiņa sadarbības veidošana ar citu novadu un citu ES valstu izglītības pārvaldēm un iestādēm labās prakses un piemēru pārņemšanai, kā arī pārvaldes darbinieku kompetences celšanai.	2018.-2022.	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	Vispārizglītojošās skolas	Pašvaldības budžets, fondi	Pasākumu /aktivitāšu skaits.
4. rīcības virziens	RESURSI / CILVĒKI: Nodrošināt izglītības iestāžu pedagogu konkurētspēju, profesionālās pilnveides iespējas un ataudzi.					
U.4.1. Nodrošināt	P.4.1.1. Vienotu kritēriju izstrāde un ieviešana pedagogu	2018.-2022.	IKJS nodaļas Izglītības	PII, Vispārizglītojošās	Pašvaldības	Izstrādāti kritēriji



VALKAS NOVADS



<i>Uzdevumi</i>	<i>Pasākumi</i>	<i>Termiņš/ periods</i>	<i>Atbildīgā institūcija</i>	<i>Līdzatbildīgās inst.</i>	<i>Finanšu avoti</i>	<i>Darbības rezultāti</i>
izglītības un sporta iestāžu pedagogu profesionālās kompetences pilnveidi atbilstoši 21. gs. prasībām.	darba un sasniegumu novērtēšanai.		un kultūras daļa	skolas	budžets	
	P.4.1.2. Pedagogu apbalvošana par viņu skolēnu augstiem rezultātiem reģiona, valsts un starptautiskās mācību priekšmetu olimpiādēs, ZPD konkursos un citos ar mācību procesu saistītos konkursos.	2018.-2022.	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa		Pašvaldības budžets	Apbalvoto pedagogu skaits
	P.4.1.3. Pedagogu labās prakses popularizēšana un pedagogu kopienas saliedētības stiprināšana ikgadējā konferencē "Jāņa Cimzes Rudens Valkas lasījumi".	2018.-2022.	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	Vispārizglītojošās skolas	Pašvaldības budžets	Konferenču skaits; konferenču dalībnieku skaits.
	P.4.1.4. Pedagogu profesionālo kompetenču un prasmju pilnveidošana, īstenojot kursus /lekcijas/ seminārus ne retāk kā 4 reizes gadā.	2018.-2022.	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	PII, Vispārizglītojošās skolas	Pašvaldības budžets	Semināru u.c. pasākumu skaits; dalībnieku skaits
	P.4.1.5. Mācīšanās grupu izveidošana skolās, lai veicinātu individuālo kompetenču izmantošanu kolektīvo kompetenču pilnveidošanā.	2018.-2022.	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	Vispārizglītojošās skolas	Pašvaldības budžets, fondi	Aktivitāšu skaits.
	P.4.1.6. Pedagoģiskā personāla nodrošināšana un profesionālo kompetenču pilnveide darbā ar izglītojamiem ar speciālām vajadzībām, izglītojamiem, kas pakļauti sociālās atstumtības riskam.	2018.-2022.	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	PII, Vispārizglītojošās skolas	Pašvaldības budžets, fondi	Pedagogu skaits, kas piedalījušies semināros u.tml.
	P.4.1.7. Pedagogu metodiskā darba nodrošināšana, lai veicinātu starppriekšmetu saikni, nodrošinātu pēctecību visos izglītības posmos un attīstītu kompetenču apguvi.	2018.-2022.	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	Vispārizglītojošās skolas	Pašvaldības budžets	Pedagogu skaits, kas piedalījušies semināros u.tml.
	P.4.1.8. Jaunāko izglītības tehnoloģiju apgušana un izmantošana mācību procesā.	2018.-2022.	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	PII, Vispārizglītojošās skolas	Pašvaldības budžets	Pedagogu skaits, kas piedalījušies semināros u.tml.
	P.4.1.9. Nepieciešamā personāla nodrošināšana, kā arī tā kompetences attīstīšana kvalitatīvas profesionālās ievirzes un interešu izglītības īstenošanai.	2018.-2022.	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	BJC "Mice", Vispārizglītojošās skolas	Pašvaldības budžets	Pedagogu skaits, kas piedalījušies semināros u.tml.
	P.4.1.10. Iestāžu vadītāju un administrācijas profesionālās kvalifikācijas celšana.	2018.-2022.	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	PII, Vispārizglītojošās skolas	Pašvaldības budžets	Personāla skaits, kas piedalījušies semināros u.tml.
U.4.2. Nodrošināt izglītības un sporta iestāžu pedagogu piesaisti.	P.4.2.1. Atbilstoši valstī noteiktajai kārtībai un pedagoga darba novērtējumam sabalansēt darba samaksu izglītības iestāžu pedagoģiskajiem darbiniekiem un administrācijai.	2018.-2022.	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	PII, BJC "Mice", Vispārizglītojošās skolas	Valsts, pašvaldības budžets	Atalgojuma dinamika
	P.4.2.2. Atbilstoši valstī noteiktajai kārtībai un pedagoga darba novērtējumam nodrošināt konkurētspējīgu darba	2018.-2022.	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	PII	Valsts, pašvaldības budžets	Atalgojuma dinamika



VALKAS NOVADS



Uzdevumi	Pasākumi	Termiņš/ periods	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgās inst.	Finanšu avoti	Darbības rezultāti
	samaksu PII darbiniekiem.					
	P.4.2.3. Konkurētspējīga darba samaksa izglītības iestāžu atbalsta personālam.	2018.-2022.	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	Vispārizglītojošās skolas	Pašvaldības budžets	Atalgojuma dinamika
	P.4.2.4. Jaunu un talantīgu STEM skolotāju piesaiste vispārējās izglītības iestādēm, sniedzot viņiem atbalstu veiksmīgai integrācijai (pārcelšanās, mājokļa jautājumus, mentoringu).	2018.-2022.	Vispārizglītojošās skolas	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	Pašvaldības budžets	Pedagogu vecuma līknes dinamika
	P.4.2.5. Jauno Valkas novada iedzīvotāju, kuri ieguvuši pedagoģisko vai atbalsta personāla izglītību, re-emigrācijas veicināšana, piedāvājot pašvaldības stipendijas, kā arī īstenojot publicitātes kampaņu (piemēram, akciju "Esmu skolotājs. Es atgriežos")	2018.-2022.	Valkas novada domes Attīstības un plānošanas daļa	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	Pašvaldības budžets	Piesaistīto pedagogu skaits
	P.4.2.6. Naudas / atzinības balvu piešķiršana pedagogiem, kuru audzēkņi ir guvuši augstus mācību sasniegumus, kā arī ikgadēja J.Cimzes balvas piešķiršana labākajam pedagogam.	2018.-2022.	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	Vispārizglītojošās skolas	Pašvaldības budžets	Atbalstīto pedagogu skaits
U.4.3. Nodrošināt harmoniskas un personības attīstībai labvēlīgu psihoemocionālo un fizisko vidi	U.4.3.1. Atbalsta personāla pieejamība visās vispārizglītojošās izglītības iestādēs.	2018.-2022.	Vispārizglītojošās skolas	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	Pašvaldības budžets	Atbalsta personāla skaits vispārizglītojošās skolās
	U.4.3.2. Izglītības iestāžu fiziskās vides sakārtošana, palielinot tās pieejamību, nodrošinot atpūtas un individuālā darba zonas izglītojamiem.	2018.-2022.	Vispārizglītojošās skolas	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	Pašvaldības budžets	Izglītojamo skaits vispārizglītojošās skolās
5. rīcības virziens	RESURSI / VIDE: Radīt kompetenču pieejā balstītam mācību saturam atbilstošu izglītības iestāžu materiāli tehnisko bāzi un inovatīvam mācību saturam atbilstošu metodisko nodrošinājumu; uzturēt drošu un ergonomisku mācību vidi, sakoptu izglītības iestāžu apkārtējo vidi.					
U.5.1. Uzlabot izglītības iestāžu mācību vidi (materiāltechnisko bāzi) Valkas novadā.	U.5.1.1. Vispārējās izglītības iestāžu mācību vides uzlabošana Valkas Jāņa Cimzes ģimnāzijā (dabaszinību kabinets, mācību kabineti, IKT risinājumi).	2017.-2022.	Valkas novada dome	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	ES fondi, pašvaldības budžets	VJČĢ skolēnu skaits
	U.5.1.2. Visu pirmsskolas izglītības iestāžu materiāltechniskās bāzes nostiprināšana, mācību procesa nodrošināšana ar mūsdienīgu mācību iekārtām un līdzekļiem.	2018.-2022.	Valkas novada dome	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	Pašvaldības budžets	Izglītojamo skaits PII
	U.5.1.3. Bērnu-jaunatnes sporta skolas mūsdienīga inventāra iegāde.	2018.-2022.	Valkas novada dome	IKJS nodaļas Sporta un jaunatnes daļa	Pašvaldības budžets, fondi	Izglītojamo skaits BJSS



VALKAS NOVADS



Uzdevumi	Pasākumi	Termiņš/ periods	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgās inst.	Finanšu avoti	Darbības rezultāti
	U.5.1.4. Sporta aktivitātēm piemērota inventāra iegāde (piem., trenāžieri) pagastos.	2018.-2022.	Valkas novada dome	IKJS nodaļas Sporta un jaunatnes daļa	Pašvaldības budžets, fondi	Dalībnieku skaits sporta aktivitātēs
	U.5.1.5. Vispārējās izglītības iestāžu mācību vides uzlabošana Vīrciema pamatskolā	2018.-2019.	Valkas novada dome	IKJS nodaļas Sporta un jaunatnes daļa	Pašvaldības budžets	Vīrciema pamatskolas skolēnu skaits
U.5.2. Uzturēt drošu un ergonomisku mācību vidi, sakoptu izglītības iestāžu apkārtējo vidi.	U.5.2.1. Energoefektivitātes paaugstināšana Valkas novada bērnu jauniešu centra "Mice" ēkai.	2017.-2019.	Valkas novada dome	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	Pašvaldības budžets, fondi	BJC "Mice" skolēnu skaits
	U.5.2.2. Drošas vides ieviešanas pasākumi pie vispārizglītojošām skolām	2018.-2022.	Valkas novada dome	Vispārizglītojošās skolas	Pašvaldības budžets	Skolēnu skaits vispārizglītojošās skolās
	U.5.2.3. Vispārējās izglītības iestāžu mācību vides uzlabošana Valkas Jāņa Cimzes ģimnāzijā (internāts).	2017.-2022.	Valkas novada dome	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	Pašvaldības budžets, fondi	VJCĢ skolēnu skaits
	U.5.2.4. Plāna izstrāde, lai uzturētu un efektīvi izmantotu esošo sporta infrastruktūru, tai skaitā pagastos un pie skolām.	2018.-2022.	IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	IKJS nodaļas Sporta un jaunatnes daļa	Pašvaldības budžets, fondi	Sporta aktivitātēs iesaistīto cilvēku skaits





4.6. Rezultātu novērtēšanai sasniedzamie rezultatīvie rādītāji

Rīcības virziens / rādītāja nr.p.k.	Rezultatīvais rādītājs	Rezultatīvā rādītāja vērtība 2017. gadā	Prognozētā rezultatīvā rādītāja vērtība 2022. gadā	Datu avots
RV1	Atbalstīt kompetenču pieejā balstīta mācību satura ieviešanu, izglītības programmu attīstību un veidot interešu izglītības piedāvājumu atbilstoši Valkas novada iedzīvotāju vajadzībām, kā arī valsts, reģiona un novada attīstības mērķiem.			
1.1.	Izglītojamo skaits (uz 1.septembri) Valkas novada vispārizglītojošās skolās, 1.-4.klase.	283	310	VIIS
1.2.	Izglītojamo skaits (uz 1.septembri) Valkas novada vispārizglītojošās skolās, 5.-9.klase.	320	350	VIIS
1.3.	Izglītojamo skaits (uz 1.septembri) Valkas novada vispārizglītojošās skolās, 10.-12.klase.	97	110	VIIS
1.4.	Izglītojamo skaits Valkas (uz 1.septembri) PII.			VIIS
	visās novada PII	271	280	
	t.sk. obligātā izglītības vecumā	121	140	
	pašvaldības iestādēs kopā	256	270	
	t.sk. obligātā izglītības vecumā	110	130	
1.5.	Izglītojamo skaits (uz 1.septembri) pirmsskolas izglītības programmu īstenošanas grupās Valkas novadā 4 vispārizglītojošās skolās.	82	110	VIIS
	t.sk. obligātā izglītības vecumā	39	52	
1.6.	BJC "Mice" izglītojamo skaits (kopā visās programmās) (uz 15. oktobri).	434	450	VIIS, BJC "Mice"
1.7.	BJC "Mice" izglītojamo skaits tehniskās jaunrades programmās. (uz 15. oktobri).	29	31	VIIS, BJC "Mice"
1.8.	Izglītojamo skaits BJSS (uz 15. oktobri).	176	178	VIIS, BJSS
RV2	Nodrošināt vienlīdzīgas iespējas un iekļaujošu pieeju izglītojamo brīvas, atbildīgas, radošas un pašiniciatīvā balstītas personības attīstībā; karjeras izglītībā, kā arī izglītojamo sasniegumu konkurētspēju reģionālā, nacionālā un starptautiskā mērogā.			
2.1.	Valkas novada vispārizglītojošo skolu izglītojamo skaits, kas piedalās novada/starprnovadu olimpiādēs	139 / 79*	140/80	Valkas novada domes IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa
2.2.	Izglītojamo skaits, kas...			
	nav reģistrēti mācību iestādēs (uz 1. novembri)	52	54	VIIS
	t.sk. mācās Igaunijā	13	15	VIIS
	izbraukuši no valsts	39	50	Valkas novada domes IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa
	reemigrējuši no mācībām citā valstī	1	0	Vispārizglītojošās skolas



VALKAS NOVADS



2.3.	Izglītojamo skaits, kas ieguvuši vidējo izglītību neklātienas programmā	4	6	Valkas novada domes IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	
2.5.	Brīvprātīgo skolēnu skaits	20	25	MJIC	
RV3	Novada izglītības politikā un izglītības iestāžu pārvaldībā ieviest demokrātisku un sadarbībā balstītu attīstības plānošanas un novērtēšanas praksi, kā arī radīt nozares kvalitātes vadības sistēmu.				
3.1.	Unikālo apmeklētāju skaits valka.lv mājas lapā	3702	3800	Valkas novada dome	
3.2.	Unikālo apmeklētāju skaits VJCĢ mājas lapā	1160	1220	VJCĢ	
3.3.	Citos novados deklarētie bērni, kas izglītojas Valkas novada vispārizglītojošās skolās (uz 1.septembri).			Valkas novada domes IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa, VIIS	
		skolēni	52		55
		pirmsskolēni	16		18
3.4.	Valkas novadā deklarētie bērni, kas izglītojas citu novadu vispārizglītojošās skolās (uz 1.septembri).			Valkas novada domes IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa, VIIS	
		skolēni	104		110
		pirmsskolēni	23		35
3.5.	Ikgadēja būtiskāko ieinteresēto pušu (izglītojamo, pedagogu, vecāku) aptauju/viedokļa noskaidrošanas īstenošana ar mērķi iegūt kvalitatīvu atgriezenisko saiti izglītības iestāžu darbības procesu uzlabošanai.	0	5	Valkas novada domes IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	
3.6.	Izveidota izglītības kvalitātes monitoringa sistēma.	0	1	Valkas novada domes IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	
RV4	Nodrošināt izglītības iestāžu pedagogu konkurētspēju, profesionālās pilnveides iespējas un ataudzi.				
4.1.	Dalībnieku skaits konferencē "Jāņa Cimzes Rudens Valkas lasījumi".	120	125	Valkas novada domes IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	
4.2.	Pedagogu skaits vispārizglītojošās skolās kopā			VIIS, vispārizglītojošās skolas, Valkas novada domes IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	
		no tiem: nav augstākās izglītības	16		10
		no tiem: nav pabeigta obligātā tālākizglītība	22		9
4.3.	Pedagogu vidējais vecums Valkas novada izglītības iestādēs vidēji / pedagogu skaits (uz 11.aprīli)			VIIS	
		vispārizglītojošās skolās	48,97 / 227		49
		pirmsskolās	49,7 / 130		53
		sporta skolā	46,9 / 44		48
		interesešu izglītībā	45 / 11		46
4.4.	Vienotu kritēriju izstrāde un ieviešana pedagogu darba un sasniegumu novērtēšanai.	0	1	Valkas novada domes IKJS nodaļas Izglītības un kultūras daļa	



RV5	Radīt kompetenču pieejā balstītam mācību saturam atbilstošu izglītības iestāžu materiāli tehnisko bāzi un inovatīvam mācību saturam atbilstošu metodisko nodrošinājumu; uzturēt drošu un ergonomisku mācību vidi, sakoptu izglītības iestāžu apkārtējo vidi.			
5.1.	Izglītojamo skaits uz 1 datoru Valkas novada vispārizglītojošās skolās.	4,7	2,5	VIIS

* Dati par 2017./2018.m.g.

4.7. Valkas novada izglītības nozares pārvaldības un finansējuma perspektīva

Valkas novadā ir piecas vispārizglītojošās skolas, no kurām četras atrodas pagastos, bet viena Valkas pilsētā. Samazinoties iedzīvotāju un skolēnu skaitam, ir veiktas reformas. 2016. gadā tika apvienotas Valkas Jāņa Cimzes ģimnāzija un Valkas pamatskola, turpinot darboties abu skolu ēkās. Valkas Jāņa Cimzes ģimnāzija ir vienīga skola novadā, kas nodrošina vidējo izglītību. 2017./2018. mācību gadā Ozolu pamatskola tika pārveidota par Ozolu sākumskolu. 2018./2019. mācību gadā – Vijciema un Kārķu pamatskolas pārveidotas par sākumskolām.

Lai arī Ērgemes pamatskola atrodas salīdzinoši tuvu Valkas pilsētai, tomēr šajā skolā ir pietiekošs skolēnu skaits, ar tendenci pieaugt, turklāt pagastā atrodas Valkas novada "Ģimenes atbalsta centrs "Saulīte" – pašvaldības ilgstošās sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcija bāreņiem un bez vecāku gādības palikušajiem bērniem (tuvākajā laikā tisk pārceļta uz Valkas pilsētu). Daļa no šiem izglītojamiem mācās Ērgemes pamatskolā. Tādēļ Ērgemes pamatskola tiek stiprināta kā izglītības iestāde, kurā pieejamas speciālās izglītības programmas pamatskolas posmā. Atbilstoši nepieciešams veicināt atbalsta personāla nodrošinājumu šajā skolā.

Problemātiska ir Ozolu sākumskolas pastāvēšana ilgākā perspektīvā, ņemot vērā nelielo iedzīvotāju skaitu pagastā. Tiek rosināts nākotnē Ozolu sākumskolu veidot par VJČG programmas īstenošanas vietu, kā arī stiprināt skolas vietu kā dabaszinātņu u.c. vasaras nometņu vietu. Tas prasītu investīcijas infrastruktūras sakārtošanā, lai skola būtu piemērota nakšņošanai.

Esošais skolu tīkls ir optimāls, lai nodrošinātu pirmsskolas un sākumskolas izglītību pēc iespējas tuvu dzīvesvietai, nodrošinātu Valkas novada izglītojamiem iespēju iegūt pamata izglītību divās izglītības iestādēs (t.sk. speciālās izglītības programmās), kā arī vidējo izglītību Valkas pilsētā.



VALKAS NOVADS



14. tabula. Skolu tīkls Valkas novadā 2018./2019. mācību gadā

Izglītības iestāde	Izglītības programmas	Papildus loma
Valkas Jāņa Cimzes ģimnāzija	Pamatizglītības programma (1.-9. kl.) (2101111) Pamatizglītības pedagoģiskā korekcijas programma (1.-9.kl.) (21011811) Speciālā pamatizglītības programma izglītojamiem ar mācību traucējumiem (21015611) Speciālā pamatizglītības programma izglītojamiem ar garīgas attīstības traucējumiem (21015811) Vidējās izglītības vispārīzglītojošā virziena programma (31011011) Vispārējās vidējās izglītības matemātikas, dabaszinību un tehnikas virziena programma (31013011) Vispārējās vidējās izglītības vispārīzglītojošā programma (neklātiene) (31011013) Vispārējās vidējās izglītības vispārīzglītojošā programma (tālmācība) (31011014)	Metodiskais centrs
Ozolu sākumskola	Pirmsskolas izglītības programma Pamatizglītības pirmā posma programma (1.-6. kl.) (2101111) Speciālā pamatizglītības programma izglītojamiem ar mācību traucējumiem (21015611)	
Vijciema sākumskola	Pirmsskolas izglītības programma Pamatizglītības pirmā posma programma (1.-6. kl.) (2101111)	
Kārķu sākumskola	Pirmsskolas izglītības programma Pamatizglītības pirmā posma programma (1.-6. kl.) (2101111)	
Ērgemes pamatskola	Pirmsskolas izglītības programma Pamatizglītības programma (1.-9. kl.) (2101111) Speciālā pamatizglītības programma izglītojamiem ar garīgas attīstības traucējumiem (21015811) Speciālā pamatizglītības programma izglītojamiem ar mācību traucējumiem (21015611)	

Ņemot vērā izmaiņas skolu tīklā, būtiski ir komunicēt pārmaiņas ar sabiedrību un iesaistītajām pusēm, kā arī veidot pozitīvu skolu tēlu izglītojamo un viņu vecāku acīs, lai viņi izdarītu izvēli par labu Valkas novada izglītības iestādēm. Domājot par cilvēkresursu nodrošinājumu, nepieciešams gan domāt par personāla ataudzi, gan par trūkstošo speciālistu nodrošinājumu, gan par sadarbību starp skolām, lai nodrošinātu pilnvērtīgu un kvalitatīvu izglītības pakalpojumu.



VALKAS NOVADS



Valkas novada domes izglītības budžetu veido apmēram līdzīgās daļās valsts un pašvaldības finansējums. Nelielu daļu – apmēram 3% apmērā – veido maksas pakalpojumi. Turpmākajos gados līdz 2022. gadam ir plānots saglabāt līdzīgas proporcijas. Pašvaldības finansējuma īpatsvars ļauj nodrošināt līdzsvarotu pakalpojumu pieejamību. Kopējais izdevumu līmenis tiek prognozēts līdzīgā apjomā kā vidēji laika posmā no 2015. gadam līdz 2018. gadam. Lai arī skolu reformu rezultātā atsevišķas izdevumu kategorijas var samazināties (piemēram, atlīdzība), tomēr, tā kā tiek prognozēts uzturēt esošo skolu tīklu, tad izdevumi būtiski nesamazināsies. Galvenais nākamo gadu izaicinājums ir saglabāt un nedaudz palielināt izglītojamo skaitu Valkas novada izglītības iestādēs (skatīt prognozētos rezultātīvos rādītājus nodaļā 4.6.). Līdz ar to nedaudz varētu palielināties pašvaldību saņemtie transferti no citām pašvaldībām.

15. tabula. Valkas novada domes pamatbudžeta ieņēmumi un izdevumi izglītībai 2015.–2018. gadam

<i>kods</i>	<i>nosaukums</i>	2015.g.	2016.g.	2017.g.	2018.g.
	IEŅĒMUMI (Eur)	2 78 80 64	2 50 51 62	3 03 92 34	2 97 87 07
18.6.	Valsts budžeta finansējums	94 75 55	1 21 46 09	1 37 05 07	1 36 37 26
	t.sk. grāmatas	1 41 88	1 06 33	1 00 69	1 01 97
	t.sk. māc.līdz	62 89	59 82	56 63	57 35
21.3.	Maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	8 14 22	9 02 43	9 92 78	11 86 15
21.7.	Pašvaldības finansējums	1 31 26 39	1 22 23 40	1 45 29 59	1 49 12 66
	IZDEVUMI (Eur)	3 31 32 54	2 66 08 90	2 83 30 43	2 98 67 87
10000	Atlīdzība (ieskaitot VSAOI)	2 23 83 44	2 01 13 65	2 38 26 98	2 42 62 64
	t.sk. darba samaksa pedagogiem (valsts dot. bez VSAOI)	1 14 83 50	84 58 25	1 06 68 94	1 05 10 47
20000	Preces un pakalpojumi	53 14 14	51 88 98	56 54 18	55 02 87
21000	Komandējumi	39 75	70 88	28 79	70 85
22000	Pakalpojumi	24 18 08	24 64 23	26 84 85	25 25 16
22100	t.sk. pasta, telefona un citu sakaru pakalpojumi	1 17 61	98 02	1 10 11	1 12 57
22200	t.sk. komunālie pakalpojumi	17 39 27	17 29 49	19 65 34	17 49 58
22300	t.sk. iestādes administratīvie izdevumi un ar iestādes darbības nodrošināšanu saistītie izdevumi	1 58 99	1 28 17	1 63 36	1 91 83
22400	t.sk. remontdarbi un infrastruktūras uzturēšanas pakalpojumi	2 55 80	3 76 40	2 73 75	3 09 55
23000	Krājumi, materiāli, energoresursi, preces, inventārs	28 37 82	26 39 94	29 27 05	28 86 66



VALKAS NOVADS



kods	nosaukums	2015.g.	2016.g.	2017.g.	2018.g.
23100	t.sk. preces iestādes darba nodrošināšanai	4 79 20	3 56 20	4 41 21	3 09 70
23200	t.sk. kurināmais, enerģ.mater.	3 14 09	3 54 09	3 51 39	3 28 44
23500	t.sk. remonts, uzturēšana	3 27 73	2 72 93	3 33 30	3 05 50
23630	t.sk. ēdināšana	14 38 34	14 60 71	16 00 06	16 22 17
23700	t.sk. mācību līdzekļi un materiāli	2 20 52	1 84 25	1 77 48	2 88 24
50000	Kapitālieguldījumi	50 83 86	12 46 52	33 45 20	97 50
5233	t.sk. bibliotēku fondi (pašv. un valsts)	1 53 20	90 30	87 98	91 47
52500	t.sk. kapitālais remonts un rekonstrukcija	39 93 53	8 78 06	28 42 28	42 70
	FINANSĒŠANA	50 71 90	15 57 28	30 50 13	80 80
	Norēķini 09.8005				
19.0.0.0.	Pašvaldību saņemtie transferti no citām pašvaldībām	6 09 26	6 47 37	5 57 32	4 97 46
72102	Pašvaldību transferti uz citām pašvaldībām	7 42 78	8 89 69	10 07 57	10 89 75
	Pabalsti izglītībai 09.8004	1 95 73	2 63 96	3 00 66	1 89 37
62000	stipendijas (skolēniem, studentiem)	1 69 04	2 06 26	2 56 02	1 42 52
64000	pārējie maksājumi (dāvanu kartes skolēniem, balvas)	11 20	23 36	21 92	26 85



VALKAS NOVADS



4.8. Izglītības attīstības programmas realizācijas uzraudzības un ietekmes novērtēšana

Par Valkas novada izglītības attīstības programmas 2018.–2022. gadam īstenošanu ir atbildīga Valkas novada domes Izglītības, kultūras, sporta un jaunatnes nodaļa. Programmā ir paredzēti noteiktā laika posmā sasniedzamie rezultatīvie rādītāji un šo rādītāju sasniegšanai prognozējamie finanšu resursu avoti, kā arī atbildīgie izpildītāji. Programmu apstiprina Valkas novada dome.

Katru gadu Izglītības, kultūras, sporta un jaunatnes nodaļas Izglītības un kultūras daļa sagatavo ikgadēju pārskatu par sasniegtajiem rezultatīvajiem rādītājiem, lai konstatētu nepieciešamos labojumus uzdevumos vai plānotajos rezultātos. IKSJ Izglītības un kultūras daļas sagatavotos pārskatus izskata Izglītības, kultūras un sporta komiteja.

Programma paredz tās starpposma novērtējumu 2020. gada pirmajā pusē, lai analizētu 2017./2018., 2018./2019. mācību gados sasniegtos darbības rezultātus un novērtētu mērķa sasniegšanas un uzdevumu izpildes progresu.

2022. gadā tiek veikts gala izvērtējums, ņemot vērā plānotos uzdevumus un sasniegtos kvantitatīvos un kvalitatīvos rezultātus 2021. gadā. Izvērtējums tiek iesniegts un izskatīts pašvaldības noteiktajā kārtībā, kā arī tiek izstrādāta Valkas novada izglītības attīstības programma nākamajam plānošanas periodam.





VALKAS NOVADS



SAĪSINĀJUMI

Attīstības programma – Valkas novada attīstības programma 2015–2020
BJC – Bērnu un jauniešu centrs “Mice”
BJSS – Bērnu – jaunatnes sporta skola
CSP – Centrālā statistikas pārvalde
ES – Eiropas Savienība
IKJS – Valkas novada domes Izglītības, kultūras, sporta un jaunatnes nodaļa
IZM – LR Izglītības un zinātnes ministrija
Latvija 2030 – Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam
LII – Latvijas – Igaunijas institūts
LKA – Latvijas Kultūras akadēmija
MJC – Multifunkcionālais jauniešu centrs
NAP 2020 – Nacionālās attīstības plāns 2014.–2020. gadam
PII – pirmsskolas izglītības iestāde
PLML – Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde
Programma – Valkas novada izglītības attīstības programma 2018.–2022. gadam
VCMS – Valkas J. Cimzes mūzikas skola
ViA – Vidzemes Augstskola
VJČĢ – Valkas Jāņa Cimzes ģimnāzija
VMS – Valkas mākslas skola
VNP – Valkas novada pašvaldība
VND – Valkas novada dome
VPR – Vidzemes plānošanas reģions



Pielikums nr. 1. VALKAS NOVADA IZGLĪTĪBAS NOZARES INVESTĪCIJU PLĀNS

Projektu idejas ar indikatīvo finansējumu un sasniedzamajiem rezultātiem norādītas saskaņā ar Valkas novada attīstības programmu 2015.–2021.

Nr.p.k.	Projekta idejas nosaukums	Atbilstība pasākumam Valkas novada izglītības attīstības programmā	Projekta idejas sasaiste ar rīcības virzieniem (RV)	Indikatīvā summa (EUR)	Finansējuma avots	Projekta īss apraksts (plānotās darbības un to rezultatīvie rādītāji)	Par projekta īstenošanu atbildīgā persona (amats)	Projekta īstenošanas plānotais laika posms (gados vai mēnešos)
1.	Energoefektivitātes paaugstināšana Valkas novada bērnu jauniešu centra "Mice" ēkai	U.5.2.1.	RV5	450 000	ES finansējums (4.2.2. SAM)	1. Tehniskās dokumentācijas sagatavošana; 2. Ēkas energoefektivitāti paaugstinājoši konstrukcijas darbi ārējo norobežojošo konstrukciju uzlabošanai; 3. Apgaismojuma un elektroapgādes sistēmas atjaunošana; 4. Ventilācijas sistēmas ar rekuperāciju izbūve 5. Apkures sistēmas rekonstrukcija. 6. Būvdarbu būvuzraudzība un autoruzraudzība. 7. Primārās enerģijas patēriņa samazinājums	Valkas novada dome / BJC „Mice” direktore	2016–2018
2.	Vispārējās izglītības iestāžu mācību vides uzlabošana Valkas Jāņa Cimzes ģimnāzijā	U.5.1.1. U.5.2.3.	RV5	2 600 000	ES finansējums (SAM 8.1.2.)	1. Iekārtots multifunkcionāls starppriekšmetu dabaszinību centrs ēkā Ausekļa ielā 5 un ēkā Raiņa ielā 28a. 2. Uzlabota ergonomiskā vide mācību kabinetos. 3. Ieviesti IKT Risinājumi; 4. Izveidots un labiekārtots internāts 99 izglītojamo izmitināšanai	Valkas novada dome	2017–2022
3.	Vispārējās izglītības iestāžu mācību vides uzlabošana Vijciema pamatskolā	U.5.1.5.	RV5	300 000	Pašvaldības finansējums	Vijciema pamatskolas pamatu stiprināšana un vienkāršā renovācija.	Valkas novada dome	2018-2019



VALKAS NOVADS



Pielikums Nr.2. OPTIMĀLĀ VISPĀRĒJĀS IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU TĪKLA MODEĻA IZVEIDE LATVIJĀ (Priekšlikumi vidusskolu tīkla optimizācijai. Vidzemes reģions. Valkas ietekmes areāls.)

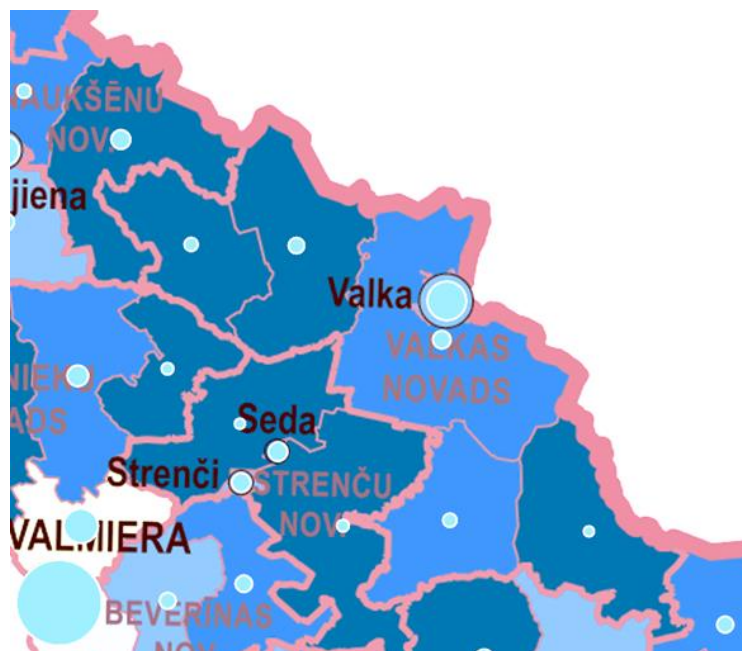
Kopš 2000. gada Latvijā skolēnu skaits ir samazinājies gandrīz par 50%, bet izglītības iestāžu tīkla optimizācija atbilstošā apmērā nav veikta. Tas negatīvi ietekmē valsts budžetu un izglītības sistēmas ilgtspēju, jo krītas izglītības kvalitāte, izglītības līmenis izglītības iestādēs laukos atpaliek aptuveni par vienu mācību gadu, tajās nav pietiekamas materiāltehniskās bāzes vai arī tā ir ekonomiski nepamatota. Vidējais skolēnu skaits Latvijā uz vienu pedagogu ir viens no zemākajiem Eiropas Savienībā. Tāpat neproporcionāli liels īpatsvars valsts budžeta līdzekļu tiek atvēlēts izglītībai, galvenokārt nesakārtotā izglītības iestāžu tīkla dēļ.

Valka ir mazākais Latvijas attīstības centrs, taču, ņemot vērā tā īpašo pierobežas novietojumu, kā arī to, ka tas veido vienotu saimniecisko organismu ar ekonomiski trīskārt jaudīgāko Igaunijas dvīņu pilsētu Valgu, kuras infrastruktūru (piemēram, peldbaseinu vai slimnīcu) izmanto arī Valkas skolēni, neraugoties uz nelielo un rūkošo vidusskolēnu skaitu (76), šeit jāturpina attīstīt vienīgā esošā vidusskola. (OCE indekss 44,4%).





VALKAS NOVADS



Valkas novada iedzīvotāju prognoze (skaits) 2030. gadam

Valka - 4718

Valkas pag.- 1001

Ērgemes pag.- 797

Kārķu pag. - 581

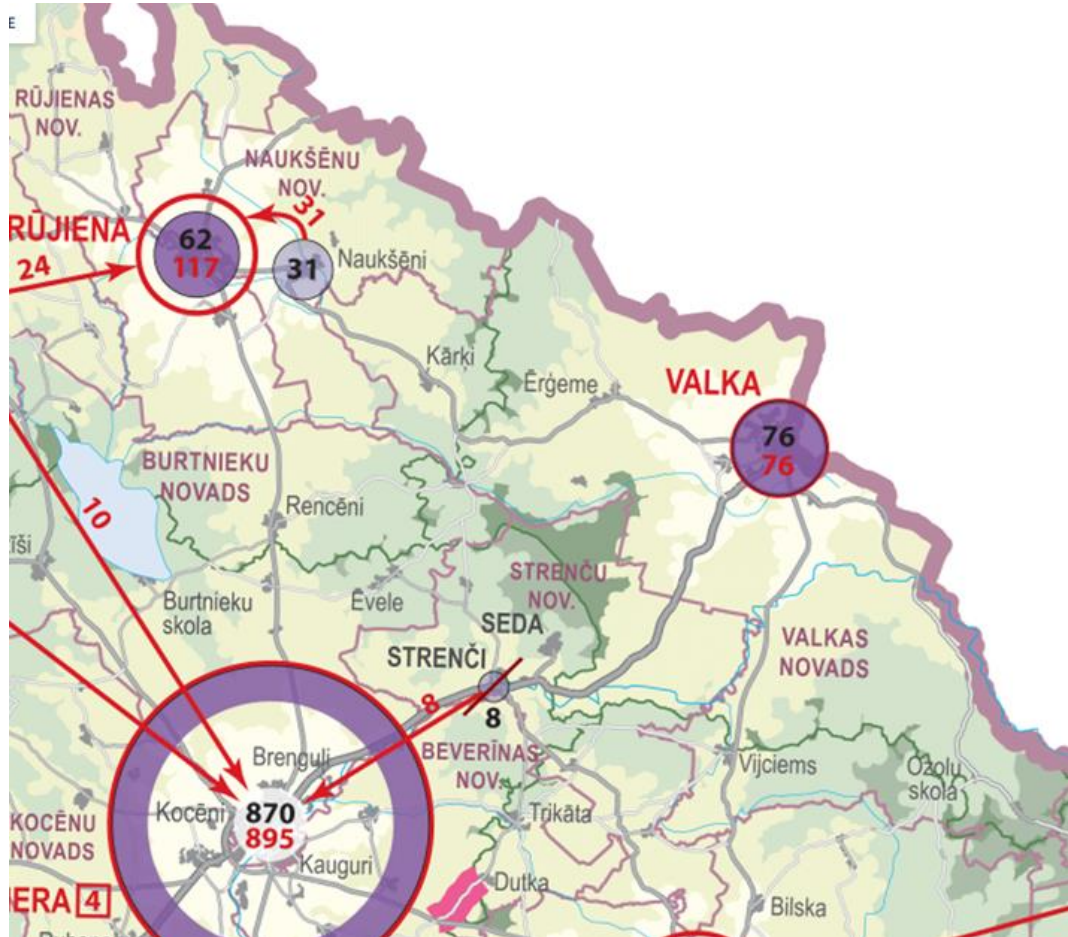
Vīciema pag. - 602

Zvārtavas pag. – 350

Avots: <https://izm.kartes.lv/>



VALKAS NOVADS

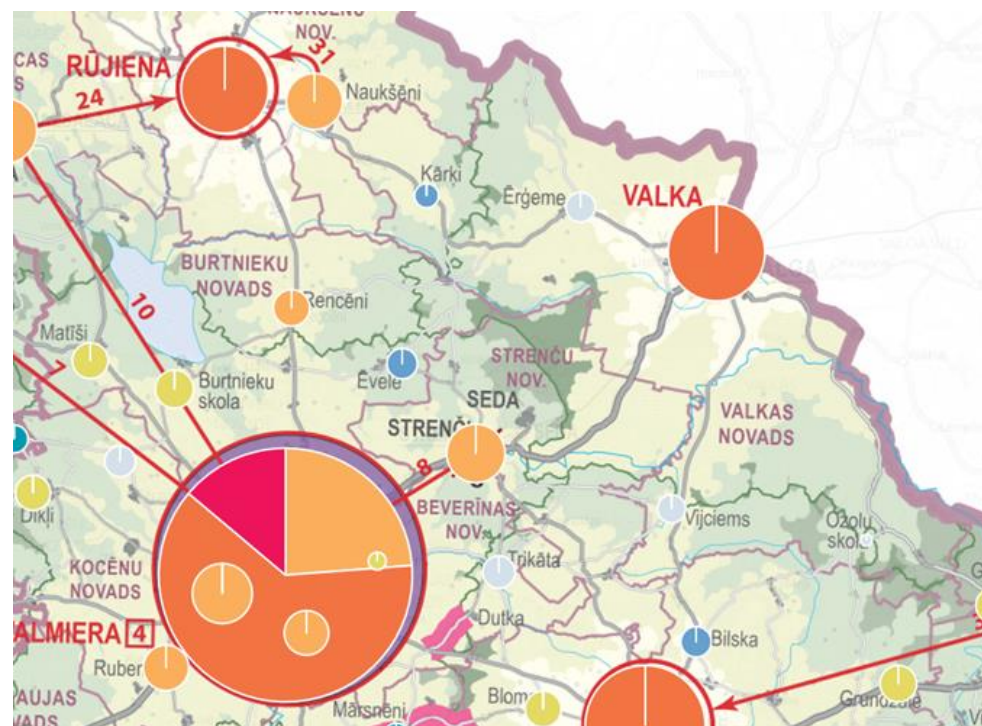


Valkas novada vidusskolu tīkla modelis

Avots: <https://izm.kartes.lv/>



VALKAS NOVADS



Valkas novada vispārizglītojošo skolu skolotāju noslodze % 2017./2018.m.g.

Valkas Jāņa Cimzes ģimnāzija – 81.3

Ērgeme pamatskola – 51.7

Kārķi pamatskola – 45.5

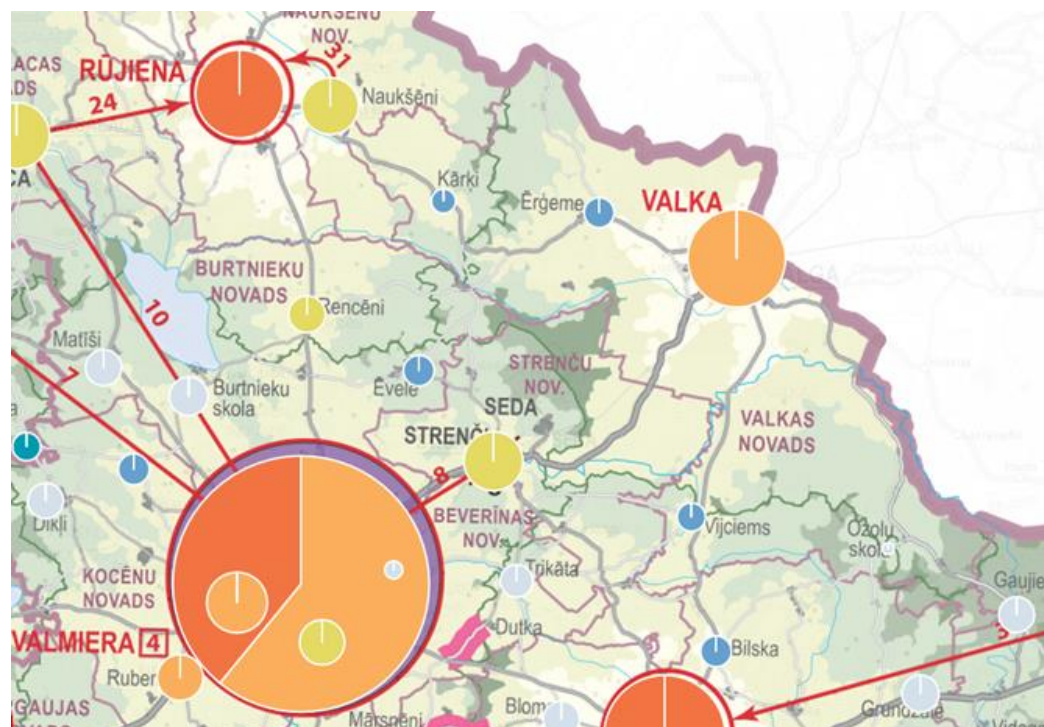
Vijciems pamatskola – 57.0

Ozoli sākumskola – 58.8

Avots: <https://izm.kartes.lv/>



VALKAS NOVADS



Valkas novada vispārizglītojošo skolu skolotāju vidējā alga (euro) 2016./2017.m.g.

Valkas Jāņa Cimzes ģimnāzija – 642,0

Ērgeme pamatskola – 364.3

Kārķi pamatskola – 321.6

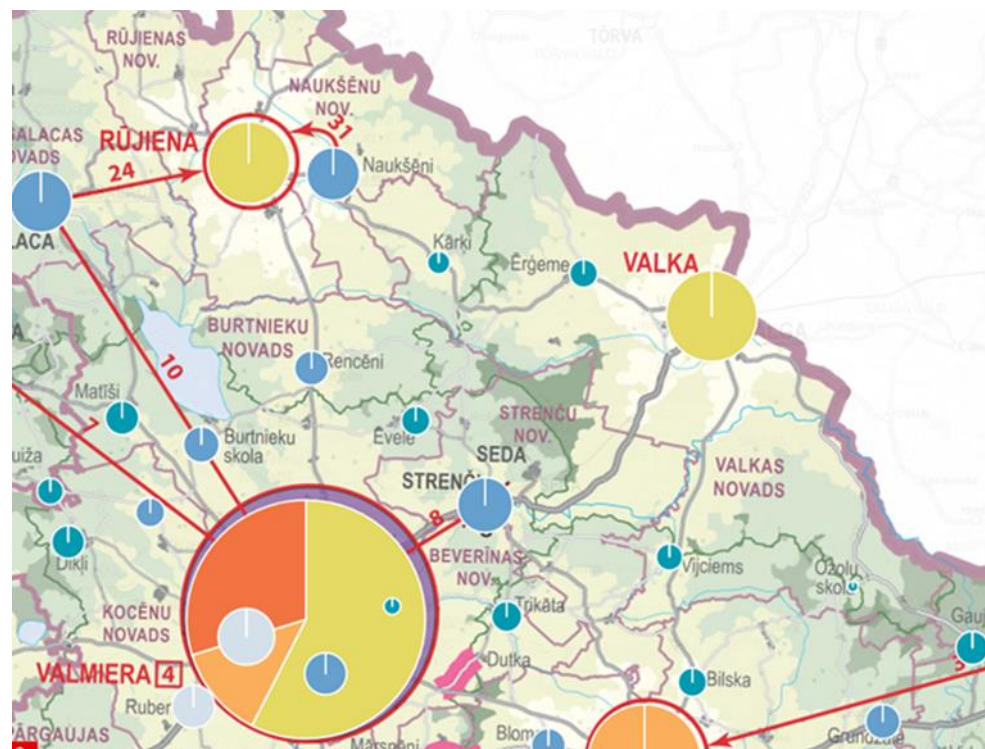
Vijciems pamatskola – 396.8

Ozoli pamatskola – 401,0

Avots: <https://izm.kartes.lv/>



VALKAS NOVADS



Valkas novada vispārizglītojošo skolu skolēnu un skolotāju skaita attiecība (skaits) 2017./2018.m.g.

Valkas Jāņa Cimzes ģimnāzija – 10.0

Ērgeme pamatskola – 3.8

Kārķi pamatskola – 2.9

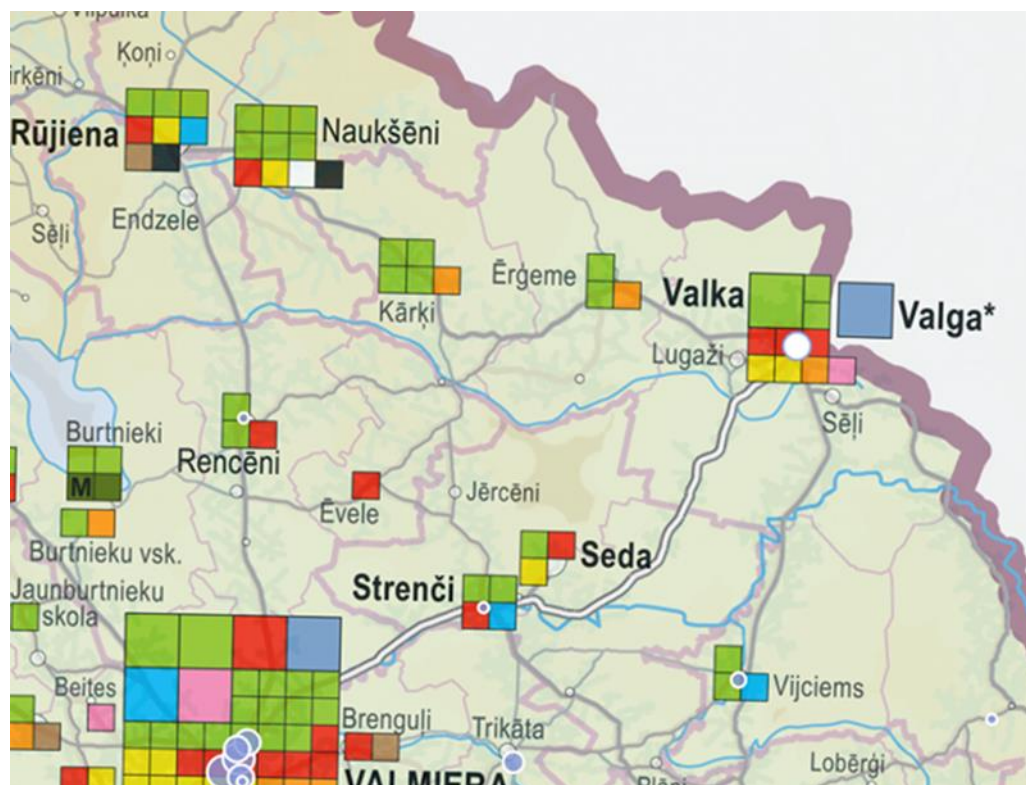
Vijciems pamatskola – 4.4

Ozoli sākumskola – 2,0

Avots: <https://izm.kartes.lv/>



VALKAS NOVADS



Valkas novada vispārīzglītojošo skolu sporta objektu izvietojums 2017./2018. m.g.

Violetais kvadrāts – peldbaseins

Zaļais, sarkanais kvadrāts – stadions, sporta laukums, specializēts sporta laukums

Zilais kvadrāts – slidotava

Oranžais kvadrāts – šautuve

Avots: <https://izm.kartes.lv/>